Ang Tungkol sa Manunulat

Nang malaman ni Tim Swanson na ang Biblia ay totoo at si Jesu-Kristo ay hindi biro at totoong-totoo. Binigyan ng Diyos si Tim ng masiglang puso at pananampalataya kay Jesu-Kristo dalawang araw pagkatapos ng kaniyang ika dalawampung kaarawan. Mula noon, sadyang nagbago na ang buhay ni Tim at pinatawad na ng Diyos

Noong tinawag si Tim mula sa kaharian ng kadiliman papunta sa kaharian ng liwanag. Binigyan siya ng gawain na tumulong sa mga kabataan at matatanda na malaman ang tungkol kay Jesus at malaman kung paano mamuhay ng puno ng katotohanan. Ang misyong ito'y ginagawa nilang mag-asawa at ng kanilang dalawang anak.

Ibig ni Tim na tingnan ninyo ang bawat bahagi ng inyong pilosopiya sa pagpapalaki ng anak upang kayo ay maniwala at alisin ang mga kasinungalingan. Ibig niyang palakihin ninyo ang inyong anak na sumusunod at nagpupuri sa Diyos sa gitna ng henerasyong ayaw sumunod sa Diyos at pinapupurihan lamang nila ang kanilang sarili. Ang iyong pilosopiya sa pagpapalaki ng anak at ang iyong mga ginagawa ngayon ay magiging munting alon sa katagalan, at maaapektuhan nito ang mga susunod na henerasyon.

About the Author

Tim Swanson knows first-hand that the Bible is true and that Jesus Christ is the real deal. God gave Tim an alive heart and faith in Jesus Christ two days after his 20th birthday. Ever since then, Tim's life has been purposeful, changed and forgiven.

When God called Tim from the kingdom of darkness into the kingdom of light, He gave him a mission to help young people and adults learn about Jesus and learn how to live truth-filled lives. This mission is one that Tim works on together with his wife and two children.

Tim's desire is that you examine every piece of parenting philosophy that you believe and root out the untruth, replacing it with God's parenting truth. He wants you to raise your child to obey and glorify God in the midst of a generation that hates to obey and only glorifies itself. Your parenting philosophy and activities today will ripple through time, affecting many generations to come.

Copyright Information: This book is copyrighted by Tim Swanson © *2013,2015,2019,2023* Unless otherwise indicated, all Tagalog scripture texts are from the Ang Biblia © 2001 Philippine Bible Society, used with permission. Magandang Balita Biblia © 2012 Philippine Bible Society, used with permission. Cover design by Don Jewett. Cover photo by Tim Swanson. This book may not be reproduced without written permission from the copyright holder. 1st Edition: 2013. 2nd Edition: 2015, 3rd Edition (Tagalog): 2019, 4th Edition (Tagalog/English) 2023.

Table of Contents

Kapitulo 1: Ano Ang Iyong Maiiwang Mana / Alaala?

Chapter 1: What Will Your Legacy Be?

Kapitulo 2: Ang Simula, Kalagitnaan at Katapusan

Chapter 2: The Beginning, Middle and End

Kapitulo 3: Ang Iyong Pilosopiya sa Pagiging Magulang

Chapter 3: Your Parenting Philosophy

Kapitulo 4: Pananaw ng Kristiano sa Mundo

Chapter 4: Christian Worldview

Kapitulo 5: Pinili ka ng Diyos

Chapter 5: God Chose You

Kapitulo 6: Sanayin ang Iyong Anak

Chapter 6: Training Your Child

Kapitulo 7: Nasa Iyo ba ang Puso ng Iyong Anak?

Chapter 7: Do You Have Your Child's Heart?

Kapitulo 8: Musmos na Kamalayan

Chapter 8: Moral Innocence

Kapitulo 9: Pagpapalaki ng Tagapamahala

Chapter 9: Raising Up Stewards

Kapitulo 10: Pagsasaayos ng Ugali

Chapter 10: Working On Character

Kapitulo 11: Biblikal na Pagdidisiplina

Chapter 11: Biblical Discipline

Kapitulo 12: Pamamahala ng Iyong Tahanan

Chapter 12: Managing Your House

Kapitulo 13: Malinis at Nakaiskedyul

Chapter 13: Clean And Scheduled

Kapitulo 14: Pagpapasya sa Pamumuhay

Chapter 14: Lifestyle Decisions

Kapitulo 15: Hindi Ka Magiging Perpektong Magulang

Chapter 15: You Can't Be the Perfect Parent

Kapitulo 16: Mag-isa lang Akong Napapalaki ng Anak

Chapter 16: Hey! I'm a Single Parent

Kapitulo 17: Ang Proteksiyonan ang Iyong Anak

Chapter 17: Protecting Your Child

Kapitulo 18: Pakikitungo sa Masasamang Espiritu

Chapter 18: Dealing With Evil Spirits

Kapitulo 19: Natatanging Hamon sa Pagpapalaki ng Anak

Chapter 19: Special Parenting Challenges

Kapitulo 20: Ang Malaking Pakikipagsapalaran

Chapter 20: The Grand Adventure

Kapitulo 1: Ano Ang Iyong Maiiwang Mana / Alaala?

Sumulat ako sa iyo dahil ibig ng puso kong makatulung sa iyo na maging magulang na maka-Diyos. Mahahamon ang iyong pag-iisip patungkol sa pagpapalaki ng mga anak. Ngunit, makakapagpalakas din ito ng iyong loob. Kung ikaw ay Kristiano, tutulungan ka ng Banal na Espiritu upang maitayo mo ang isang tahanang nagpupuri sa Dios.

Bilang isang magulang, ikaw ay nasa makapangyarihang katayuan. Maari mong masira ang buhay ng iyong mga anak at ng iyong mga apo o kaya nama'y mapagpapala mo ang kanilang mga buhay. Kung ano ang iyong gagawin sa susunod na mga linggo, buwan, o 18 taon ay maari kang makapag-iwan ng pamana ng pagiging maka-Dios na kasipagan o kaya naman ay puro pasakit sa hinaharap, katamaran at imoralidad.

"Akong si Yahweh ay mahahabagin at mapagmahal. Hindi ako madaling magalit; patuloy kong ipinadarama ang aking pag-ibig at ako'y nananatiling tapat. Tinutupad ko ang aking pangako maging sa libu-libo, at patuloy kong ipinapatawad ang kanilang kasamaan, pagsuway at pagkakasala. Ngunit hindi ko pinalalampas ang kasalanan ng ama at ang pagpaparusa ko'y hanggang sa ikatlo at ikaapat na salinlahi." Exodo 34:6-7 (MBBTAG)

Binibigyan ka ng Diyos ng pagpipilian. Maari kang sumunod sa Diyos sa pamamagitan ng pagpapalaki ng iyong anak na ayon sa paraan na nais ng Diyos. O kaya naman, maari kang magkasala sa Kanya sa pamamagitan ng pagsuway sa paraan ng Diyos ng pagpapalaki ng iyong anak. Kung pipiliin mo ang makasalanang pagpapalaki ng anak, Ikaw ay bubuo ng kultura ng paghihimagsik sa iyong mga anak. Kung ang maka Diyos na paraan ang pipiliin mo, makapag-iiwan ka ng pamana sa iyong mga apo na naaayon sa Biblia.

Ang kanyang kahabagan ay para sa mga tao at sa lahat ng salinlahing may takot sa kanya. Lucas 1:50 (MBBTAG)

Ikaw ba ay may takot sa Diyos? Tinuturuan mo ba ang iyong mga anak na magkaroon ng paggalang at pagkatakot sa Diyos? Ang habag ng Diyos ay nagbubunga sa buhay ng mga may takot sa Kanya at ito'y nagpapatuloy habang pinalalaki nila ang kanilang mga anak na may takot sa Kaniya. Ang pagkatakot sa Diyos ay hindi ibig sabihin na tayo'y nasisindak o natatakot sa Kaniya. Sa halip bunga ito ng pagsunod at pagsamba sa Kanya. Ang pagkatakot sa Kanya ay parang tatlong hibla ng tali. Ang isang hibla ay pagkaunawa na maaari kang supilin ng Diyos.

Ang pangalawang hibla ay paggalang sa Diyos dahil Siya'y kahanga-hanga, makapangyarihan at perpekto. At ang pangatlong hibla sa taling ito ng maka-diyos na takot ay mapagmahal na pagtitiwala na ang Diyos ay nagmamalasakit iyo at ikaw ay inako bilang kaniyang anak. Tingnan mo ang iyong sarili. Ikaw ba'y may takot sa Diyos? Namumuhay ka ba ng may pagsunod at pagsamba sa Kanya?

Huwag kayong magkautang ng anuman sa kaninuman, kundi mag-ibigan sa isa't isa, sapagkat ang umiibig sa kanyang kapwa'y nakatupad na ng kautusan. Mga Taga-Roma 13:8

Ang Sampung Utos ay binubuo ng marangal na pamantayan ng Diyos para sa mga tao, lalo na kung paano tayo dapat kumilos. Ang unang apat na utos ay patungkol sa kung paano dapat natin mahalin ang Diyos. At ang huling anim ay kung paano natin dapat mahalin ang ating kapwa. Ang pamilyang gumagalang sa Diyos ay nakatuon ang pag-ibig sa Diyos at pagmamahal sa kapwa.

Kahit ano'ng gawin natin, mayroong kinaugalian ang bawat pamilya. Ang pagpapalaki ng anak na ayon sa Biblia ay may pagkukusa, ang pagpaplano para sa magiging kaugalian ng pamilya ay isang pagpaparangal sa Diyos. Nais mo ba ng isang pamilyang naglalarawan ng nagmamahal sa Diyos at pagmamahal sa kapwa?

Anong klase ng kaugalian ng pamilya ang iyong gusto?

Ang Vission Statement ng Iyong Pamilya:

Maglaan ng ilang minuto upang pag-usapan ang mga naiisip na kung ano ang importante sa inyo. Bakit nananatili ang iyong pamilya? Sa paanong paraan kayo ng asawa mo pinagkalooban ng Diyos upang abutin ang mga hindi pa nakakakilala sa Diyos at gawin ang misteryong ito? Sumulat ng hangarin ng pamilya o mission statement. Ipaliwanag ang layunin ng Diyos sa iyong pamilya Sa 12 hanggang 15 na salita.

Sanayin mo ang bata sa daan na dapat niyang lakaran, at kapag tumanda na siya ay hindi niya ito tatalikuran. Mga Kawikaan 22:6

Ipaliwanag ang ibig sabihin ng Diyos sa **"Ituro sa bata ang daang dapat niyang lakaran."** Anong mga kinaugalian at mga nakasanayan sa buhay na unti-unting naituro sa bata na dapat niyang lakaran?

Family Vision video: http://youtu.be/dTnKWyFQmCU

Chapter 1: What Will Your Legacy Be?

I'm writing to you because my heart is to help you to be a godly parent. You'll be challenged in your thinking about parenting. But, you will also be encouraged. If you are a Christian, you will have the encouragement of the Holy Spirit to build a God-honoring home.

As a parent, you are in a very powerful position. You can either destroy the lives of your children and grandchildren or you can bless their lives. What you do in the next week, month, 18 years will either create a legacy of godliness and diligence or it will fester a future of laziness and immorality.

"The LORD, the LORD God, merciful and gracious, longsuffering, and abounding in goodness and truth, keeping mercy for thousands, forgiving iniquity and transgression and sin, by no means clearing *the guilty,* visiting the iniquity of the fathers upon the children and the children's children to the third and the fourth generation." Exodus 34:6-7.

God is presenting you with a choice. You can either obey God by raising your child the way He wants you to. Or, you can sin against Him by not raising your child God's way. If you choose sinful parenting, you will grow a culture of rebellion into your offspring. If you choose godly parenting, you will build a Biblical legacy for your grandchildren.

"His mercy *is* on those who fear Him from generation to generation." Luke 1:50

Do you fear God? Do you teach your children to fear God? God's mercy actively resonates through the lives of those who fear Him and continues to do so as they raise their children to fear Him. Fear towards God is not terror or fright. The product of godly fear is obedience and worship. The fear of God is like a three-strand rope. One strand is realization that God can crush you. The second strand is respect for God because He is infinitely amazing, all powerful, and perfect. The third strand in this rope of godly fear is a loving trust that God cares for you and has adopted you as his child. Look inside of yourself. Do you fear God? Are you living a lifestyle of obedience and worship?

"Owe no one anything except to love one another, for he who loves another has fulfilled the law." Romans 13:8

The Ten Commandments summarize God's moral requirements for humans, specifically how we are to behave. The first four are about how we are to love God. The last six are about how we are to love others. A God-honoring family culture is one that focuses on loving God and loving others.

You will have a family culture no matter what you do. Biblical parenting is proactive, planning ahead for the type of family culture that is God-honoring. Do you want a family characterized by loving God and loving others?

What kind of family culture do you want?

Your Family Vision Statement: Take a few minutes to brainstorm what is important to you. Why does your family exist? In what ways has God gifted you and your spouse to reach out and do ministry? Write out a family vision or mission statement. In twelve to fifteen words, explain the purpose God has for your family.

Train up a child in the way he should go, and when he is old he will not depart from it. Proverbs 22:6

Explain what God means when He says, "Train up a child in the way he should go." What thinking patterns and life habits are instilled into a child that is trained up in the way he should go?

Family Vision video: http://youtu.be/dTnKWyFQmCU

Kapitulo 2: Ang Simula, Kalagitnaan at Katapusan

Ang mga sasabihin ko sa mga susunod na pangungusap ay napakalalim na maaring tumagos sa simula, kalagitnaan at katapusan ng iyong pagiging magulang. *Kailangan ninyong basahin ang Biblia bilang isang pamilya araw-araw.*

Nagbibigay ang Biblia ng reponsibilidad sa mga tatay sa pagiging espiritual na tagapanguna ng pamilya. Kung ikaw ay isang Ama, hindi mo ito pwedeng balelawalain. Kailangan mong ilabas ang Biblia at simulan itong basahin sa iyong pamilya araw araw. Sa ilalim ng iyong pamamahala, babasahin ng iyong asawa ang Biblia sa inyong anak buong araw. Ngunit ang Biblia ang maglalagay sa iyo, ang Ama, na siyang namumuno na nakakaalam nang husto sa Biblia upang ituro sa iyong asawa at mga anak. Wow! Napaka laking responsibilidad! Totoo! Kaya't bitawan mo na ang hawak mong malamig na inumin at kunin mo na ang iyong Biblia. Maging tatak mo ang laging nauuuna sa simbahan tuwing Linggo nang umaga. Nakasulat sa Kanyang salita ang katotohanan na ikaw ang may responsibilidad na maging isang tagapagturo ng Biblia sa iyong sariling pamilya. At ito'y magsisimula sa iyo sa pagbabasa ng Biblia nang malakas sa iyong pamilya araw- araw.

Mga asawang lalaki, mahalin ninyo ang inyu-inyong mga asawa, gaya ni Cristo na nagmahal sa iglesya, at ibinigay ang kanyang sarili alang-alang sa kanya; [26] upang kanyang pakabanalin siya, na nilinis sa pamamagitan ng paghuhugas ng tubig sa salita. Mga Taga-Efeso 5:25-26

Ina! Kung wala kayong maka-Diyos na lalaki sa tahanan, ikaw ang magbabasa nang malakas ng Biblia sa iyong mga anak araw araw. Kung ang iyong asawa ay Kristiano ngunit ayaw manguna, ipananalangin mo siya na kayo'y mapangunahan. Samantala, basahin mo ang Biblia nang maraming beses sa iyong anak araw-araw, sa loob ng isang araw.

Kung ang iyong asawang lalaki ay nangunguna sa inyo, suportahan mo siya sa pagsasabi ng kung gaano mo ito ikinatutuwa at laging handang makinig kung siya ay nagbabasa. Ihinto mo iyong ibat-ibang gawain sa buong araw pag oras ng pag-aaral ng Biblia ng buong pamilya. Tulungan mo ang iyong asawa sa pamamagitan ng pakikinig at pagpapalakas ng kaniyang loob. Kung ang iyong asawa ay walang gana sa oras ng pag-aaral ng Biblia, kunin mo ang Biblia at tulungan mo siya.

Napaka importante ng Biblia kaya't dapat mong simulan ang iyong araw sa pagbabasa nito, sa tanghalian buksan mo ang Biblia, at tapusin mo ang araw ng iyong anak sa pagbabasa ng Biblia.

Saan ako magsisimula? Gawin mo na ang pinaka-unang maalaala ng iyong anak ay ang pagbabasa mo ng Biblia sa kanya. Basahan ng mga kwento sa Biblia ang iyong anak, gumamit ng tamang larawan sa Biblia ayon sa kaniyang edad.

Ito'y mahalaga! Ngunit, siguruhing binabasa mo ang Biblia sa iyong anak. Umawit ng mga awitin na mula sa Biblia kasama ng inyong anak.

Narito ang ilang ideya para sa inyong oras ng pag-aaral ng Biblia:

1. Umawit ng awiting mula sa Biblia o manuod ng mga video ng mga Christian song at sabayang awitin.
2. Magbasa ng maikling bahagi sa Biblia, kung maaari ay 8-10 talata.
3. Pumili ng isa o dalawang mahalagang punto mula sa mga talata at bahagi mo sa iyong pamilya. Subukang magbigay ng halimbawa na angkop sa iyong pang-araw-araw na pamumuhay.
4. Magbasa ng ilang talata mula sa aklat ng Kawikaan at pag-usapan ang pinaka mahalangang puntos.
5. Ipanalangin mo ang iyong anak na mahalin si Jesus, magkaroon ng bagong puso, at maniwala na namatay si Jesus para sa kanyang kasalanan.

Habang lumalaki ang iyong anak, maaari mong simulang basahin ang mahahabang talata. Medyo paghaluin mo ng kaunti. Sa ilang buwan, magbasa ng ilang kapitulo mula sa Lumang Tipan at sa Bagong Tipan araw araw sa inyong oras ng pag-aaral ng Bibia. Kung ang binabasa mo ay mula sa study Bible, basahin mo nang malakas ang bawat kapitulo sa komentaryo. Pag napagod ka na sa paulit-ulit na ito, basahin mo uli ang ebanghelyo, o isang buwan mong basahin ang Kawikaan.

Ang pag-aaral ng Biblia ay maaring tumagal ng 5-30 minuto. Kung medyo mahaba na ang pag-aaral, patayuin mo ang lahat at magsiawit ng awiting pamBiblia. Kung nasa wastong edad na ang iyong anak para mag-isip at magsalita, tanungin mo siya ng ilang mga tanong. Huwag mong alalahanin ang haba ng oras. Ang importante ay nasimulan mong maitayo ang pundasyon ng katotohanan sa isipan ng iyong anak na siyang magiging GPS na kaniyang gagamiting gabay sa kanyang tatahaking buhay.

Isipin mo ang iyong naging araw... gaano katagal na oras ang ginugol mo sa pagtuturo ng tungkol sa pagsasabuhay ng salita ng Diyos sa iyong anak? Ipinanganak ang iyong anak na may maling pananaw sa mundo. **Sinasabi ng Biblia na kailangan nating gamitin ang Biblia upang mabago ang ating pag-iisip upang makapag-isip ng matuwid. Kung nakakapag-isip ng matuwid ang iyong anak, mayroon siyang magandang oportunidad na gumawa ng matuwid.** Ang pag-aaral ng Biblia ay kailangang gawin araw araw, at dapat itong mangyari sa loob ng isang araw. Ang mahalaga ay mapaglaanan ng oras ng buong pamilya ang Biblia araw-araw at sama-samang ipanalangin sa tulong ng Diyos upang maintindihan at maisabuhay ang kaniyang Katotohanan.

Ang Biblia ay espiritual na libro, kayat kung hindi mo naiintindihan ang Biblia, kailangan mong ipanalangin na turuan ka ng Banal na Espiritu ng Diyos at bigyan ka ng karunungan upang maibahagi mo ito sa iyong pamilya. Habang

sama-sama ninyong binabasa ang Biblia, magkakaroon ka ng mas epektibo sa pagtuturo sa inyong anak kung paano isasabuhay ang salita ng Diyos.

Ano ang nakikita mong malaking balakid sa pag-aaral ng Biblia ng inyong mga anak araw araw? Bakit mahalagang basahan ng Biblia nang maraming beses ang inyong mga anak sa isang araw?

Disciple Your Kids video: http://youtu.be/VyfOPPK_Kh0

Chapter 2: The Beginning, Middle and End

What I'm going to tell you in the next sentence is so profound that it permeates the beginning, middle and end of your parenting. *You must read the Bible together as a family every day.*

The Bible gives the responsibility for being the spiritual leader of the family to the dad. If you are the dad, you can't punt on this one. You have to get out the Bible and start reading it to your family every day. Under your leadership, your wife will begin to read the Bible to your child throughout the day. But, the Bible squarely places you, Dad, as the guy who is in charge of knowing the Bible well enough to teach both your child and your wife. Wow! That is some responsibility. Why, yes it is! Put down the cold beverage and reach for your Bible. Hit record on Sunday football and head to church every Sunday. Clear your work schedule and be the first one out of the car in the church parking lot. God has said in His book of ultimate truth that you are responsible for being the Bible teacher for your family. And, it all starts with you reading the Bible out loud every day to your family.

Husbands, love your wives, just as Christ also loved the church and gave Himself for her, that He might sanctify and cleanse her with the washing of water by the word. Ephesians 5:25-26

Mom! If you don't have a godly man in the house, you are going to be the one reading the Bible out loud to your child every day. If your man is a Christian but won't lead, you start praying for him to lead. In the meantime, read the Bible with your child every day, several times a day.

If your husband is leading, support him by telling him how much you appreciate it and by being ready to listen when he's reading. You multitask most of your day. Take a break from that during family Bible time. Help your husband by listening and encouraging. When your husband doesn't feel like doing Bible time, get out the Bible and help him out.

The Bible is so important that you should begin your day with Bible reading, lunch break with the Bible open, and end your child's day with the Bible reading.

So, where do I start? Make your child's earliest memories be of you reading the Bible to him. Read Bible stories to your child from age-appropriate picture books. That's essential! But, make sure to read the Bible to your child. Sing Bible songs with your child.

Here is an idea for Bible time:

1. Sing a Bible song or watch a Christian song on video and sing with it.
2. Read a small section of the Bible. Try for at least 8-10 verses.

3. Pick one or two key points from those verses and tell your family. Try to give an example that applies to your daily life.

4. Read a few verses from Proverbs and talk about one of the key points.

5. Pray for your child to love Jesus, have a new heart, and believe that Jesus died for his sins.

As your kids get older, you can start reading longer passages. Mix it up a bit. For a few months, read a chapter from the Old Testament and a chapter from the New Testament every day during Bible time. If you are reading from a study Bible, read the commentary out loud for each chapter. When you get tired of this routine, read through the gospels again, or spend a month in the Proverbs.

Family worship or Bible time can last from 5 minutes to 30 minutes. If you are going kind of long, have everyone stand up and sing a Bible song. If your child is old enough to start thinking and talking, ask some questions. Don't stress about the length. The point is that you begin to build a framework of truth in your child's mind that will be the GPS he uses to chart his course through life.

Think about your day… How much time do you spend talking about how to apply God's Word to your child's life? Your child was born with a brain that defaults to worldly thinking. **The Bible says that we have to use the Bible to reprogram our minds to think truthfully. If your child is able to think truthfully, he will have a better opportunity to act truthfully.** Bible time needs to be daily, and also should take place informally throughout your day. The point is to spend time in the Bible together daily and to pray together for God's help in understanding and applying His truth.

The Bible is a spiritual book, so if you don't understand the Bible, you need to start praying for God's Holy Spirit to teach you and give you insights that you can pass on to your family. As you read the Bible together, you will start to gain momentum for teaching your child how to apply God's word.

What is the biggest obstacle that you see to doing a daily Bible time with your kids? Why is it important to read the Bible with your child multiple times a day?

Disciple Your Kids video: http://youtu.be/VyfOPPK_Kh0

Kapitulo 3: Ang Iyong Pilosopiya sa Pagiging Magulang

Bilang isang magulang, natural lang na mayroon kang mga ideya kung paano palakihin ang mga anak. Ang problema ay ang mga ideya mo ay may halong katotohanan at kasinungalingan na napagsasama. Ang mga ideya mo ay bunga ng mga payo, idea, mga nakasanayan at mga bagay na iyong nakita sa iba. May ilang katotohanan sa mga pinaniniwalaan mo, at, mayroon ding mga maling pag-iisip na nakapaloob dito. Kaya ito ang dahilan, kung palalakihin mo ang iyong anak sa iyong sariling paraan, kalalakihan nila ang maling pag-iisip at maipapasa nila ito sa kanilang magiging anak at maging sa iyong kaapo-apuhan. Alam ng Diyos kung paano mo dapat palakihin ang iyong mga anak. Sinabi Niya ito sa iyo sa Biblia.

Ang problema, halos tayong lahat ay mayroong pamamaraan ng pagpapalaki ng anak na nakabase sa halu-halong mga ideya na kinagisnan natin. Ang listahan natin ng dapat at hindi dapat gawin ay nakabase sa mabuti o masama nating mga karanasan at sa ibat-ibang libro at sa mga napanuod natin sa TV. Kailangan mong maglatag ng bagong pundasyon ng Biblical parenting truth, kaya isinulat ko ang librong ito. Kaya, magsimula na tayo.

Sinasabi ng Biblia na tayo'y ipinanganak ng patay sa espiritu at ang ating espiritual na puso ay patuloy tayong nililinlang sa pag-iisip na tayo ay tama. Ito ay problema sapagkat madalas na iniisip ng mga matatanda at ng mga bata ay lagi silang tama. Halimbawa, sinasabi sa ating kultura na ang mga bata ay likas na mababait. Ngunit itinuturo sa Biblia na ang mga bata ay may makasalanang puso at kailangang turuan upang mamuhay ng maka-Diyos.

Talagang tama ang Biblia at sinasabi nito sa atin kung paano dapat mamuhay ang inyong mga anak. Kaya kailangan mong gawin na ang pagsasanay ng **Biblia** ay maging importanteng gawi ng iyong anak. Ang Biblia ay inilaan upang gamitin sa buong araw. Sanayin mo ang iyong anak kung paano mamuhay ng maka-Diyos at matuwid na pamumuhay.

Ang lahat ng mga kasulatan ay kinasihan ng Diyos at mapapakinabangan sa pagtuturo, sa pagsaway, pagtutuwid, at sa pagsasanay sa katuwiran, upang ang tao ng Diyos ay maging ganap, nasasangkapang lubos sa lahat ng mga gawang mabuti. 2 Timoteo 3:16-17

Ang pangunahing salita dito ay ***pagtuturo***. ***Pagtuturo*** saan? ***Pagtuturo kung paano maging matuwid.*** Ang Ibig sabihin nito ay mula sa pinakamaagang edad tuturuan mo siya kung paano mamuhay ng naaayon sa paraan ng Diyos. Ang tawag dito ay pamumuhay nang matuwid at malinis na buhay.

Simulan mong basahan ang iyong sanggol ng mga simpleng kuwento mula sa Biblia sa maghapon. Isama mo ang iyong sanggol sa bahay sambahan tuwing Linggo at hawakan mo siya habang may pananambahan. Awitan ng mga awiting mula sa Biblia at magpatugtog ng mga pambatang papuring awit. Habang lumalaki ang iyong anak, pag-usapan ninyo ang mga bagay na ginawa

ng Diyos sa kaniyang buhay. Kung siya ay nagiging pilyo, sabihin mo na sinusuway niya ang Diyos kapag kumikilos siya ng ganoon. Sa mga unang bahagi ng kaniyang buhay dapat mo siyang awitan, manalanging kasama siya at basahin ang Biblia sa kaniya.

Habang lumalaki ang iyong anak, dapat mo siyang turuang kilalanin kung sino ang Diyos at kung paano mamuhay ng maka-Dios. Kinakailangan mong basahin ang buong Biblia sa iyong anak at ipaliwanag ito sa kaniya. Hindi ka puwedeng magsawalang kibolamang. Yakapin mo ang iyong misyon na basahin ang Biblia sa iyong anak araw-araw upang makapaytayo na pundasyon na maka-Dios na may pang—unawa sa Salita ng Diyos. May magpapakita ng pananaw sa iyong anak na kung paano niya titingnan ang mundo. Ikaw ba iyon? Pwedeng ikaw ang magdisipulo sa iyong anak upang magkaroon ng Biblikal na pananaw sa mundo o siya'y magkakaroon ng maling makamundong pananaw sa buhay. Ang kanyang pagkabata ay mabubuo ng maraming maliliit na desisyon na siyang bubuo sa kanya kung magiging ano siya sa hinaharap. Ang mga desisyong iyon ay dapat nakaayon sa katotohanan. Tungkulin mong samahan ang iyong anak sa kaniyang araw-araw na pamumuhay, tulungan mo siyang matutunan ang katotohanan at maisabuhay ito.

Parenting With a Plan Video: https://youtu.be/EvErs38CJJ8

Chapter 3: Your Parenting Philosophy

As a parent, you naturally have ideas about raising kids. The problem is that your ideas have a mixture of truth and lies swirled together. Your ideas are a product of advice, ideas, habits and things you've seen. There is some truth to what you believe. And, there is some wrong thinking woven in. This is why, if you raise your children your own way, they will grow up and pass that wrong thinking onto your grandchildren and great grandchildren. God knows exactly how you should raise your children. He's told you in the Bible.

The problem that most of us have is that our parenting is based on the hodgepodge of ideas we've grown into. Our list of parenting do's and don'ts are based on good or bad experiences we've had and on random books and TV shows. You need to lay a new foundation of Biblical parenting truth, which is why I wrote this book. So, let's get started.

The Bible says that we are born spiritually dead and that our spiritual heart is constantly deceiving us into thinking that we are right. This is a problem because kids and adults think that they are right most of the time. For example, our culture says that children are basically good. The Bible teaches that children have sinful hearts and need to be trained to live a godly life.

The Bible is absolutely true and it tells you how your children should live. So, you need to make Bible training a significant part of your child training. The Bible is meant to be used throughout your day. You train your child how to live a godly, righteous life.

All Scripture *is* given by inspiration of God, and *is* profitable for doctrine, for reproof, for correction, <u>for instruction in righteousness,</u> that the man of God may be complete, thoroughly equipped for every good work. 2 Timothy 3:16-17

The key word here is ***instruction. Instruction*** in what? ***Instruction in how to be righteous.*** That means from your child's earliest hours you are teaching him how to live life God's way. This is called living a morally pure life. Start by reading to your baby simple Bible stories throughout the day. Take your baby to church every Sunday and hold him during church service. Sing Bible songs to your baby and play baby praise songs on your music device. As your child gets older, talk about all of the things that God is doing in his life. When he is naughty, tell him he is disobeying God when he acts like that. From your child's earliest moments, you should be singing to him, praying with him, and reading the Bible to him.

As your child gets older, you must help him connect the dots of who God is and how to live a godly life. This requires you to read through the Bible with your child and explain it to him. You can't be passive in this. Embrace your mission to read the Bible with your child daily and build a foundation of godly

understanding. Someone will give your child a lens through which he will view the world. Will it be you? Either, you will disciple your child to have a Biblical worldview or he will default to a worldly lens for life. His childhood will be made up of many small decisions that build him into what he will be in the future. Those decisions need to be based on truth. It is your job to walk through daily life with your child, helping him to learn the truth and apply it.

Parenting With a Plan Video: https://youtu.be/EvErs38CJJ8

Kapitulo 4: Pananaw ng Kristiano sa Mundo

Kayo noo'y mga patay sa inyong mga pagsalangsang at mga kasalanan, na dati ninyong nilakaran, ayon sa lakad ng sanlibutang ito, ayon sa pinuno ng kapangyarihan ng himpapawid, ng espiritu na ngayon ay gumagawa sa mga anak ng pagsuway. Tayong lahat ay dating nabuhay sa gitna ng mga ito, sa mga pagnanasa ng laman, na ating ginagawa ang mga nais ng laman at ng pag-iisip, at tayo noo'y katutubong mga anak ng kapootan, gaya naman ng mga iba. Mga Taga-Efeso 2:1-3

Likas na makatao at makasarili ang pag-iisip ng iyong anak. Totoo, maari siyang maging mapagkalinga, pero siya'y nakatali pa rin sa pagiging makasarili. Ito ang klase ng pamumuhay na may halaga sa kaniya. Lahat ng mga bata liban kay Jesu-Kristo ay ipinanganak na makasarili na minana nating kasalanan kay Adan. Ang lahat ay ipinanganak na may ibat-ibang paraan ng pananaw sa mundong nakapalibot sa kaniya at iyon ay ang pagiging makatao at makasarili. Mula sa kapanganakan, mga karanasan, media, magulang, relihiyon, mga guro, mga libro, salita at iba pang mga nakakaimpluwensiya na humuhubog sa pananaw ng bata sa mundo. Nagsisilbi itong lente kung paano tingnan ang mundo, paano magdesisyon, paano niya panindigan ang emosyon, at doon nagsisimulang ipanganak ang pagiging makasarili.

Paano ka magpapasya kung ang iyong mga emosyon, pag-iisip, at mga kilos ay nakasentro sa Diyos o sa pagiging makatao?

Kaya nga, mga kapatid, isinasamo ko sa inyo, alang-alang sa mga kahabagan ng Diyos, na inyong ialay ang inyong mga katawan na isang handog na buháy, banal, na kasiya-siya sa Diyos, na siya ninyong makatuwirang paglilingkod. Huwag ninyong tularan ang sanlibutang ito; kundi magbago kayo sa pamamagitan ng pagbabago ng inyong pag-iisip, upang mapatunayan ninyo kung alin ang mabuti, kasiya-siya, at lubos na kalooban ng Diyos. Mga Taga-Roma 12:1-2

Pansinin mo sa Roma 12:1-2 ang utos sa Kristiano na dapat mamuhay ng banal ay may kasunod na "*paano gawin*" na pagpapahayag: Magpanibago ka ng pag-iisip. Ibig sabihin nito punuin mo ang iyong isip ng mga katotohanang tungkol sa Diyos at simulang tingnan ang mundo ng may katotohanan, ng ayon sa Biblia. Kung mayroon kang maka-Bibliang pananaw sa mundo, malalaman mo kung ano ang gusto ng Diyos sa iyong buhay. Parang madali lang, ngunit matrabaho para matutunan ang katotohanang mula sa Dios at gamitin ito para suriin ang lahat ng iyong iniisip, emosyon at sa mga mensahentg dumarating. Mas magiging madali kung napalaki ka na may Biblikal na pananaw sa mundo, kaya ang pagpapalaki ng anak ay kasama ang pagtuturo sa iyong anak na magkaroon ng Biblikal na pananaw sa mundo.

Ano sa tingin mo ang sinasabi ng Diyos sa iyo na baguhin mo ang paraan ng iyong pag-iisip?

Ito ang ilan sa mga pangunahing katotohanan na dapat mong ituro sa iyong anak:

1. Ang Diyos ay perpekto kailan man, marunong, mabuti, matuwid at karapat-dapat nating sambahin at sundin.
2. Ang Biblia ay katotohanang mula sa Diyos at dapat na pagtiwalaan bilang gabay sa buhay.
3. Ang layunin ng sangkatauhan ay luwalhatiin ang Diyos at masiyahan sa piling Niya magpasawalang hanggan.
4. Ang Diyos ang ating manlilikha at tayo'y nilikha ng may layunin.
5. Si Jesu-Kristo lamang ang ating pag-asa sa buhay, sa kapatawaran at sa kakayahang sundin ang Diyos.

Alin sa mga katotohanang ito ang kinalakihan mo? Alin sa mga katotohanang ito ang nakaapekto sa pagpapalaki ng anak?

Ang buhay bilang Kristiano ay patuloy na pakikipaglaban sa pagitan ng Diyos at ng kasamaan. Kung ikaw ay Kristiano, kinamumuhian mo ang kasalanan at lagi mong minamahal ang Diyos. Patuloy mong tatanggihan ang kasalanan at pinapalitan mo ito ng pagsunod sa Diyos. Upang magawa ito, ang ating mga sandata ay hindi pampisikal na sandata. Kundi, ang ating mga sandata ay mga Espiritual na sandata. Tayo ay nakikipagsagupa na kasama ang Biblia, Iglesia at sa pananalangin ng buong talino, sa emosyonal at espiritwal. Nagbubunga ito ng pamumuhay na may pagsunod sa Diyos. Kailangan nating magpatuloy sa pagbabantay sapagkat napakarami nating natatanggap na mga ideya na mula sa ibat-ibang direksyon na nakakaimpluwensiya sa atin. Dapat nating suriin at salain ang ideyang ito, paghiwalayin ang katotohanan at ang kasinungalingan. Base sa ating mga karanasan, nakaraan, pagbabasa at iba pa, Mayroon tayong mga ideya kung paano mamuhay. Alam ito ni Apostol Pablo noong isinulat niya ito.

Sapagkat ang mga sandata ng aming pakikipaglaban ay hindi makalaman, kundi maka-Diyos na may apangyarihang makagiba ng mga kuta. Aming ginigiba ang mga pangangatuwiran at bawat palalong hadlang laban sa karunungan ng Diyos, at binibihag ang bawat pag-iisip upang sumunod kay Cristo; na handang parusahan ang bawat pagsuway, kapag ang inyong pagsunod ay ganap na. 2 Mga Taga-Corinto 10:4-6

Kailangan nating pag-isipang mabuti ang tungkol sa pagiging magulang, pamumuhay, Diyos at sa ating sarili at ibigay natin ito kay Jesu-Kristo. Kailangan nating salain ang lahat sa pamamagitan ng ating Biblikal na pananaw sa mundo. Ang pagiging magulang ay nakakadagdag ng bagong dimensyon sa ating pananaw sa mundo at ito may malaking epekto sa ating mga anak. Ang pigiging magulang ay isang lakbayin na kasama ang iyong anak, kung saan siya ay pangungunahan mo na matutunan ang tungkol sa Diyos, matutunan kung

ano ang gusto ng Diyos para sa kanya, at maisabuhay ang mga katotohanang iyon sa pang-araw-araw na pamumuhay.

Akayin mo ang iyong anak upang matagpuan niya ang kanyang mga talento at bumuo ng pananaw kung paano niya paglilingkuran ang Diyos ng kanyang buong buhay. Pangunahan mo ang iyong anak na alisin ang mga katangian ng kapintasan at palitan ng maka-Diyos na katangian. Ang prosesong ito ay tinatawag na pagpapalaki ng anak na ayon sa Biblia. Isa itong laban na karapat-dapat na ipaglaban. Igugol mo ang iyong buhay sa pagtuturo sa iyong anak na supilin ang anumang masamang kaisipan at sundin si Jesus.

Isipin ang media na nakalantad sa iyong anak, Hahayaan mo ba na ang kasinungalingan na makapasok sa kaisipan ng iyong anak? Pag-isipan mo ang mga tanong na ito bago mo sagutin. Ano ang mga mensaheng gusto ninyong makuha ng anak mo? Isulat ang mga naisip mong dapat tanggalin. Paano mo dadagdagan ang mga katotohanang dapat matutunan?

May nagpapatuloy ng labanan upang kontrolin ang pananaw ng iyong anak sa mundo. Maraming magulang ang walang muwang dito, o iniisip nila na ito'y magandang oportunidad ng pagkatuto sa buhay. Ang mga tagapaglikha o producer, mga tagapagturo, mga kapit-bahay, kamag-anak, musikero at tagapagbantay ng mga anak ay may sari-sariling pananaw sa mundo, at nais nilang ibahagi ang pananaw na iyon sa iyong anak. Pakinggan mo ang mga titik ng mga popular na awitin ngayon. Paano mo itatayo ang Biblikal na pundasyon sa iyong anak, habang pinoprotektahan mo siya sa mga impluwensiyang hindi maka-Diyos?

Truth Hooks video: http://youtu.be/wJ6klFKXADQ

Chapter 4: Christian Worldview

And you *He made alive,* who were dead in trespasses and sins, in which you once walked according to the course of this world, according to the prince of the power of the air, the spirit who now works in the sons of disobedience, among whom also we all once conducted ourselves in the lusts of our flesh, fulfilling the desires of the flesh and of the mind, and were by nature children of wrath, just as the others. Ephesians 2:1-3

By nature, your child's mind is humanistic and self-centered. True, he can be very caring, but he is wired to be self-serving. This is a lifestyle that makes perfect sense to him. All children, except for Jesus Christ, have been born self-centered, having inherited this sinful nature from Adam. Everyone is born with a way of viewing the world around him that is humanistic and selfish. From birth, experiences, media, parents, religion, teachers, books, words and other influences shape a child's worldview. This becomes the lens through which the world is viewed, decisions are made, emotions are vindicated, and reflexes are born.

How do you decide whether your emotions, thoughts, and actions are God-centered or humanistic?

I beseech you therefore, brethren, by the mercies of God, that you present your bodies a living sacrifice, holy, acceptable to God, *which is* your reasonable service. And do not be conformed to this world, but be transformed by the renewing of your mind, that you may prove what *is* that good and acceptable and perfect will of God. Romans 12:1-2

Notice in Romans 12:1-2 that the command for a Christian to live a holy lifestyle is accompanied by a "how-to" statement: Renew your mind. That means fill your mind with God's truth and start viewing the world truthfully, Biblically. If you have a Biblical lens for viewing the world, you will be able to figure out how God wants you to live your life. This sounds simple, but it takes hard work to learn God's truth and use it to evaluate all of your thoughts, emotions, and incoming messages. It is much easier if you have been raised with a Biblical worldview, which is why Biblical parenting involves teaching you child to have a Biblical worldview.

Why do you think God tells you to renew your thinking?

Here are some key truths that you must teach your child:

1. God is infinitely perfect, wise, good, just, and is worthy of our worship and obedience.

2. The Bible is God's truth and should be trusted as a guide for life.

3. Humanity's purpose is to glorify God and enjoy Him forever.

4. God is our creator and we are created for a purpose.

5. Jesus Christ is our only hope for life, forgiveness, and the ability to obey God.

Which of these truths were you raised with? Which of these truths have affected how you parent?

Life as a Christian is a constant battle between God and evil. If you are Christian, you hate sin and love God's ways. You are constantly rejecting sin and replacing it with obedience to God. To do this, our weapons are not physical weapons. No, our weapons are spiritual. We engage with the Bible, church and prayer intellectually, emotionally, and spiritually. This results in a lifestyle of obedience to God. We have to be constantly on our guard because we have a myriad of ideas hitting us from all directions that influence us. We have to evaluate and dismantle the ideas, sorting out the truth and lies. Based on our experiences, backgrounds, readings, etc., we have ideas about how to live. The apostle Paul knew this when he wrote the following:

For the weapons of our warfare *are* not carnal but mighty in God for pulling down strongholds, casting down arguments and every high thing that exalts itself against the knowledge of God, bringing every thought into captivity to the obedience of Christ, and being ready to punish all disobedience when your obedience is fulfilled. 2 Corinthians 10:4-6

We have to take all of our thinking about parenting, life, God, and us and give it to Jesus Christ. We have to screen everything through a Biblical worldview. Parenting adds a new dimension to this because our worldview has huge effects on our kids. Parenting is a journey that you take with your child, where you lead him to learn about God, learn what God wants for him, and put those truths into practice in daily life. You lead your child to discover his talents and build vision for how to serve God his whole life. You lead your child to ferret out character flaws and build godly habits that replace those flaws. The process of doing this is called Biblical parenting. It's a fight that is worth fighting. Spend your life teaching your child to take every thought captive and obey Jesus.

Think about the media that you expose your child to. Where are you allowing lies to filter into your child's thinking? Think about this question before answering it. What messages do you want your child to absorb? List input that you need to cut. How are you going to increase the truthful input?

There is an open battle to control your child's worldview. Many parents are naïve to this, or assume that it is a good opportunity to teach a life lesson. Producers, educators, neighbors, relatives, musicians, and baby-sitters all have their own worldviews and they want your child to share those views. Listen to

the lyrics of the today's popular music. How will you build a Biblical foundation for your child, while shielding him from ungodly influences?

Truth Hooks video: http://youtu.be/wJ6klFKXADQ

Kapitulo 5: Pinili Ka Ng Diyos

Ang mga salitang ito na aking iniuutos sa iyo sa araw na ito ay ilalagay mo sa iyong puso; at iyong ituturo nang buong sikap sa iyong mga anak, at iyong sasabihin sa kanila kapag ikaw ay nakaupo sa iyong bahay, kapag ikaw ay lumalakad sa daan, at kapag ikaw ay nahihiga, at kapag ikaw ay bumabangon. At iyong itatali ang mga ito bilang tanda sa iyong kamay at bilang panali sa iyong noo. At iyong isusulat ang mga ito sa pintuan ng iyong bahay at sa mga pasukan ng inyong mga bayan. Deuteronomio 6:6-9

Pagkatapos niyang ibigay sa tao ang kanyang mga kautusan kung paano dapat mamuhay, ibinigay naman ng Dios ang kautusang ito sa mga magulang. Dapat nating alamin ang kautusan ng Diyos ng buong puso at ituro ng maingat at palagian sa ating mga anak. Ang kautusan ng Dios ay kung paano mamuhay ng may paggalang sa Diyos. Kailangan nating tapalan ng Salita ng Diyos ang ating buong bahay, sauluhin ng buong pamilya ang mga talata, at ipasabuhay ang Biblia sa ating mga anak.

Ang plano ng Diyos sa iyong buhay ay gugulin mo ang iyong mga araw sa pagtuturo at paggabay sa iyong anak kung paano malalaman at sundin ang kautusan ng Diyos. Hindi mo lang bibigyan ng kaalaman ang iyong anak, kundi sasanayin mo rin siya na gamitin ang kanyang natutunan. Ito ay tinatawag na karunungan. Ang karunungan ay ang pagsasabuhay ng katotohanan.

Ang mga nanay at tatay ay parehong binigyan ng katungkulan na nagmula sa Diyos. Ang tatay ang may responsibilidad para siguraduhing matupad ito, ngunit pareho silang nagtuturo at isinasabuhay ang kautusan ng Diyos. Ito ang isa sa dahilan kung bakit hindi mo dapat ipasa sa Day care o sa mga lolo at lola ang anak mo habang parehong nagtatrabaho ang mga magulang.

Binigyan kayo ng Diyos ng responsibilidad upang turuan ang inyong anak na maging maka-Diyos. Hindi mo maaring balewalain ang pangangailangan ng iyong anak na matuto sa iyo kung paano mamuhay sa paraan ng Diyos. Ikaw ang naatasang magpalaki sa iyong anak na mamuhay na mapagmahal at masunurin sa Diyos. Huwag mong ipasa ang responsibilidad na ito sa iba dahil sa **iyo** ibinigay ang kautusan**.**

Malaking bahagi rito ang pagkakaroon ng panahon sa iyong anak. Handa ka bang ibigay ang iyong buhay sa pagpapalaki ng iyong anak? Mas madali itong ipasa sa iba. Kailangan mong tandaan ang hangarin: Nais mong ikaw mismo ang magpalaki sa iyong anak upang lumalim ang kanyang relasyon sa Diyos at handang magpagamit sa Diyos upang magministeryo sa iba, gamit ang kanyang lakas at talento upang pagpalain ang iba.

Ito ang pangunahing dahilan kung bakit tinuturuan namin ng aking asawa ang aming mga anak sa loob ng aming tahanan. Gusto naming lumaki ang aming anak ng may matibay na pang-unawa sa Diyos at kung ano ang plano Niya sa kanilang buhay. Nais naming maintindihan nila ang mga bagay-bagay na

nakapaligid sa kanila sa makatotohanang paraan. Alam namin ang talento at kahinaan ng aming mga anak. Mahal kami ng aming mga anak at nakikinig sila sa amin. Binigyan kami ng Diyos ng gawain na palakihin ang aming mga anak sa karunungan at sa pagsasabuhay ng Kaniyang katotohanan sa bawat bahagi ng kanilang buhay. Para sa amin, ang pag-aaral ay hindi lamang tungkol sa akademya. *Ang edukasyon ay tungkol sa pag-aaral sa takot sa Diyos at pagsasabuhay ng Kaniyang kautusan sa konteksto ng pagbabasa, pagsusulat, siyensya, araling panlipunan at MAPHE.*

Habang lumalaki ang iyong anak, kailangan mong magpasya para sa kanya ng nakabase sa hangarin ng inyong pamilya. Makakagawa ka ng desisyon na gawin ang napakahirap na gawain dahil sa pangarap mo para sa kinabukasan ng iyong anak. Ang totoo nga e, ang isang magulang ay maaring makagawa ng sobrang daming nakakatakot at mahihirap na bagay sa loob ng mahabang panahon dahil naniniwala siyang magdudulot ito ng magandang resulta. Habang nagpapasya para sa pag-aaral ng iyong anak, kailangan mong magpasya kung sa paanong paraan mo maibibigay sa iyong anak ang Biblikal na pananaw sa mundo at sa malusog na konteksto ng pag-aaral. Maraming paraan ng pagtuturo sa iyong anak. Ang hamon ay ang iyong pagpapasya kung ano ang pinaka makakatulong sa iyo para sundin ang kautusan na palakihin ang iyong anak na kilalanin at sundin ang Diyos.

Ang paksa ng buong kapitulong ito ay pinili ka ng Diyos para gabayan ang iyong anak. Handa ka bang tumira sa maliit na bahay at bawasan ang kalayawan? Handa ka bang isang tabi ang iyong oras, pera at pinagkakakitaan para sa pagpapalaki ng maka-Diyos na mga anak na may malusog na relasyon sa iyo at sa Diyos? Kailangan mong magdesisyon. Namumuhay kami ng walang utang at medyo matipid na pamumuhay upang makamtan namin ang isang malusog na tahanan na may iisang pinagkakakitaan. Lumalaki ang aming mga anak na nakikita na hindi namin kailangan ng may dalawang pinagkakakitaan at hindi kami kailangang bigyan ng Gobyerno ng pera at pagkain. Sa halip, nakikita nila na sobra pa ang perang ibinibigay ng Diyos sa amin mula sa iisang pinagkakakitaan, at naipapakita pa namin sa aming mga anak ang maka-Diyos na pangkabuhayan sa tahanan.

Napag-uusapan na rin lang ang pangkabuhayan, ang kaisipan bang ito ay para sa may pera lang? Paano ang mga nakatira sa mahihirap na lugar o sa sobrang kahirapan? Pwede ba silang magtiwala sa Diyos na sila'y tutustusan? O, dapat bang iwanan ng ama at o ng ina ang kanilang mga anak para magtrabaho? Paano ang pamiya na ang kultura ay karaniwan na pumupunta ang ama sa ibang bayan o ibang bansa para magtrabaho? Paano ang ama na umaalis nang mahabang panahon para sa trabaho sa barko o sa mga international space station?

Magagandang tanong ito at may sagot ang Biblia dito, kung ibig mong makinig sa Biblia. Tandaan, ang Biblia ay salita ng Diyos at siya lamang ang pinanggagalingan ng katotohanan na iyong ipamumuhay. Ibinigay ang Banal na Espiritu upang gabayan ka sa lahat ng katotohanan. Hindi sasalungatin ng

Banal na Espiritu ang Biblia dahil siya ang may akda ng Biblia. Ang Biblia ang iyong libro at ang Banal na Espiritu ang iyong guro.

Tingnan natin ang ilan sa mga katotohanan mula sa Biblia na lapat sa lahat ng tao, kahit ano pa ang katayuan nila sa buhay o sa konteksto ng kultura.

Dapat bang magsama ang mag-asawa? Oo!

1. Ginawa ng Diyos ang kasal at inutusan ang mga mag-asawa na iwanan nila ang kanilang ama at ina at maging isa. Ang salitang Hebreo sa Genesis 1:24 ay "dabaq," na ang ibig sabihin ay maghawakan sa isat-isa, at magsama. Ang ibig sabihin nito ay ikaw at ang iyong asawa ay kailangang maging malapit sa isat-isa at maging isa.
2. Dapat magsama ang mag-asawa noong sinabi ni Paul sa 1 Corinto 7:5 na ang mag-asawa ay dapat na magtalik bilang regular na bahagi ng kanilang relasyon.

Dapat bang makitira ang bata sa kamag-anak o sa Paaralan? Hindi!

1. Binigyan ng Diyos ng responsibilidad ang mga magulang na palakihin at mamuhay ng kasama ang kanilang mga anak sa Deuteronomio 6.
2. Nilikha ang pamilya bilang espiritwal na panangga sa mga anak. Ipinanganak ang mga bata sa kaharian ni Satanas at nasa ilalim ng baluti ng (mga) magulang na mananampalataya. Sinabi ni Pablo sa 1 Corinto 7:14 na ang mga bata ay nilikhang banal sa pamamagitan ng pananampalataya ng magulang. Trabaho ng mga magulang na maging espiritwal na tagapagtanggol ng mga bata hanggang sa sila'y lumaki at iwan ang kanilang pamilya.
3. Ang pamilya ay napakahalagang bahagi sa planong pagliligtas ng Diyos sa buong mundo. Sa Gawa, 2:27-28, Sinabi ni Pedro na ang kaligtasan ay pangako sa inyo at sa inyong mga anak, sa lahat ng tinawag ng Diyos na mabuhay kay Jesus. Ang punto ay ang pamilya ay may layunin sa kaligtasan ng mga anak. Pinili ng Banal na Espiritu na gamitin ang bawat yugto ng iyong buhay sa pagiging magulang upang maparami ang henerasyon ng mananampalataya.

Maaari bang Magtiwala ang Mahihirap sa Diyos na Ibibigay Nito ang Kanilang Pangangailangan sa Pananalapi?

Oo, kung mamumuhay sa katotohanan ng Diyos sa espiritual, sa pisikal, sa pananalapi.

1. **Sinabi ni Jesus, "Kaya't ang bawat nakikinig sa mga salita kong ito at ginaganap ang mga ito ay matutulad sa isang matalinong tao na nagtayo ng kanyang bahay sa ibabaw ng bato. Bumagsak ang ulan, at dumating ang baha. Humihip ang mga hangin at hinampas ang bahay na iyon, ngunit hindi iyon bumagsak, sapagkat itinayo sa ibabaw ng bato." Mateo 7:24-25.**

2. **“Kaya nga sinasabi ko sa inyo, huwag kayong mabalisa sa inyong buhay, kung ano ang inyong kakainin, o kung ano ang inyong iinumin; kahit sa inyong katawan, kung ano ang inyong isusuot. Hindi ba higit ang buhay kaysa pagkain, at ang katawan kaysa damit? [26] Tingnan ninyo ang mga ibon sa himpapawid: hindi sila naghahasik, o gumagapas, o nag-iimbak man sa mga kamalig, ngunit pinapakain sila ng inyong Ama na nasa langit. Hindi ba higit na mahalaga kayo kaysa kanila? [27] Sino sa inyo na dahil sa pagkabalisa ay mapapahaba ang kanyang buhay? [28] At bakit kayo nababalisa tungkol sa pananamit? Pansinin ninyo ang mga liryo sa parang, kung paano silang lumalaki; hindi sila gumagawa o humahabi man. [29] Gayunma'y sinasabi ko sa inyo, kahit si Solomon sa buong kaluwalhatian niya ay hindi nakapagdamit nang tulad sa isa sa mga ito. [30] At kung gayon binibihisan ng Diyos ang damo sa parang, na ngayon ay buháy, at sa kinabukasan ay itinatapon sa kalan, hindi ba lalo niya kayong bibihisan, O kayong maliliit ang pananampalataya? [31] Kaya huwag kayong mabalisa, na magsasabing, ‘Ano ang aming kakainin?’ o, ‘Ano ang aming iinumin?’ o, ‘Ano ang aming isusuot?’ [32] Sapagkat hinahanap ng mga Hentil ang lahat ng mga bagay na ito; at batid ng inyong Ama sa langit na kailangan ninyo ang lahat ng mga bagay na ito. [33] Ngunit hanapin muna ninyo ang kanyang kaharian at ang kanyang katuwiran, at ang lahat ng mga bagay na ito ay pawang idaragdag sa inyo. [34] “Kaya't huwag ninyong alalahanin ang bukas, sapagkat ang bukas ang mag-aalala sa kanyang sarili. Sapat na para ngayon ang kabalisahan sa araw na ito.” Mateo 6:25-34** Noong sinabi ni Jesus ang mga talatang ito, siya'y namumuhay sa kahirapan at walang tahanan. Alam niya ang ipagkakaloob ng kaniyang Ama.

3. Ang sasabihin ninyo, “May mga kilala ako na iniwan ang kanilang pamilya para masustentuhan ang kanilang pamilya. Bakit hindi sila tinulungan ng Diyos? May mga pangunahing dahilan. Una, ang iba ay ayaw kumawala sa pagkakautang. Ang iba, ayaw nilang iwan ang kanilang mga magulang, pamilya at nababaon sa utang upang matulungan nila ang kanilang kamag-anak. Marami ang hindi nila alam kung paano pangasiwaan ang kanilang pera. Sa realidad, ayaw nilang pagtiwalaan ang paraan ng Diyos tungkol sa pamumuhay. O, Ayaw nilang gawin ang trabaho na ibinigay ng Diyos sa kanilang lugar. O, ayaw nilang ilipat ang kanilang pamilya sa lugar na kung saan sila tinawag ng Diyos. Kaya, pinili nilang suwayin ang utos ng Manlilikha na “manatili kayong magkakasama.”

4. Sinabi ni David, “**Ako'y naging bata, at ngayo'y matanda na; gayunma'y hindi ko nakita na ang matuwid ay pinabayaan, ni ang kanyang mga anak ay namamalimos ng tinapay.” Mga Awit 37:25**

Naniniwala ako na nasabi ko nang malinaw ang aking punto na ang utos ng Diyos ay magkaroon ng buong pamilya na may nanay at tatay sa iisang tahanan na naaangkop sa mga tao, sa lahat ng kultura o katayuan sa buhay. Mayroon bang matinding mga kaso para paghiwalayin ang pamilya? Oo, pero hindi ito dahil sa pangkabuhayan.

Bilang pagtatapos sa kabanatang ito, pinili ka ng Diyos upang palakihin mo ang iyong mga anak, kailangan kong banggitin ang pang-aabusong seksuwal. Responsibilidad mo na bantayan ang anak mo sa pang-aabusong seksuwal. Pag nangyari ang pang-aabusong seksuwal, responsibilidad mong harapin ito at tulungan mong mahilom ang sakit na nangyari sa iyong anak. Kapag lalo kang naging lugmok bilang magulang, mas lalo mong hindi mapoprotektahan ang iyong anak sa seksuwal na pang-aabuso. Pinili ka ng Diyos na protektahan ang iyong anak, pati na rin ang pagtuturo at pagdidisipolo sa kaniya.

Ang iyong misyon bilang magulang ay mamuhay sa katotohanan ng Diyos sa espiritual, pisikal, pananalapi at sa inyong relasyon, habang ginagawa mo ito, itinuturo mo sa iyong anak ang katotohanan ng Biblia at kung paano ito ipamumuhay sa bawat bahagi ng kaniyang buhay. Maaaring natutukso kang gawin ang ministeryo o trabaho bilang mag-asawa o magkahiwalay kayo sa trabaho. Maaaring sa tingin ninyo na tamang humanap ng yaya o dalhin sa day care service ang inyong anak, upang pareho kayong makapagministeryo. Ito ay isang pagkakamali. Ang iyong prioridad ay magministeryo sa iyong anak at palakihin siya sa karunungan ni Jesu-Kristo at ng kaniyang Biblia. Hindi ibig sabihin nito na hindi ka na makakapagministeryo. Hindi ka pwedeng magministeryo kung may negatibong epekto ang iyong ministeryo at pagtuturo sa iyong anak.

Simple lang ang Biblikal na pamamaraan sa pagpapalaki ng anak: Ipamuhay ang Biblikal na Katotohanan sa bawat bahagi ng iyong buhay. Ipakita ito sa iyong anak araw-araw. Turuan mo siya araw-araw at maging natural napagtuturo kung paano lumago sa loob at labas upang maging maka-diyos na tao at nakakaugnay sa iba sa pamamaraan na nakakapagparangal sa Diyos. Ang puntos na nais kong tumimo sa inyong kaluluwa sa pagtatapos ng kabanatang ito na *ang iyong buong buhay ay buhay-aralin na iyong ipinamumuhay sa harap ng iyong anak. Ikaw ang kanyang guro. Ikaw ang kanyang tagapagturo.* Ang iyong mga kinagawian, pinahahalagahan at paniniwala ay magiging kanya ring gagawin. Mayroon ka lang maikling panahon para magawa ang mga ito. Ngayon na ang tamang panahon.

Anong pamumuhay ang ginagawa mo para magkaroon ka ng mahabang oras sa iyong anak? Anong pamumuhay ang ginagawa mo na nakakakuha ng oras mo para sa iyong anak?

Huminto ka muna at ipanalangin mo ang tungkol dito. Humingi ka sa Diyos ng lakas at malinaw na direksyon.

What My Parents Did Right video: http://youtu.be/OLGGo1vW6WQ

Chapter 5: God Chose You!

These words which I command you today shall be in your heart. You shall teach them diligently to your children, and shall talk of them when you sit in your house, when you walk by the way, when you lie down, and when you rise up. You shall bind them as a sign on your hand, and they shall be as frontlets between your eyes. You shall write them on the doorposts of your house and on your gates. Deuteronomy 6:6-9

After giving His commandments about how His people should live, God gave this command to parents. We are to know God's commandments by heart and teach them carefully and diligently to our children. God's commandments are basically how to live a God-honoring life. We are to plaster God's Word all over our houses, memorize the verses with our family, and apply the Bible to our child's life.

God's plan for your life is for you to spend your days teaching and mentoring your child in how to know and obey God's commandments. You are not to just give your child knowledge, but you are to train him to do that knowledge. This is called wisdom. Wisdom is to do the truth.

Both dads and moms are given this charge from God. Dad is responsible for making sure that this happens, but both parents are involved in teaching and applying God's commandments as a lifestyle. This is one of the reasons why you should not send your child to day care or grandma's, while both parents go to work. God has given you the responsibility to instruct your child in godliness. You can't afford to give up this time that your child desperately needs with you to learn how to live life God's way. *You are the ones that God has commanded to raise your child in a lifestyle of loving and obeying God.* Don't delegate this responsibility because God has given **you** the command.

Time with your child is a big factor here. Are you willing to invest your life to raise your children? It is easy to delegate this to others. You have to keep the goal in mind: You want to raise your child so he is mature in his relationship with God and is ready to be used by God to minister to others, using his strengths and gifts to bless others.

This is the main reason why my wife and I educate our children at home. We want our kids to grow up with a rock solid understanding of God and His plan for their lives. We want them to understand the world around them in a truth-filled way. We know our children's talents and struggles. We have our children's hearts and they listen to us. God has given us the job to grow our children in the knowledge and application of His truth in every area of their lives. For us, schooling is not only about academics. *Education is about teaching the fear of God and the application of His commandments in their lives in the context of reading, writing, science, social studies, PE, art and music.*

As your child grows, you must make decisions for him based on your family vision statement. You will make difficult decisions to do some very hard things because of your vision for your child's future. The truth is that a parent can do many terrifyingly difficult things over long periods of time because he/she believes that it will produce attainable results. As you make decisions for your child's education, you must decide what the best way is to give your child a Biblical worldview and a healthy context for learning. There are several options for educating your child. The challenge for you is to decide which one will help you best to obey the command to raise your child to know and obey God.

The topic of this whole chapter is that God chose you to parent your child. Are you willing to live in a smaller house and cut your entertainment budget? Are you willing to put your time, money and resources into raising godly children who have a healthy relationship with you and God? You have to decide. We live debt-free and semi-thrifty lives so that we can provide a healthy home on one income. Our children are growing up seeing that we don't need two incomes and that we don't need the government to give us money and food. Instead, they see God provide more than enough money and resources for us on one income, while we model for our children godly household economics.

Speaking of economics, does this concept only apply to people who have money? What about people who live a slum or in extreme poverty? Can they trust God to provide? Or, should dad and or mom leave their children and go work? What about families who live in cultures where it is normal for fathers to move to other cities and other countries to work? How about fathers who leave for long periods of time to work on ships or the international space station?

These are good questions and the Bible has the answers, if you are willing to listen to the Bible. Remember, the Bible is God's word and is the only source of truth for you to live your life by. The Holy Spirit is given to believers to lead you into all truth. The Holy Spirit will never contradict the Bible because He is the author of the Bible. The Bible is your textbook and the Holy Spirit is your teacher.

Let's look at some truths from the Bible that apply to all humans, no matter what their economic status or cultural context.

Should a Husband and Wife Live Together? Yes!

1. God made marriage and commanded married people to leave their father and mother and become one entity. The Hebrew word in Genesis 1:24 is "dabaq," which means to cling to each other, to stay close to each other, and to stick together. This means that that you and your spouse need to be close to each other and be one.

2. Paul assumes that husbands and wives live together when he says in 1 Corinthians 7:5 that husbands and wives should have sexual intercourse as a regular part of their relationship.

Should a Child Live With Relatives or at a School? No!

1. God gives parents the responsibility to live with and raise their child in Deuteronomy 6.
2. God has created the family as the spiritual covering for the children. Children are born into the kingdom of Satan and are under the covering of the believing parent(s). Paul says in 1 Corinthians 7:14 that the children are made holy by the believing parent. It is the parents' job to be spiritual protectors of the children until they grow up and leave the family.
3. The family is a very important part of God's salvation plan for the nations. In Acts, 2:37-28, Peter says that salvation is a promise to you and your children, to as many as God will call to life in Jesus. The point is that the family has a purpose for salvation of the children. The Holy Spirit chooses to use your life-on-life parenting as a means for producing generations of believers.

Can a Poor Person Trust God to Provide Financially?

Yes, if he builds his life on God's truth spiritually, physically and financially.

1. **Jesus said, "Therefore whoever hears these sayings of Mine, and does them, I will liken him to a wise man who built his house on the rock: [25] and the rain descended, the floods came, and the winds blew and beat on that house; and it did not fall, for it was founded on the rock. Matthew 7:24-25.**
2. **Jesus said, [25] "Therefore I say to you, do not worry about your life, what you will eat or what you will drink; nor about your body, what you will put on. Is not life more than food and the body more than clothing? [26] Look at the birds of the air, for they neither sow nor reap nor gather into barns; yet your heavenly Father feeds them. Are you not of more value than they?[27] Which of you by worrying can add one cubit to his stature?[28] "So why do you worry about clothing? Consider the lilies of the field, how they grow: they neither toil nor spin; [29] and yet I say to you that even Solomon in all his glory was not arrayed like one of these. [30] Now if God so clothes the grass of the field, which today is, and tomorrow is thrown into the oven, *will He* not much more *clothe* you, O you of little faith?[31] "Therefore do not worry, saying, 'What shall we eat?' or 'What shall we drink?' or**

'What shall we wear?' [32] **For after all these things the Gentiles seek. For your heavenly Father knows that you need all these things.**[33] **But seek first the kingdom of God and His righteousness, and all these things shall be added to you.** [34] **Therefore do not worry about tomorrow, for tomorrow will worry about its own things. Sufficient for the day *is* its own trouble.** When Jesus spoke these verses, He was living in poverty and was homeless. He knew the provision of His Father.

3. So, you say, "I've known people who had to leave their families in order to provide. Why didn't God help them? There are a few major reasons. First, some refuse to stay out of debt. Others, refuse to leave their parents' family and live in debt to supporting relatives. Many people don't know how to manage their money. In reality, they are not willing to trust God's way of living. Or, they are not willing to do the job that God is calling them to locally. Or, they are not willing to move their family to a place where God is calling them to. So, they choose to disobey the Creator's command to "stick together."
4. David said, **"I have been young, and *now* am old; Yet I have not seen the righteous forsaken, nor his descendants begging bread. Psalm 37:25.**

I believe that I've made the point clear that God's command to have an intact family unit of mom and dad in the same house applies to people in all cultures or economic statuses. Are there some extreme cases for splitting up the family? Yes, but they aren't for economic reasons.

As I conclude this chapter on you being God's choice to raise your children, I must mention sexual abuse. It is your job to protect your child from sexual abuse. If sexual abuse happens, it is your job to confront it and bring healing to your child. The more fragmented you get as parents, the less you are able to protect your child from sexual abuse. God chose you to protect your child, as well as teach and disciple him.

Your mission as parents is to live out God's truths spiritually, physically, financially, and in your relationships. As you do this, you are to teach your child the truths of the Bible and how to apply them in every area of his life. You might be tempted to do ministry or jobs as a couple or separately. It might seem right to you to hire a nanny or use a daycare service, so that both of you can do ministry. This is a mistake. Your first priority is to minister to your child and to raise him in the knowledge of Jesus Christ and His Bible. This doesn't mean that you can't do ministry. You can't do ministry if it negatively affects your ministry and training to your child.

Biblical parenting is simple: Live out God's Biblical truths in all areas of your life. Model it for your child daily. Daily and naturally teach him how to grow inside and outside to be a godly young person who relates to others in god-honoring manner. The point I want to resonate in your soul as you finish this chapter is that *your entire life is a life-lesson that you are living out in front of your child. You are his teacher. You are his mentor.* Your life habits, values and beliefs will become his. You only have a small window in which to accomplish this. The time is now.

What lifestyle choices are you making that give you more time with your child? What lifestyle choices are you making that take away your child's time with you? Stop right now and pray about these choices. Ask God to give you power and clear direction.

What My Parents Did Right video: http://youtu.be/OLGGo1vW6WQ

Kapitulo 6: Sanayin ang Iyong Anak

Nagsisimula ang pagsasanay ng iyong anak sa umaga pa lang hanggang siya'y umalis ng bahay. Kung paano ka kumilos sa harap ng iyong anak at kung paano mo siya sasanayin para kumilos ng wasto, maging hardin man na may magandang bulaklak na sumisibol. Sa simula pa lang sanayin mo na ang iyong anak na sumunod sa iyo. Patuloy mo itong gawin, lagi mong sanayin ng may pagmamahal ang iyong anak na lagi kang sundin, sa simula pa lang.

Hinahanda mo ang iyong anak na sundin ang Diyos sa kaniyang buhay. Kaya, noong bata pa siya, sinasabihan mo ang iyong anak kung ano ang gagawin. Napakahalaga nito na aking uulitin: **Sabihin mo sa iyong anak kung ano ang gagawin**. Palakihin mo ang iyong anak na may masunuring puso sa iyo. Habang lumalaki siya, magsisimula siyang sumunod sa Diyos sa kaniyang sariling kusa at unti-unti mong alisin ang iyong pagpapatnubay sa kaniya. Sa unang lima o anim na taon, halos ikaw lahat ang nagdedesisyon para sa iyong anak. Simulan mong unti-unting bawasan habang sinisimulan niyang gamitin ang kaniyang talino sa pagpili. Sa panahon na ang iyong anak ay nagbibinata o nagdadalaga na, babawasan mo na ang pagdidiktika at ikaw ay magiging tagapagpatnubay na lang. Kung hindi makagawa ng matalinong desisyon ang iyong anak, kailangan mong higpitan pa ang iyong pagpatnubay.

May tatllong pangunahing bitag na dapat tingnan sa pagpapalaki ng anak.

Bitag #1: Nakakita ka na ba ng magulang na tinatanong at pinapipili ang anak? Sinasabi nila, "Gusto mo bang…? O, "Bakit hindi ka…" Iniisip ng mga magulang ngayon na makakatulong ito sa kanilang mga anak na mas lumawak ang kamalayan sa matalinong pagdedesisyon sa murang edad. Hindi ito espiritwal na nakakapagpalusog sa iyong anak. Kailangang sumunod ang bata sa iyo. Sa halip na magbigay ka ng pagpipilian o tanong, diretsahan mo silang sabihan o utusan. Mababawasan nito ang pagsasalungatan at gulo sa pagpapalaki ng anak. Makatutulong ito na maramdaman ng iyong anak na mas ligtas siya, at makatutulong ito sa iyong anak na mabuo ang pagiging masunuring puso sa iyo at sa Diyos. Sa paglaki ng iyong anak sa kaniyang kakayahang isabuhay ang mga katotohanan ng salita ng Diyos sa kaniyang buhay, kailangang simulan mong bigyan siya ng pagpipilian. Unti-unti mong palayain ang iyong anak na makapagdisisyon ng tama habang papalaki patungo sa kabataan at pagbibinata. Gayunpaman, lagi mong bantayan ang kaniyang puso, at maingat mong payamanin ang kagustuhan niyang sumunod.

Sinasabihan mo ba ang iyong anak kung ano ang dapat gawin? O, binibigyan mo siya ng pagpipilian at tinatanong mo ba siya?

Mag-isip ka ng mga sitwasyon noong kabataan mo. Pagpalitin mo ang pagbibigay ng mapagpipilian at pag-uutos. Planuhin mo kung paano mo sasabihin sa kaniya kung ano ang gagawin niya sa mga sitwasyong ito.

Bitag #2: Pag-uutos ng walang pagsubaybay kung nagawa ito ay isang bitag sa pagpapalaki ng anak. Halimbawa, sa grocery store sa paradahan, sasabihin ng magulang, “Huwag kang maglakad sa may tubig.” Naglakad pa rin ang bata sa may tubig. Walang ginawa ang magulang o tinanong man lang ang anak kung ano ang pakiramdam ng nabasa. **Ito ang pagkukulang ng magulang sapagkat pinatitigas nito ang puso ng bata sa nakatataas sa kaniya at tinuturuan nito ang bata na hindi niya kailangang sumunod**. Pagtanda ng batang ito, tutungo siya sa Diyos. Sa unang pagkakataon, may ipagagawa ang Diyos sa kaniya, at kailangan niyang umaan sa mga seryosong pagsubok upang matutong sumunod sa Diyos sa bawat sandali.

Bitag #3: Isa pang dapat tandaan na hindi dahilan ang pagkapahiya at pagkainis upang disiplinahin at turuan sila. Dinidispina at tinuturuan mo ang iyong anak dahil mahal mo siya at gusto mo siyang lumaking sumusunod sa Diyos.

Tip sa Pagsasanay

Ang pagsunod ay isang pangkalahatang pagpatnubay para sa lahat ng edad. Magkakaiba ang mga bata, kaya maaaring may anak kang bata o matandang kumikilos sa kanyang mga kaedad. Maglaan ng limang minuto at basahin mo ang buong seksiyon na ito.

Infant/Sanggol: Kailangang malaman ng anak mo na mahal mo siya. Mayroong tatlong paraan upang ipakita mo sa iyong sanggol na anak na mahal siya. Bigyan mo ng maraming pagmamahal, bigyan mo ng kaayusan at maraming oras na kayo'y magkasama. May isang bagay na dapat tandaan dito, hindi dapat bigyan ng suhol kapag may sumpong at galit na umiiyak ang sanggol.

Baby/Sanggol: Pagpatuloy mong bigyan ng sangkatutak na pagmamahal at mga alam niyang oras ng mga gagawin. Huwag mong bigyan ng pabuya ang umiiyak sa galit na bata. Kapag ang iyong anak ay nagiging malikot, kailangan mong kontrolin ang kaniyang kilos. Kailangan mong sabihin sa anak mo na huwag at simulan mong pihitin ang kaniyang kagustuhan patungo sa iyo.

Toddler/nagsisimula nang humakbang: Hinahampas ka ng anak mo, sinasabi sa iyo na huwag, ang hindi pagpansinin sa iyo ay isang kasalanan dahil hindi ka niya nirerespeto. Kapag hinayaan mo ang mga makasalanang kagawiang ito na mahawakan ang iyong anak, para mo na ring pinapakain ang kaniyang makasalanang kalikasan. Hindi cute tingnan ang hindi pagsunod ng iyong anak sa iyo, tulad ng hindi mo pagsunod sa Diyos ay hindi cute tingnan. Panatilihing nasa schedule ang iyong anak at pag-usapan ninyo ang kaniyang mga pagsuway sa inyo. Huwag pahintulutan ang hindi pagsunod sa inyo, tulad ng pagsasabi sa inyo ng huwag o sadya niyang pagtatapon ng pagkain sa sahig. Paliguan mo ng pagmamahal at pilitin mong sumunod ang iyong bulilit. Kapag

hindi siya sumunod sa iyo, paluin mo siya ng patpat sa puwet o stick. Mayroonng limang pangunahing alituntunin sa pagpapalo:

1. Paluin mo ang iyong anak puwetan lamang at para lang sa hindi pagsunod.
2. Huwag pabago-bago at huwag patagalin.
3. Wag kang mamalo kung ikaw ay galit at naiinis.
4. Ipaliwanag mo sa kaniya na sinabi ng Diyos na sundin ka niya at, kapag hindi ka niya sinunod, papaluin mo siya. Piliting sumunod sa iyong pagpapalo at ilabas ang kaniyang puwet.
5. Laging sabihan ang anak ninyo na humingi ng tawad sa iyo at humingi ng tawad sa Diyos.

Turuan mo ang iyong anak na sumunod sa unang sabi pa lang.[i] Ang mali ay sumusunod ang iyong anak sa pang-apat na utos na kung kailan galit ka na. O, sa pangatlo beses kapag naiinis ka na. Pag tinuturuan mo ang iyong anak na sumunod sa unang sabi pa lang, ihinahanda mo siyang sumunod sa Diyos. Huwag mo itong sukuan. ***Laging ipagpilitan ang mabilis na pagsunod na may masayang puso***. Huwag pabago-bago at nasa tamang oras na pagdedesiplina.

Dalawa-Tatlo: Kailangan mong mas maging mapagbantay sa panahong ito dahil nabubuo sa anak mo ang ilang masasamang gawi. Nagiging mapili siya kung ano ang gusto niyang kainin. Ang iba ay nagliligalig. Maging kalmado pero mahigpit. Sa pagkain, bigyan mo siya ng kaunting bahagi na kaya niyang kainin at pilitin mo siyang kainin ito. Huwag mo siyang payagang magdesisyon kung ano ang kakainin niya. Pag musmos pa siya, huwag mo siyang payagang sabihan ka ng huwag. Huwag mo siyang hayaan na sagut-sagutin ka ng walang paggalang. Hindi ito maganda. Magbubunga ito ng matigas na puso sa kalaunan pati sa Diyos. Kung ang tatlong taon mong anak ay nag-aalburoto, huwag itong damdamin. Manatiling kalmado saka mo paluin. Tapos, magpahinga ka ng 20 minuto. Muli mong harapin ang pag-aalboroto at paluin muli. Habang ginagawa mo ito, makikita mo ang pagbawas ng bangis at haba ng pag-aalburoto. Kung ang anak mo ay nahihirapang huminga o nagsimulang maging sobrang pagka-alboroto, gumamit ng malamig na tubig para bumaba ang pagwawala. Hindi maganda sa iyong anak na hayaan siyang mawalan ng kontrol sa sarili. Ang pagpipigil ay isang maka-dios na gawi na lagi mong kailangang gawin. Makikita mo ang pag-igsi ng pag-aalburoto at haba nito.

Kung ang iyong anak ay susunod lamang kung may kundisyon, hindi ito pagsunod. Labanan mo ang labang ito at ipanalo mo. Ang ganitong pagrerebelde ay bubuo ng pangit na pag-uugali sa ibat't-ibang pagkakataon. Ito'y banayad pero mararamdaman at makikita mo ang pagrerebelde. Kailangan mo itong harapin. Kung ang iyong anak ay kakain lamang ng ilang uri ng

pagkain, hintayin mo at ipilit na kainin ang maliit na bahagi ng pagkain na ayon sa kaniyang edad. Kung mahal mo ang iyong anak, hindi mo hahayaan na manipulahin ka niya na tanggapin mo ang kanyang bahagyang pagsunod. Bahagyang pagsunod ay isang lubusang pagsuway. Pigilan agad habang umuusbong pa lang. Pag may ipinagawa ka sa anak mo sa salita man o sa gawa, kailangan mong sundan at sanayin mo siyang sumunod agad sa iyo ng may galak sa puso. Ipagpilitan mo ito. Sanayin mo ito nang madalas.

Nagbibinata: Ito ang panahon na ang relasyon mo sa iyong anak ay namumukadkad. Gumugugol ka ng maraming oras at namumuhay kayo nang magkasama. Gawin mong magkaroon sa iyo ng malambot, mabuting kalooban ang iyong anak. Ipagpapatuloy mong sabihin sa iyong anak ang dapat niyang gawin, pero simulan mong luwagan habang nakakagawa siya ng mga maka-dios na desisyon. Lahat ng itinuro at pag-iiskedyul ay nagbubunga na. Ang iyong anak ay nakakaugalian nang sundin ka at respetuhin ka. Makikita mo pa rin ang pagrerebelde sa kaniyang pagtalikod sa iyo. Harapin mo ang pinaka dahilan ng pagrerebeldeng iyon. Basahin mo ang Biblia sa iyong anak nang maraming beses sa umaga ipanalangin ang kasalanang kaniyang sinandalan.

Nakikita mo ba ang iyong sarili na sinisigawan ang iyong anak? O, nararamdaman mo ba na parang mahal mo ang iyong anak pero hindi mo siya gusto sa mga oras na iyon? Umatras ka at pagnilay-nilayan kung ano ang ugat ng gusot na ito. Makikita mo na may problema sa pag-uugali na kailangang harapin. Nagiging dahilan ng pagkainis sa pag-uugali ang isang matigas na bahid o kapintasan. Maaaring hindi pansinin ng iyong anak ang detalye at maaaring sa madaling paraan niya ito gawin upang makaiwas sa trabaho. Una, ibukod ang pinaka ugat na dahilan. Pangalawa, ituon ang atensiyon sa isyu sa araw na iyon. Huwag mong hayaang lumagpas na lang ito. Pag-usapan ang isyu ng may pagmamahal. Paalalahanan ang iyong anak ng ilang kapitulo sa Biblia na tumutukoy sa isyung ito. Pangatlo, iisantabi ang inis at galit. Disiplinahin at turuan mo ang iyong anak sa maghapon. Maaaring kailanganin mong maglaan ng ilang taon para maitama ang parehong isyu. Huwag kang susuko.

Para sa ilang isyu sa pagsasanay, tinitingnan mo ang isang linggo ng tuloy-tuloy na pagpupuntirya sa layunin at pagsasanay. Para sa ibang mga isyu, pwedeng mabagal at mahinahon na pakikitungo na tatagal ng sampung taon. Maging matatag at panatiliin ito. Ikaw ay nasa mahabang pakikipaghilahan. Kung hindi naiintidihan ng iyong ang anak ang iyong mga inaasahan sa kaniya, ipakita mo ang tamang gawi. Gumawa ng aktibidad na magkasama kayo. Tapos, bigyan mo ng panibagong aktibidad at bantayan kung paano niya ito natapos. Gumamit ng maraming papuri pag may nakikita kang kaunting pagbabago sa pag-uugali. Gagawin mong pangunahing prayoridad itong isyu sa pag-uugali, malamang na makita mo ang ilang pagbabago sa puso ng iyong anak.

Pagtuonan ang isyung ito hanggang sa makita mo ang katanggap-tanggap na pagbabago, tandaang maging mapagmahal at mapag pasensiya.

Pornograpiya at sekswal na pang-aabuso ay isang patibong na pwedeng masilo ang iyong anak. Maging mapagbantay at panatilihing bukas ang komunikasyon sa iyong anak tungkol sa mga limitasyon at kung ano ang ginagawa niya kapag wala ka. Kung kinukutuban ka o may nararamdaman kang problema, sundan mo at alamin ang pinaka ugat nito.

Kabataan: Ito ang panahon na kailangan mong ingatan ang puso ng iyong anak. Huwag mong pabantayan ang iyong anak sa kaniyang kaedad o kapitbahay. Madali kung hahayaan mong mapunan ang buhay niya ng mga kaibigan at sports. Maging layunin na manatiling kasama ka sa lahat ng aspeto ng kaniyang buhay. Ang trabaho mo ay maisalin sa kaniya ang pamamahala mo sa buhay niya sa susunod na limang taon. Samahan mo siya at magkasama ninyong pag-usapan ang mga isyu. Huwag mong hayaang magrebelde o maging matapang sa iyo ang iyong anak. Sa halip, pagyamanin mo ang mabait at malambot niyang puso. Huwag mong hayaan siyang manahimik, siguradong nasa malayo ang isip ng kabataan. Sa halip, igiit ang pagiging magalang, mabait na kabataan na mapagbigay sa iba. Ang pagiging mabait at magalang ay isang klase ng pamumuhay, kaya ipagpilitan mo ito at palaguin ang ganitong pamumuhay sa iyong nagbibinatang anak.

Kailangan mong bigyan ng sitwasyon ang iyong nagbibinata o nagdadalagang anak para magamit niya ang kaniyang talento at kaloob. Kung hindi, maaaring maging hindi siya produktibo sa mga aktibidad dahil sa kaniyang kahinaan. Maaari mong mabuksan ang pinto sa pagkagumon, sa pag-uugali at sa masasamang impluwensya. Bigyan ang iyong anak ng mga sitwasyon sa pakikipagkapwa, sa trabaho at sa konteksto ng ministeryo para sa kaniyang pagbibinata / pagdadalaga. *Ang dalawang pinakamalaking dahilan sa puntong ito ay ang pagkakaroon ng oras sa isat-isa at pagsasanay ng Biblia na may konteksto ng makabuluhang buhay.*

Magkapatid: Lumikha ng kultura ng kabutihan sa isa't-isa at pagpapasensya sa pagkakaiba. Madaling mauwi sa away ang mula sa tawanan papunta sa tuksuhan hanggang mauwi sa galit sa ilang minuto lang. Manatili sa ganito. Huwag mong hayaan na umikot ang ganitong kaugalian sa inyong bahay o sa inyong sasakyan. Manatili kayong nangingibabaw sa pagtatalo o sa bastos na pag-uugali. Mangyayari ito. Sanayin mo ang iyong anak na makitungo nang mabuti sa iba. Kailangan niyang maging mabait sa kaniyang asawa, amo, pamilya, kapitbahay, at mga anak. Sa panahon ng kaniyang pagbibinata / pagdadalaga at pagiging teen ager, kailangan niyang masanay ng maka-dios na pag-uugali.

Ikaw at ang Iyong Asawa: Lalaki ang iyong mga anak na tulad mo. Paano mo tratuhin ang iyong asawa? May pagmamahal at respeto? Inaayos mo ba ng may pagmamahal ang mga gusot ng mag-asawa at pagpapatawad? O, ginagamit mo ang pakikipagtalo para makaganti at gumawa ng kunwaring kapayapaan? Pangungutya at pagmamanipulya ay kalaban ng kulturang maka-dios na pamilya.

Pagtatapos sa Pagsasanay

Kahit nasaan ka man sa iyong pagpapalaki ng anak, tandaan mo ito: May masamang puso ang iyong anak at kailangan niya si Hesu-Kristo na patawarin ang lahat ng kaniyang kasalanan at bigyan siya ng panibagong puso, puso na gustong sumunod sa Diyos. Kailangan ng iyong anak ang Banal na Espiritu upang simulan siyang baguhin mula sa kaniyang kalooban hanggang sa panlabas. Ang Pagsunod kay Kristo ay isang klase ng pamumuhay na nagsimula sa krus at umabot hanggang sa walang hanggan.

Ang trabaho mo ay bumuo ng maka-dios na pag-uugali at mapagkumbabang puso sa iyong anak. Trabaho ng Diyos na iligtas ang iyong anak at bigyan siya lakas upang sundin ka. Sabihin mo sa iyong anak kung ano dapat niyang gawin at huwag mong hayaan na ang kanyang pagrerebelde ang magdikta sa iyo. Pagyamanin ang kabutihan at mapagkumbabang loob sa iyong anak.

Paano mo ilalarawan ang kabuoang kultura ng inyong pamilya? Paano mo pangangasiwaan ang pagkakaroon ng hilig sa Diyos at aktibidad ang iyong pamilya? Mayroon bang bahagi ng iyong pagpapalaki ng anak na kailangan mong higpitan? Mayroon bang isyu sa personalidad ng iyong anak na tinutulak ka na sa dulo? Magsulat ng dalawa o tatlong bagay na gagawin mo upang maiwasang maubusan ng pasensiya.

Kung bibigyan mo ako ng payo kung paano ayusin ang isyung ito na nakakasira ng ulo, ano ang sasabihin mo sa akin?

Ano ang mga bagay na iyong gagawin na walang pagbabago upang itaguyod ang positibo, maka-diyos na kultura ng pamilya?

Stress-Free Parenting video: http://youtu.be/CVstdD15ucM

Chapter 6: Training Your Child

Training your child starts from your earliest moments and extends until he leaves your home. How you react to your child and how you train your child to behave will either garden a beautiful flower or grow a thistle. Train your child to obey you the first time. Do this by consistently, lovingly training your child to obey you every time, the first time.

You are preparing your child to obey God with his life. So, when he is young, you tell your child what to do. This is so important that I'll repeat it: **You tell your child what to do.** Grow in your child a submissive heart towards you. As he gets older, he'll start to obey God on his own and you can begin to gradually release your control. <u>For the first 5 or 6 years, you are making almost all of the decisions for your child.</u> You'll start to ease off slightly as he starts to use wisdom in his choices. By the time your child is an adolescent, you'll be easing off your dictating and becoming a guide. If your child can't make wise decisions, you have to tighten up the control.

There are three major pitfalls to watch out for in parenting.

Pitfall #1: Have you ever watched other people parent using questions and choices? They say, "Would you like to…? Or, "Why don't you…" Modern parents might think that this helps the child become more cognitive about making wise choices at an early age. <u>This isn't spiritually healthy for your child. Your young child needs to obey you. Instead of giving choices or questions, give direct orders.</u> This will create less conflict and parenting chaos. It will help your child feel more secure. And, it will help your child develop an obedient heart towards you and God. As your child grows in his ability to apply the truths of God's word to his life, you should begin to give him options. Gradually release your child to make more and more quality choices as he grows into his tween and teens. However, keep an eye on his heart, and carefully cultivate willingness to obey.

Do you tell your child what to do? Or, do you give him options and ask him questions? Think of some situations in your child's day. Switch from giving choices to giving commands. Plan out how you will tell him what to do in these situations.

Pitfall #2: Giving orders you don't intend to follow through on is a parenting pitfall. For example, in the grocery store parking lot, a parent might say, "Don't walk in that puddle." The child walks in the puddle. The parent does nothing or asks how it feels to be wet. **This is a parenting failure because it hardens the child's heart towards authority and teaches the child that he doesn't have to obey.** When this child becomes an adult, he will have to deal with God. God will tell him to do something, and he will have to go through some serious trials to learn to obey God the first time, every time.

Pitfall #3: One other thing to remember is that your embarrassment and irritation are never reasons to discipline and train. You discipline and train your child because you love him and want him to grow up in obedience to God.

Tips for Training

Following is some general guidance for the age groups. Every child is different, so you might find that you have a child who is operating in a lower or higher age group. Take five minutes and read through this section.

Infant: Your child needs to know you love him. There are three ways that you can show your infant that you love him. Give lots of love, give structure and spend copious amounts of time together. There is one thing to remember here and that is not to reward temper and angry crying.

Baby: Continue to give your baby tons of love and a predictable schedule. Don't reward angry crying. As your baby becomes more mobile, you need to be in control of his movements. You should tell your baby no and start to bend his will to obey you.

Toddler: Your child hitting you, telling you no, ignoring you is sin because he is not treating you respectfully. If you allow these sinful habits to get a grip on your child, you are feeding his sinful nature. Your baby disobeying you isn't cute, just like your disobeying God isn't cute. Keep your child on a schedule and tackle the disobedience. Don't tolerate disobedience, such as him telling you no or throwing food on the floor on purpose. Shower your little person with love and require obedience. When he disobeys you, spank his bare bottom with a wooden spoon or a 5-gallon paint-mixing stick. There are five basic rules for spanking:

1. Spank your child on the bottom only and only for disobedience.

2. Be as consistent and as immediate as you can be.

3. Don't spank when you are angry or frustrated.

4. Explain that God tells him to obey you and that, when he doesn't obey you, he'll get a spanking. Insist that he submit to your spanking and put his bottom out.

5. Always have your child ask for you to forgive him and then pray and ask for God to forgive him.

Teach your child to obey the first time.[ii] The default is that your child learns to obey the fourth time when you've lost your temper. Or, the third time when you are feeling frustrated. If you teach your child to obey the first time, you will prepare him to obey God. Don't give up on this one. ***Always insist on immediate obedience with a happy heart.*** Be consistent and timely in your discipline.

Twos-Threes: You need to be extra vigilant during this period because your child will develop some bad habits. He'll get picky about what he wants to eat. Some throw temper tantrums. Be calm but be firm. With the food, give him small portions that he can eat and insist that he eats it. Don't allow him to decide what he's going to eat. As when he was a toddler, don't allow him to tell you no. Don't let him back-talk or talk sassy to you. It isn't cute. It will produce a hardened heart towards you and eventually towards God. If your three year-old throws temper tantrums, don't dial into the emotion. Remain calm and spank. Then, take a 20 minute break. Re-enter the tantrum again and spank. As you do this, you'll see an eventual decrease in the ferocity and length of the temper tantrums. If your child starts to hold his breath or starts to become overly agitated in the tantrum, lovingly use cold water to bring down the level of the tantrum. It is not healthy for your child to allow himself to lose control. Self-control is a godly habit that you must always be working towards. You'll see the tantrums lessen in their intensity and length.

If your child has to only obey on his terms, this isn't obedience. Fight this battle and win. This kind of rebellion will rear its ugly head at different times. It is subtle but you can feel and see the rebellion. Deal with it. If your child will only eat a certain kind of food, wait it out and insist that he eats the small age-appropriate portion you give him. <u>If you love your child, you will not allow him to manipulate you into accepting partial obedience.</u> Partial obedience is actually full disobedience.

You see this next one all of the time. A parent reaches for a child and the child pulls away. That is sin. Nip that in the bud. If you tell your child to do something verbally or nonverbally, you must follow through and train him to obey you immediately with a happy heart. Insist on it. Practice it often.

Fours-adolescent: This is the time when your relationship with your children should be really blooming. You're spending tons of time together living life together. You are working on your child having a soft, kind heart towards you. You continue to tell your child what to do, but you begin to loosen up as he becomes more able to make godly decisions. All of your structure and scheduling will be paying off now. Your child will be in the habit of obeying you and respecting you. You will still see rebellion rear its ugly head. Deal with the heart cause for that rebellion. Read the Bible to your child multiple times during the day and pray against the sin towards which he is inclined.

Do you find yourself yelling at your child? Or, do you ever feel like you love your child but don't really like him at that moment? Take a step back and contemplate the root that is causing this conflict. You might find that there is a character issue that needs to be dealt with. A stubborn streak or a flaw that is causing the behaviors you find frustrating. Your child might not pay attention to detail and might take short-cuts to avoid work. First, isolate the

root cause. Second, focus your attention onto this issue for a day. Don't let it slide. Lovingly talk about the issue. Remind your child of Bible verses that address this issue. Third, keep anger and frustration at bay. Discipline and coach your child through the day. You may need to spend several years targeting the same issue. Don't give up.

For some training issues, you're looking at a week of consistent targeting and training. For other issues, you may be in for a slow and steady approach that will last for ten years. Be consistent and stick to it. You're in for the long haul.

If your child doesn't understand your expectations, model the correct behavior. Do an activity together. Then, assign another activity and monitor how it is completed. Use a lot of praise when you see glimmers of the desired behavior. As you make this character issue a top priority, you'll probably see some change of heart in your child. Focus in on this issue until you see acceptable progress, remembering to be loving and patient.

Pornography and sexual abuse are traps that can catch your child. Be vigilant and keep open communication with your child about boundaries and what he's doing when you're not around. If you feel a gut check or sense a red flag, follow through and get to the bottom of it.

Teenagers: This is a period when you have to really focus on keeping your child's heart. Don't give your child over to be parented by his peers or by neighbors. It's easy to let him fill his life with friends and sports. Be intentional about staying involved in all aspects of his life. Your job is to transfer the control from yourself to him in the next 5 years. Walk with him and tackle the issues together. Don't allow your child to become rebellious or snappy with you. Instead, garden a kind, soft heart. Don't allow a silent, surly teen who is self-absorbed. Instead, insist on a polite, kind teen who is considerate of others. Being kind and respectful is a lifestyle, so insist on and grow this lifestyle in your teen.

You must provide a context for your teenager to use his talents and gifts. If you don't, his default might be counterproductive activities. You can open the door to addictions, attitudes and bad influences. Be deliberate about providing a social, work and ministry context for your child in his teen years. *The two biggest factors during this period will be time together and Biblical training within meaningful life contexts.*

Siblings: Create a culture of kindness towards each other and tolerance for differences. It is easy for siblings to go from laughing to teasing to anger in just a few minutes. Stay on this. Don't allow this type of behavior to spawn in your home or in your car. Stay on top of bickering or sassy behavior. This will happen. Train your child to treat others well. He will have to be kind to his

spouse, boss, family, neighbors, and children. During the adolescent and teen years, he must practice godly behavior.

You and Your Spouse: Your children will grow up to be like you. How do you treat your spouse? With love and respect? Do you lovingly resolve conflict and forgive? Or, do you use conflict to equalize power and create a pseudo peace? Sarcasm and manipulation are enemies of a godly family culture.

Wrap-up On Training

No matter where you are in your parenting, remember this: Your child has a wicked heart and needs Jesus Christ to forgive all of his sins and give him a new heart, a heart that wants to obey God. Your child needs the Holy Spirit to start to change him from the inside out. Following Christ is a lifestyle that begins at the cross and extends into eternity.

Your job is to build godly habits and a submissive heart into your child. God's job is to save your child and give him strength to obey you. You tell your child what to do and don't allow his rebellion to rule. Garden a kind and submissive heart into your child.

How would you describe the overall culture in your family? How are you facilitating godly interests and activities in your family? Are there any areas in your parenting that you need to tighten up? Is there a personality issue in your child that is driving you over the edge? Jot down two or three things that you will do to avoid losing your temper. If you were to give me advice on how to handle this issue that is driving me nuts, what would you tell me?

What are a couple of things that you are doing consistently to promote a positive, godly family culture?

Stress-Free Parenting video: http://youtu.be/CVstdD15ucM

Safety First Parenting video: https://youtu.be/GbU7MrsxkVo

Kapitulo 7: Nasa Iyo ba ang Puso ng Iyong Anak?

Lalaki ang iyong anak na produkto ng mga impluwensya na kung saan ito ay ipinahihintulot mo sa kaniya. May labanan sa mundong ito na laban sa iyo. Ito ay labanan sa puso't isipan ng iyong anak. Kung sino ang makakuha sa puso ng iyong anak sa kalaunan makukuha na rin ang kaniyang isipan. Ikaw ang binigyan ng Diyos ng responsibilidad na maimpluwensyahan ang puso ng iyong anak.

May ilang mga bagay na dapat isaalang-alang:

Panahon sa pagpapalaki ng anak: Ikaw ba'y matalik na kaibigan ng iyong anak at lagi niyang kasama? Madalas mo bang iwanan ang iyong anak sa kamag-anak at kaibigan nang ilang beses sa isang linggo? Hindi ko tinutukoy ang tungkol sa paminsan-minsan ninyong paglabas ng iyong asawa. Hinahatid-sundo mo ba ang iyong anak mula sa bahay papunta sa tagapag-alaga? Kung oo, bakit? Kapag ipinapasa mo ang iyong anak sa kamay ng iba, isinusuko mo ang mahalagang oras ng pagsasama at relasyon. Sa halip na maramdaman ng iyong anak ang kapanatagan at kaligtasan sa iyong mga bisig, natututunan niyang iasa ang kapanatagan sa ibat't-ibang tagapag-alaga. At saka, isinusuko mo ang panahon na hindi mo na mababawi, panahon na dapat mong gamitin upang makuha mo ang puso ng iyong anak.

Kapaligiran ng Pamilya: Tingnan mo ang iyong bahay na may mapanuring mata. Kasing simple ng Disney, o Kidzbop na puwedeng mabuo ang bastos na pag-uugali ng iyong anak. Ang iyong pagrereklamo ay maaaring makapagbigay ng sumpong, at mapanglait na ugali sa iyong anak. Kung hahayaan mo ang iyong mga anak na magtawagan ng tanga at magtalo, makikita mo ang paglago ng kasalanan ng pagmamataas at pagiging makasarili papunta sa karahasan. Maaaring ang kurikulum sa paaralan ng iyong anak ay maaaring niyang hamakin ang Biblia dahil puwedeng ipakita na ang Diyos ay hindi na niya kailangan sa buhay.

Libangan at Hilig: Tingnan mo ang iyong garahe at suriin ang iyong pamumuhay. Anong mensahe ang ibinibigay mo sa iyong anak? Gusto mo ba ng sport at libreng oras higit pa sa pagmamahal mo sa Diyos? Mahal mo ba ang Diyos higit pa sa pagmamahal mo sa pagkakamping at pamimili? Mayroon ka ba at ang iyong anak na gustong-gustong gawin? Tulad ng simpleng pagbibigay mo ng maraming laruan sa iyong anak na makapagdudulot ng pagiging makasarili. Mas gusto mo bang maglaan ng oras sa computer o sa telepono kaysa maglaan ng oras kasama ang iyong anak?

Mabilis na tutugon ang iyong anak sa masamang implwensya dahil may likas na kasalanan ang iyong anak. Trabaho mong limitahan ang masamang impluwensya at itaguyod ang maka-diyos na impluwensya. <u>Nagpapalaki ka ng anak na nilikha upang mahalin ang Diyos at sundin Siya</u>. Mayroon kang limitadong panahon upang sanayin sa Biblikal na pananaw sa mundo ang iyong

anak. Kailangan mo siyang turuan sa katotohanan ng Diyos at sanayin mo siya kung paano isasabuhay ang katotohanan. Ang pagdidisipolong ito ay isiping mabuti at araw-araw gawin.

Kristiyanismo at Bibilikal na pagpapalaki ng anak ay isang pamumuhay na mula sa kapanganakan hanggang sa magbente anyos. Kung ano ang iyong pinagkakagastusan ng pera, oras at mga pinagkukunan ng pangangailangan doon ibibigay ng iyong anak ang kaniyang puso. Kung gagamitin mo sa Diyos ang iyong pera, oras at mga napagkukunan ng pangangailangan at pagiging maka-Bibliang pamilya, lalaki ang iyong anak na may ganoong pagpapahalaga na nakaukit na sa kaniya.

Mapapasaiyo ang puso ng iyong anak kung ikaw ay:

1. Maglaan ng hindi masukat na panahon sa iyong anak.
2. Disiplinahin ng may pagmamahal at sanayin ang iyong anak sa bawat aspeto ng kaniyang buhay.
3. Ituro mo sa iyong anak ang Biblia at tulungan mo siyang maintndihan ito at kung paano ito maisasapamuhay sa araw-araw, sa sensiya, kasaysayan at propesiyon.
4. Bantayan ang puso ng iyong anak sa mga katuruan ng mga hindi naniniwala sa Diyos.

Gumawa ng mabilis na listahan ng kung anong naibahagi mo sa puso ng iyong anak.

Alin ang kailangang puntahan? Magbalik-tanaw kung gaano karaming oras na hindi mo naaalagaan ang iyong anak. Anong mensahe ang ipinababatid mo sa iyong anak? Tingnan mo ang iyong mga prioridad at pamumuhay, gaano ka katutok sa iyong anak upang makamit ang kaniyang puso at mapalaki siya sa iyong karunungan at takot sa Diyos? Sa grado ng 1 hanggang 10, ano ang igagrado mo sa iyong sarili ngayon?

Parenting a Kind , Obedient Heart video: http://youtu.be/D1Jz4Y6l8ys

Relational Parenting video: https://youtu.be/km89kHPR844

Chapter 7: Do You Have Your Child's Heart?

Your child will grow up a product of the influences to which you give him access. There is a battle in this world against you. It is a battle for your child's heart and mind. Whoever gets your child's heart eventually gets his mind. You are the one to whom God has given the responsibility to influence your child's heart.

There are a few things to consider:

Time parenting: Are you your child's best friend and constant companion? Do you pawn your child off on relatives and friends multiple times a week? I'm not talking about a date night with your spouse every once in a while. Do you shuttle your child from home to sitter(s)? If so, why? When you shift your child into the arms of others, you are giving up valuable bonding and relationship time. Instead of your child feeling secure in your sphere of safety, he learns to expect the instability of multiple caregivers. Also, you are giving up time that you'll never recover, time that you should use to garner your child's heart.

Family environment: Look at your house with a critical eye. Something as simple as Disney, or Kidzbop can develop a sassy attitude in your child. Your complaining can give your child a moody, cynical attitude. If you allow your children to call each other stupid and argue, you'll see the sin of pride and self-centeredness blossom into violence. The curriculum at your child's school can give him a disdain for the Bible simply because it presents God as unnecessary for life.

Hobbies and interests: Look in your garage and examine your lifestyle. What is the message that you are giving your child? Do you love sports and free time better than you love God? Do you love God more than you love camping and shopping? Do you and your child have everything you ever could want? Something as simple as giving your child too many toys can create a selfish heart. Would you rather spend time on your computer or phone than spend time with your child?

Your child will respond to the evil influences quickly because your child has a sinful nature that loves sin. Your job is to limit the evil influences and promote the godly influences. You are growing a child who is designed to love God and obey Him. You have a limited window of time in which to train a Biblical worldview into your child. You must teach him God's truth and train him how to apply the truth. This discipleship is daily and deliberate.

Christianity and Biblical parenting is a lifestyle that spans from birth to twenty. What you spend your money on and your time and resources will be what your child gives his heart to. If you spend your money, time and resources on God and being a Biblical family, your child will grow up with those values cemented into him.

You will have your child's heart if you:

1. Spend immense amounts of time with your child.

2. Lovingly discipline and train your child in every aspect of his life.

3. Teach your child the Bible and help him understand how the Bible applies to daily life, science, history and career.

4. Guard your child's heart from the anti-God input from the world.

Make a quick list of what inputs you are inviting into your child's heart. Which need to go? Reflect on how much time your child is out of your immediate care. What message are you communicating to your child?

Just looking at your priorities and lifestyle, how committed are you to earning your child's heart and raising him in the knowledge and fear of God? On a scale of 1 to 10, what number would you give yourself right now?

Parenting a Kind , Obedient Heart video: http://youtu.be/D1Jz4Y6l8ys

Relational Parenting video: https://youtu.be/km89kHPR844

Kapitulo 8: Musmos na Kamalayan

Ibinigay ko sa kanila ang iyong salita at napoot sa kanila ang sanlibutan, sapagkat hindi sila taga-sanlibutan, gaya ko naman na hindi taga-sanlibutan. Hindi ko hinihiling na alisin mo sila sa sanlibutan, kundi ingatan mo sila mula sa masama. Hindi sila taga-sanlibutan, na gaya ko na hindi taga-sanlibutan. Pabanalin mo sila sa katotohanan; ang salita mo ay katotohanan. Kung paanong ako'y iyong sinugo sa sanlibutan, sila ay sinugo ko rin sa sanlibutan. At dahil sa kanila'y pinabanal ko ang aking sarili, upang sila naman ay pabanalin sa katotohanan. Juan 17:14-19

Ipinananalangin ni Jesus na proteksiyunan ng Diyos Ama ang kaniyang mga anak sa mundo at panatilihing malinis. Nais ni Jesus na gamitin mo ang katotohanang mula sa Biblia upang maproteksiyunan ang iyong anak mula sa malupit na kurapsiyon ng mundo na kaniyang ginagalawan.

Proteksiyunan mo ang iyong anak sa kalupitan, kailangan mong limitahan ang pagpasok ng kasamaan at turuan mo siyang iproseso ang kaniyang mga reaksiyon sa kasamaan sa pamamagitan ng paggamit ng katotohanan. Una, tingnan natin kung bakit kailangan nating limitahan ang pagpasok ng kasamaan sa ating anak.

Dahil isinilang tayong may likas na kasalanan, madali tayong matukso sa katiwalian at sa moralidad. Upang maintindihan natin ang isyu, ipinanganak tayong patay sa espirito ng Diyos. Noong nagbigay ang Diyos ng buhay na espiritu sa tao, inilagay niya ang Kaniyang Banal na Espiritu sa taong iyon, binigyan niya tayo ng kapangyarihang labanan ang likas na kasalanan. Hanggang ang iyong anak ay isilang nang muli sa espiritu, kailangan mong magdoble kayod upang malimitahan ang pagdagdag ng makamundong nasa.

Bantayan mo ang iyong anak! Unti-unting gumuguho ang kaniyang moral na kamusmusan, habang siya'y nagkakamalay sa kasalanan mula sa TV, TikTok, sa kaniyang mga kauri, at iba pa. Ang pagguhong ito ng kaniyang moral na kamusmusan ay nakakaapekto sa kaniyang pag-iisip, pananalita, at mga kilos. At, nabanggit sa huling kabanata, pinatitigas nito ang kaniyang puso sa pakikitungo sa iyo.

May paroroonan ang buhay ng iyong anak. Gumawa ka ng gabay na kaniyang tatahakin upang malimitahan ang katiwalian sa moralidad at punuin siya ng mga maka-Diyos na pamumuhay. Kailangan mong proteksiyunan ang iyong anak mula sa mga nauusong mga palabas tulad ng halimaw, seksual na parinig, katatakutan/bayolenteng laro at mga palabas sa sine. Kailangan bang magbasa ng libro ng iyong anak ng tungkol sa manika na nananakot sa mga tao o manood ng mga palabas tungkol sa zombie na kumakain ng laman ng tao? Karamihan sa sekular na palabas at mga awitin ay nakatuon sa panlabas na kagandahan ng iyong anak, drama sa pakikipag relasyon, at pagkabigo, na

medyo bayolente. Maingat na timbangin ang nilalaman ng pinanonood at binabasa at kung ano ang epekto nito sa kamusmusan ng iyong anak.

Paano mo tuturuan ang iyong anak patungkol sa kasamaan sa mundo? Hindi mo kailangang iditalye, pero kailangan mong kilalanin ang kasamaan. Ang kapitbahay mo ba'y lantarang nangangalunya? Ang anak ba ng kaibigan mo ay nakatira sa kanyang boyfriend? Paano naman ang tungkol sa pagpapalaglag ng sanggol? Lahat ng ito ay kailangang pag-usapan. Kung bata pa ang anak mo, ang mabuting isagot ay, "hindi iyan ang pamamaraan ng Diyos. Mali iyan. Ipanalangin natin sila para sumunod sila sa Diyos."

Ang musmos na kamalayan ay hindi ibig sabihin na walang muwang o ignorante. Ang ibig sabihin nito, ikaw at ang iyong anak ay pinoproseso ninyo ang masama at kasalanan sa paligid sa pamamagitan ng pagtingin sa Biblia. Ito ay proseso ng pagkatuto kung paano maging nasa mundo pero hindi makamundo.

Isa sa mga patibong ng pamumuhay sa ating sirang mundo ay ang maging walang pakialam at tinatanggap na lang ang kasalanan. Isa pang patibong na pwede kang mahulog ay ang paghuhusga sa iba. Habang tumatanda ang iyong anak, turuan mo siyang magtapat tungkol sa kasalanan at kasamaan para hindi mabuo ang pag-uugali na "Mas magaling ako sa iyo."

Nagtuturo ang Biblia sa atin ng katotohana kung paano mamuhay sa kalagitnaan ng kasamaan at kung paano itrato ang makasalanan. Ito ay isang hamon na kamuhian ang kasalanan at kasamaan, labanan ang kasamaan, at mahalin ang mga masasamang tao. Kailangang magsama ang pagmamahal at katarungan. Kailangan mong turuan ang iyong anak kung paano ipaglaban ang katarungan ng hindi nasusuklam sa mga gumagawa ng kasamaan. Maka-Diyos ang nagsusulong ng katarungan, pinoprotektahan ang inosente, at pinapalaya ang mga bihag. Maka-Diyos din ang naghahatid ng Magandang Balita sa mga masasamang tao at hayaan na and Diyos ang maghiganti sa kanila. Halimbawa, kailangang mahuli ang nangunguha ng mga bata, usigin at parusahan sila. Dapat makialam ang mga Kristiano upang mangyari ito. Hindi dapat masuklam ang Kristiano sa mga nangunguhang bata. Hayaan niya ang Diyos ang maghiganti. Dapat dalhin ng Kristiano ang nangunguha ng bata sa pag-uusig at ibahagi ang salita ng Diyos sa kaniya. Katarungan at pagmamahal.

Habang siya'y patungo sa pagbibinata o pagdadalaga napakahalaga ang pagpapakita at pagtulong sa iyong anak na maproseso ang mga katotohanang ito.

Ano ang mga moral na dahilan na ipinaglalaban ng iyong pamilya? Paano mo ipapakita ang pagmamahal at katarungan bilang isang pamilya?

Dalawang tanong na dapat pag-isipan: Sa anong bahagi nagiging matigas ang iyong puso pagdating sa imoralidad? Mayroon bang grupo ng mga tao o klase ng makasalanan na kailangan mong patawarin?

Ngunit sinasabi ko sa inyo, Ibigin ninyo ang inyong mga kaaway, at <u>idalangin ninyo</u> ang umuusig sa inyo. Mateo 5:44

Having a Father's Heart video: https://youtu.be/LFOnC3MFP4A

Chapter 8: Moral Innocence

I have given them Your word; and the world has hated them because they are not of the world, just as I am not of the world. I do not pray that You should take them out of the world, but that You should keep them from the evil one. They are not of the world, just as I am not of the world. Sanctify them by Your truth. Your word is truth. As You sent Me into the world, I also have sent them into the world. And for their sakes I sanctify Myself, that they also may be sanctified by the truth. John 17:14-19

Jesus prays that God the Father would protect His children in the world and keep them pure. Jesus wants you to use the truth of the Bible to protect your child from the hardening corruption of the world in which he lives.

To protect your child from hardening, you'll need to limit the input of evil and teach him to process his reactions to evil using the truth. First, let's look at why we should limit the input.

Being born with a sinful nature makes us susceptible to moral corruption. To compound the issue, we are born spiritually dead toward God. When God gives a person an alive spirit towards Him, He puts His Holy Spirit into that person, giving him power to fight the sinful nature. Until your child is born again, you will have to work extra hard to limit the worldly input.

Watch your child! His moral innocence slowly erodes, as he becomes more aware of sin from TV, TikTok, his peers, etc. This erosion of his moral innocence impacts his thinking, speech, and actions. And, as mentioned in the last chapter, it also hardens his heart towards you.

Your child's life has a trajectory. You will set and guide that trajectory by limiting his moral corruption and filling him up with a godly lifestyle. You must shield your child from the trends with dark monsters, sexual innuendos, grotesque/violent games and movies. Does your child need to read books about dolls that terrorize people or watch movies about zombies who eat human tissue? Most secular movies and songs focus your child on external beauty, relational drama, and brokenness, with a smattering of violence. Carefully weigh the content against the effect it has on your child's innocence.

How should you teach your child about the evil in the world? You don't need to go into detail, but you do need to acknowledge the evil. Is your neighbor openly committing adultery? Is your friend's daughter living with her boyfriend? How about abortion? All of these need to be talked about. When your child is young, a good response is to say, "That is not God's way. It is wrong. Let's pray for them to obey God."

Moral innocence does not mean being naive or ignorant. It means that you and your child process the evil and sin around you by looking at it Biblically. It's the process of learning how to be in the world and not being of the world.

One of the traps of living in our broken world is to become morally insensitive and accepting of sin. The other pit to fall into is to negatively judge others. As your child gets older, work with him to be honest about sin and evil without developing an "I'm-better-than-you" attitude.

The truth of the Bible teaches us how to live amidst evil and how to treat sinners. It is a challenge to hate sin and evil, fight against evil, and still love those who are evil. Love and justice must come together. You must teach your child how to fight for justice without becoming bitter towards those who do evil. It is godly to push for justice, protect the innocent, and free the captives. It is also godly to bring the good news to evil people and allow God to take revenge on them. For example, a child trafficker should be caught, prosecuted and punished. Christians should be actively involved in making that happen. A Christian also has to give up the right to feel personally bitter towards the child trafficker. He has to give God that right to vengeance. A Christian should try to bring a trafficker to justice and also bring the gospel to him. Justice and love.

Modeling and helping your child process these truths is especially important as he travels through the adolescent and teen years.

What are the moral causes that your family fights for? How do you model both love and justice as a family?

Two questions for thought: What is an area where your heart has become hardened towards immorality? Is there a people group or type of sinner that you need to forgive?

"Love your enemies, bless those who curse you, do good to those who hate you, and <u>pray for those</u> who spitefully use you and persecute you." Jesus (Matthew 5:44)

Having a Father's Heart video: https://youtu.be/LFOnC3MFP4A

Kapitulo 9: Pagpapalaki ng Tagapamahala

Binigyan ng Diyos ng tungkulin ang sangkatauhan na pamahalaan ang Kaniyang mga nilikha. Gamitin natin ang lahat ng Kaniyang yaman sa paraang mapapapurihan natin ang Diyos. Ang problema ay ang ating pagrerebelde laban sa ating Manlilikha ang nagdudulot ng alitan at hadlang sa gawaing ito. Kailangan nating matutunan kung paano hawakan ang tensyon, bawasan ang basura at magamit ng husto ang mga benepisyo nito. Ang prosesong ito ay tinatawag na *pamamahala* sa yamang ibinigay sa atin ng Diyos. Ginugol natin ang ating buong buhay sa pamamahala sa ating sariling kakayahan, talento, yaman, oras, at sa kalikasang tinitirhan natin at pinagtatrabahuhan. Nagtatanim tayo, lumalaki ito, inaani at ibinebenta gamit ang yamang ibinigay sa atin ng Diyos.

Mula sa kamusmusan ng iyong anak, ihinahanda mo siya na magkaroon ng bahagi sa panghabambuhay na proseso ng pangangasiwa sa pamamagitan ng mabuting pamamahala.

Katawan: Ang katawan ng iyong anak ay kailangang pamahalaan. Kailangan mong ayusin ang kaniyang araw upang magkaroong ng maraming ehersisyo at normal na pagtulog sa gabi. Maging karaniwang bahagi ng iyong pamilya ang pag-eehersisyo araw-araw at matulog ng 8:30 sa gabi. Kailangan mong ipagpilitan sa kaniya ang pagkain ng balanseng pagkain at kumain ng tamang dami ayon sa kanyang edad. Ito ay isyu ng pagsasanay. Hindi malusog sa katawan ng iyong pamilya ang kumain ng pagkaing nakapakete. Kailangan mong ipakita sa iyong anak na importante sa iyo ang pagkain ng wasto sa pamamagitan ng pagpaplano ng kakainin, pamimili, paghahanda at pagluluto ng masustansiya, at balaseng pagkain. Limitahan ang pagkain ng kendi, chips, at matatamis na inumin sa isang beses isang araw o maging isang beses isang linggo. Pagsipilyuhin mo siya at pagflossin ng ngipin ng dalawang beses isang araw. Sa edad na 7, ang iyong anak ay dapat nang regular na naliligo at nagpapalit ng kaniyang damit.

Pagkain: Habang lumalaki ang iyong anak, ang pagkain ang magiging sukatan ng kaniyang pang-unawa sa pamamahala ng mapagkukunang yaman. Ang kaniyang pamamaraan ng pagkain at pag-aaksaya ng pagkain ay kailangan mong mahigpit na pangasiwaan hanggang maipakita niya na pinahahalagahan niya ang nakukuhang yaman at maintindihang kontrolin ang ilang bahagi.

Oras: Ang Pamamahala sa oras ay nasa iyong pagkokontrol ng iskedyul ng iyong anak. Turuan mo ang iyong anak kung paano iprioridad ang mga aktibidad. Bago siya matulog sa gabi ipasulat mo sa kaniya ang kaniyang mga gagawin kinabukasan. Kinabukasan samahan mo siya sa gawaing ito. Ang liksiyong ito tungkol sa pamamahala sa oras ay kailangang ikaw ang magpakita. Binigyan ka ng maikling panahon dito sa mundo upang maisakatuparan ang lahat ng mabuting gawa na iyong gagawin na plinano ng Diyos. Mayroon ka lang limitadong oras para sa mga video games, television, DVD at social media.

Tandaan, makukuha ng iyong anak ang iyong mga gawi, maging mabuti man o masama.

Talento: Mayroong mga likas na talento ang iyong anak na kailangan mong kilalanin at pagyamanin. Halimbawa, maaaring may talento ang iyong anak sa pagpapalakas ng loob ng iba. Kailangan mong gabayan kung paano payamanin ang talentong ito. Bilang isang pamilya, sumulat ng cards para sa kaibigan o kamag-anak na may sakit at dalhin ito sa kaniya. Kung ang iyong anak ay may kakayahang pamunuan ang mga tao, tkailangan mo siyang turuan kung paano mamuno ng manggagawa. Pamunuin mo siya sa mga aktibidad ng pamilya at tulungan mo siyang isaayos ang aktibidad. Sumulat ng mga pangunahing talento ng iyong anak. Magplano kung paano palalaguin ang mga talentong ito.

Kalooban: Ang kalooban ng iyong anak ang isa sa pinaka makapangyarihang yaman. Mula sa sinapupunan, ang iyong anak ay mayroong iisang hari na gusto pagsilbihan ng kaniyang kalooban, iyon ay ang kaniyang sarili. Trabaho mong tulungan siyang pamunuan ang kaniyang kalooban at hubugin ang kaniyang kalooban upang paglingkuran ang Diyos. Ang lahat ng pagsasanay at pagdidisiplina ay kailangang ituro sa iyong anak ito ay ang kusang loob na pagsunod sa Diyos. Sinunod ka niya sa unang beses na may masayang puso dahil sa pagsunod niya sa Diyos. Tingnan ang kaloob-looban ng iyong anak upang makita ang kalooban niya at maglaan ng oras upang mahubog siya sa pagsunod sa iyo at sa Diyos. Para sa iba, mabilis lang ito. Ang iba, nagtitiyaga nang mahabang panahon.

Pananalapi: Parehong ipinapakita at itinuturo ang pamamahala sa pananalapi. Simulan ang pagpapayo sa pananalapi sa pagiging prodaktibo ng iyong anak. Ang layunin niya at listahan ng mga gagawin ang haligi sa pagiging prodaktibo. Pagdating sa elementarya ng iyong anak, turuan mo siya kung paano maging prodaktibo at masipag. Bigyan mo siya ng mga gawain tulad ng paglalagay ng kaniyang mga laruan sa tamang lalagyan at pagpapanatili ng malinis na kuwarto. Isulat ang goal na ito at idikit sa kaniyang dingding. Araw-araw, tulungan mo siyang tumingin sa oras upang maging una ito sa kaniyang listahan ng mga gagawin. Gabi-gabi, tulungan mo ang iyong anak na sumulat ng ilan sa kaniyang mga gagawin kinabukasan. Habang siya'y tumatanda, tulungan mo siyang unahin ang kaniyang mga nasa listahan.

Kasama sa pamamahala sa pananalapi ang pag-iimpok at paggastos. Tungkol sa pag-iimpok, gumawa ng mga goal para sa iyong anak at tulungan mo siyang magsimulang mag-impok. Maaring magtabi siya ng ₱1.00 sa bawat ₱10.00, halimbawa, kung mayroon siyang nabasag sa bahay, pag-ipunin mo siya para mapalitan niya ito. Kung mayroon siyang gustong bilhin, tulungan mo siyang mag-ipon para mabili niya ito. Tungkol naman sa paggastos, tulungan mo ang iyong anak na maglatag ng kayamanan sa langit. Turuan mo siyang magbigay ng ikapu mula sa kaniyang baon at mula sa kaniyang natanggap na regalo sa kaniyang kaarawan. Ang matagalang gawaing ito ay makatutulong na maging hindi masyadong makasarili at mas umaasa sa Diyos ang iyong anak. Panghuli,

bilang pamilya, mamuhunan sa misyon. Magsponsor ng bata, ampunan, misyonero, at mga proyekto ng misyon. Magsabit ng mga litrato, manuod ng mga video, sumulat ng liham at magpinta ng larawan na ipadadala sa inyong mga misyonero at magsponsor ng mga bata. Mag-impok ng pera bilang isang pamilya at suportahan ang dalawa o tatlong ministeryo na kung saan kayo passionate. Kung saan namumuhunan ang iyong anak doon, naroon din ang kaniyang puso.

Tulungan mo ang iyong anak na umiwas sa utang, magtakda ng mga goal, mamuhunan sa kaharian ng Diyos, at magtabi para sa hinaharap. Basahin ang Kawikaan sa iyong anak mga isang beses isang taon, bigyan diin ang mga talata sa pagsisikap at pamamahala sa pananalapi. Pinaka mahalaga, pag-usapan at ipakita sa iyong anak ang iyong desisyon sa pananalapi. Tulungan mo siyang maintindihan kung bakit wala kang kotseng binabayaran. Tulungan mo siyang maiugnay ang pag-aaksaya ng yaman (tulad ng pagkain at tubig) at pag-aaksaya ng pananalapi o yaman.

Pamamahala: Ang pagpapalaki ng anak ay isang full time na trabaho dahil kailangan mong turuan ang iyong anak kung paano niya pamumunuan ang kaniyang talento, oras, pagkukunang yaman, at kapaligiran na mag-isa sa kaniyang pagiging teen-ager. May dalawang maselang dahilan: 1. Pagkakaroon ng relasyon sa iyong anak. 2. Ayaw mo siyang pabayaan. Kailangan mong gumawa ng mga aktibidad sa buhay kung saan pwede niyang sanayin ang pamamahala. Kailangan mong ihalo ang lahat ng pagsasanay sa kaniyang buhay at tulungan mo siyang maisabuhay ito.

Tingnan mo ang iyong mga pinakagastusan noong isang buwan. Gumawa ng estimasyon sa mga sumusunod.

Kabuoan: ______________________________

Pabahay: ______________________________

Pagkain: ______________________________

Tubig at Kuryente: ____________________

Gasul: ________________________________

Pamasahe o Gaas: _____________________

Utang: ________________________________

Libangan: _____________________________

Ipon: _________________________________

Diyos: ________________________________

Anong mensahe ang ibinibigay mo sa iyong anak ayon sa iyong pinagkakagastusan? Tingnan mo ang iyong vision statement na isinulat mo sa simula ng librong ito. Paano naging magkatulad ang iyong gastos sa iyong vision statement?

Easy As Pie Parenting video: http://youtu.be/IqSO6GB7Bxw
Take Your Kids to Church video: https://youtu.be/G8ZWTVvX9tA

Chapter 9: Raising Up Stewards

God has given humanity the task of stewarding His creation. We are to use all of His resources in ways that will honor God. The problem is that rebellion against our Creator has brought friction and obstacles into this work. We have to learn how to handle the stress, reduce the waste and maximize the benefits. This process is called *taking dominion* over the resources God has given us. We spend our whole lives taking dominion over our skills, talents, resources, time, and the environment we live and work in. We plant, grow, harvest and market using the resources God has given us.

From your child's earliest moments, you are preparing him to contribute to this lifelong process of taking dominion through stewardship.

Body: Your child's body must be stewarded. You must structure his day so that he gets plenty of exercise and a regular night's sleep. Make exercise a normal part of your family's day and have an 8:30 bedtime. You need to insist on him eating a balanced diet and eating age-appropriate portions. This is an issue of training. It is unhealthy for your family to be eating prepackaged foods. You must show your child that diet is important to you by taking time to meal plan, shop, prepare and cook healthy, balanced meals. Limit the candy, chips and sugar drinks to one portion a day or even a week. Have your child brush and floss his teeth at least twice a day. By about age 7, your child should be showering and changing clothes regularly.

Food: As your child grows older, food will be a key indicator of his understanding of resource stewardship. His eating habits and wastefulness need to be tightly managed by you until he can demonstrate that he values resources and understands portion control.

Time: Stewardship of time boils down to you taking control of your child's schedule. Teach your child how to prioritize activities. Before he goes to bed at night have him write a task list for the next day. Walk with him through these tasks the next day. These lessons in time management have to be modeled by you. You have been given a limited amount of time here on this earth to accomplish all of the good works that God has planned out in advance for you to do. There really is very little time for video games, television, DVDs and social media. Remember, your child will take on your habits, both good and bad.

Talents: Your child has natural talents that you must identify and develop. For example, your child might be really talented in encouraging others. You must facilitate activities where he can develop this talent. As a family, write cards for a friend or relative who is sick and deliver them. If your child is skilled in bossing people around, you must teach him servant leadership. Put him in

charge of a family activity and help him organize the activity. Make a list of your child's top talents. Make a plan to grow those talents.

Will: Your child's will is one of his most powerful resources. From the womb, your child has one king that he wants to serve with that will, himself. Your job is to help him take dominion of his will and bend his will to serve God. All of your training and discipline must point your child towards willingly obeying God. He obeys you the first time with a happy heart because, in doing so, he is obeying God. Dig deep to find the will and take the time to bend it to obey you and God. For some, this is quick. For others, persevere for the long term.

Finances: Financial stewardship is both modeled and mentored. Start mentoring finances by growing productivity in your child. Goals and to-do lists are the building blocks for productivity. As your child hits his elementary years, teach him how to be productive and diligent. Give him a goal to work towards such as putting his toys in the appropriate bins and keeping a clean room. Type up this goal and post it on his wall. Every day, help him carve out time to keep on top of this goal. Every evening, help your child write a short to-do list for the next day. As he gets older, help him to prioritize his lists.

Financial stewardship involves saving and spending. Regarding saving, set some goals for your child and help him start saving. It could be that he saves $1 out of every $10, for example. If he breaks something in the house, have him save to replace it. If he wants something special, help him save to purchase it. With regards to spending, you want to help your child lay up his treasure in heaven. Teach him how to tithe a tenth of his allowance and birthday gifts. This lifelong habit will help your child be less self-centered and more dependent on God. Finally, as a family, invest in missions. Sponsor children, orphanages, missionaries, and mission projects. Hang up pictures, watch videos, write letters and draw pictures to send to your missionaries and sponsored children. Save money as a family and invest in the two or three ministries that your family is passionate about. Wherever your child invests his money, his heart will follow.

Help your child understand about avoiding debt, setting goals, investing in God's kingdom, and saving for the future. Read through Proverbs with your child about once a year, highlighting the verses on diligence and financial stewardship. Most importantly, openly discuss and model your financial decisions with your child. Help him understand why you don't have a car payment. Help him make the connection between wasting resources (like food or water) and wasting finances and vice versa.

Stewardship: Parenting is a full time job because you must have your child stewarding his talents, time, resources, and environment on his own by his late teens. Two factors are critical: 1. Having a relationship with your child. 2.

Having a hold on his heart. You must create life activities wherein he can practice stewardship. You must integrate all of your training into his life and help him apply it.

Look at your spending from last month. Outline a rough estimate for each of the following.

Total: ______________________

Housing: ___________________

Food: ______________________

Utilities: ___________________

Gas: _______________________

Debt: ______________________

Entertainment: ________

Savings: ____________________

God: _______________________

What is the message that you're sending your child based on your spending? Look at your vision statement that you wrote in the beginning of this book. How does your spending match up with your vision statement?

Easy As Pie Parenting video: http://youtu.be/IqSO6GB7Bxw

Take Your Kids to Church video: https://youtu.be/G8ZWTVvX9tA

Kapitulo 10: Pagsasaayos ng Ugali

Sanayin mo ang bata sa daan na dapat niyang lakaran, at kapag tumanda na siya ay hindi niya ito tatalikuran. Kawikaan 22:6

Kasama sa pagtuturo ang isip, katawan, damdamin, at espiritu. Magkakaugnay ang lahat ng ito na tinatawag na pag-uugali. Ang ibang matatanda ay may bahid ng mapaminsalang pagkatao. Bilang mga magulang, hinuhubog natin ang ating anak upang mabuo ang kaniyang pagkatao, binubunot natin ang kanyang kahinaan at ipinagyayaman natin ang kaniyang kalakasan.

Ang pagpapalaki ng anak na may maka-diyos na ugali ay kinapapalooban ng klase ng pamumuhay na ayon sa Biblia. Gawing isa-sa-isa ang pagsasanay sa iyong anak upang matugunan mo ang sistematiko, mapanalangining pagpapalaki ng anak.

Mga Maka-Diyos na Gawi:

Inilalarawan ng bunga ng Banal na Espiritu ang gawi sa pamumuhay ng Kristiano. Binabantayan ang kinagawian sa pamumuhay, ang emosyon at tuwirang pagkilos. Ang pagpapalaki ng mga bungang ito sa araw-araw na pamumuhay ng iyong anak ay nakakatuwa at kapakipakinabang. Pag-usapan ninyo kung anong bunga ang kaniyang sinasanay sa buong araw. **Subalit ang bunga ng Espiritu ay pag-ibig, kagalakan, kapayapaan, pagtitiyaga, kagandahang-loob, kabutihan, katapatan, kaamuan, at pagpipigil sa sarili. Laban sa mga ito ay walang kautusan. Galcia 5:22-23**

Pagtapos ng Gawain:

Kahit na karaniwan ito sa ibang bata, isa ito sa nangangailngan ng pagsasanay. Pasasalamatan ka ng magiging amo at asawa ng iyong anak sa pakikipaglaban sa labanang ito! Bantayan mo ang iyong anak sa isang araw. Ilang gawain ang hindi niya nagawa? Ilang beses kang nabigo dahil kailangan mo siyang sabihan ng dalawa o tatlong beses para tapusin ang kaniyang gawain? Gawin mong isa-isa lang ang gawain at samahan siya hanggang matapos niya ang bawat aktibidad. Sabi nga nila, ito'y matarik na bundok na iyong aakyatin. Samahan ang iyong anak sa buong linggo, tulungan siyang tapusin ang bawat gawain. Pag nagsisimula na siyang sumunod, unti-unti mo na siyang iwang mag-isa. Huwag kang susuko! Makikita mo ang mga resulta nito.

Lakas:

Mahirap ipagawa ang pagpapalakas ng isip at pisikal na kalakasan dahil pati ang magulang ay kailangan ding gawin leksiyon. Kailangan mong pagdaanan ang mga aktibidad ng pagpapalakas kasama ang iyong anak. Hindi lumalakas ang katawan ng mga bata sa sarili lamang nilang paraan. Ang pagpapalakas ng katawan ay nangyayari lamang kapag natapos na ang kasiyahan. Ang pagpapalakas ay nabubuo ng ilang taon habang magkasama ninyong tinatapos ang mahirap ng gawain. Mula sa murang edad, isinasama namin ang aming anak

sa paglalaro sa yelo at pag-akyat sa bulubundukin, pinalalakas namin ang kanilang kaisipan, emosyon, at pisikal na kalakasan sa loob ng maraming taon.

Anong aktibidad ang karaniwan ninyong ginagawa upang lumakas ang katawan?

Talento at Kaloob:

Ang iyong anak ay may kakaibang talento na nababagay sa kaniya sa isang ministeryo o mga karera. Tuklasin ang mga talentong iyon at magbigay ng mga oportunidad upang mapagyaman ito. Halimbawa, aabutin ng maraming taon ng pagpapasensiya para pilitin mag-aral sa musika ang sobrang aktibong bata. Mamumuti ang buhok mo, kalaunan pasasalamatan ka ng anak mo. May talento ba ang iyong anak sa pagsasaayos? Siya ang pamahalain mo sa badyet ng pamilya.

Ano ang kakaibang talento at kaloob ng iyong anak? Ano ang iyong istratehiya para pagyamanin ito?

Pagtuon sa Misyon:

Kung saan mo ginagastos ang iyong pera, doon nakatuon ang atensiyon ng iyong pamilya. Gugulin ang iyong oras at pera sa paghahatid ng pag-ibig ni Jesus sa komunidad. Bilang pamilya magsponsor ng isang bata at sulatan siya. Magkasamang magbasa ng libro nang malakas tungkol sa Kristianong nagsilbi sa Diyos sa ibat-ibang konteksto ng kultura. May magandang serye ang YWAM Publishing na tinatawag na Christian Heroes. Kumupkop ng misyonero at sulatan siya. Isama ang iyong pamilya sa short-term missions trip. Binigyan tayo ni Jesus ng gawain na ipahayag ang Kaniyang Mabuting Balita sa buong mundo. Gawing bahagi ng pamumuhay ng iyong anak ang tahanan at International mission.

Isang paraan para gawin ang misyon sa bahay ay ang pag-aanyaya ng mga tao sa iyong bahay. Ang pagiging hospitable ay isang natural na pamamaraan para abutin ang iyong komunidad. Turuan ang iyong pamilya na tingnan ang oportunidad na makaanyaya ng mga tao sa inyong tahanan. Habang ginagawa mo ito, tingnan ang iyong anak kung paano siya tumugon sa mga walang galang o sa mga pilyong pag-uugali. Magmatiyag sa itinakdang hangganan. May pambalanse rito, at ang susi ay kabaitan. Halimbawa, pag may narinig kang nanunuya o malaswang pananalita, magiliw mong sabihin, "Sa bahay namin, mabubuting salita ang ginagamit namin pag naglalaro." Pagkatapos maglaan ng oras upang paalalahanan ang iyong anak. Kapag lumalabis, bawasan ang oras sa pakikitungo. Ipanalangin bilang pamilya ang mga taong inyong inaabot.

Gaano kayo katuon sa misyon bilang pamilya? Ano pa ang ibang paraan para ka maging hospitable?

Outdoor Parenting video: https://youtu.be/XOPVXkG-spg

Learning to Persevere video: https://youtu.be/3lsvpDWu2jE

Chapter 10: Working on Character

Train up a child in the way he should go, and when he is old he will not depart from it. Proverbs 22:6

Training involves mind, body, emotions, and spirit. All of these intertwine together into a word we call character. Some adults have debilitating character flaws. As parents, we work on our children to build character, rooting out the weaknesses and growing the strengths.

Building godly character involves a lifestyle of Biblical parenting. Individualizing your training to meet the needs of your child requires systematic, prayerful parenting.

Godly Habits:

The fruits of the Holy Spirit describe the life habits of a Christian. These life habits guard the emotions and direct the actions. Growing these fruits in your child's daily life is fun and rewarding. Openly talk about which fruit you are practicing throughout your day. **But the fruit of the Spirit is love, joy, peace, longsuffering, kindness, goodness, faithfulness, gentleness, self-control. Against such there is no law. Galatians 5:22-23**

Task Completion:

Although this may be natural for some kids, it is an area that requires a lot of training. You child's future boss and spouse will thank you for fighting this battle! Watch your child for a day. How many tasks does he not complete? How many times are you frustrated because you have to ask him two or three times to finish a task? Take it one task at a time and walk him through completing each activity. This is a hill to die on, so to speak. Walk with your child through his week, helping him to complete each task. As he starts to respond, you can gradually back off. Don't give up! You'll see results.

Stamina:

Mental and physical stamina are difficult to instill because both require the parent to learn the same lessons. You have to walk through the stamina-building activities with your child. Kids don't naturally grow stamina on their own. Building stamina usually takes place after the fun has worn off. Stamina is built over the years as you work together to accomplish difficult tasks. From an early age, we've taken our kids snowshoeing and hiking. We've built up their mental, emotional, and physical stamina over the years.

What activities do you regularly do to build stamina?

Talents and Gifts:

Your child has very unique gifts that will suit him for specific ministry and careers. Discover those gifts and provide opportunity to develop them. For

example, it takes years of patient parenting to push a hyperactive boy through music lessons. You will get grey hair, but in the future your son will thank you. Does your child have a gift for organization? Put him in charge of the family budget.

What are your child's unique talents and gifts? What is your strategy for growing these?

Mission-Focused:

Where you spend your time and money, will be where your family's attention goes. Spend your time and money on bringing the love of Jesus into your community. As a family, sponsor a child and write letters to him. Read books out loud together about Christians who have served God in various cultural contexts. YWAM Publishing has a wonderful series called Christian Heroes. Adopt a missionary that you keep up with and write letters. Take your family on short-term missions trips. Jesus gave us the job to take His good news to the whole world. Make home and international missions a natural part of your child's lifestyle.

One way to do home missions is to invite people over to your house. Hospitality is a natural way to reach out to your community. Teach your family to watch for opportunities to invite others in. As you do this, process with your child how to respond to rudeness or naughty behavior. You be watchful to set healthy boundaries. There is a balance to this, and the key is kindness. For example, if you hear taunting or naughty talk, kindly say, "At our house, we use kind words when we play." Take the time to debrief with your child afterwards. When it is too much, limit the amount of hospitality. Pray as a family about the people you are reaching out to.

How are you intentionally mission-focused as a family? What are some ways that you can be hospitable?

Outdoor Parenting video: https://youtu.be/XOPVXkG-spg

Learning to Persevere video: https://youtu.be/3lsvpDWu2jE

Kapitulo 11: Biblikal na Pagdidisiplina

Ang disiplina ay parang katunog ng pagpapahirap at ito ay maaring mangyari. Narinig mo na ba ang salitang disipolo? Pag ikaw ay naging disipolo ni Jesu-Kristo, magsisimula ang iyong pagtahak ng katulad niya araw-araw. Sa Biblikal na pagpapalaki ng anak, ang pagdidisiplina ay nasa proseso ng pagtulong sa iyong anak na lumaki ng maka-dios na tao. Ang pagdidisiplina ay maaring pisikal o paghihirap.

May ilang pangunahing konsepto ng Biblia na dapat tandaan pag nagdidisiplina:

1. Magdisiplina kapag ikaw ay kalmado, at huwag kapag ikaw ay galit.
2. Hindi kailangang isa-isa ang pagdidisiplina. Pero, kailangan mong tukuyin ang isyu ng pagrerebelde.
3. Kailangang nasa tamang oras ang pagdidisiplina at pribado.
4. Ang pagdidisiplina ay hindi dapat napapahiya ang iyong anak.

May dalawang klase ng kakahinatnan na maaring igawad: parusa o natural na kaparusahan.

Parusa:

Kung sinasadyang ayaw kang sundin ng iyong anak, isaayos ang pagpaparusa. Tandaan ang layunin ng pagpaparusa ay para ituwid ang kalooban ng iyong anak upang kusangloob ka niyang sundin. Ang pagpaparusa ay hindi para sa hindi sinasadyang nagawa o paghihiganti. Kung ang ginawa ay buyo ng pagrerebelde o ayaw sumunod ng iyong anak, nararapat lang ang parusa sa kaniya. Sukatin ang antas ng iyong pagpaparusa ng ayon sa nagawa. Tandaan na ang pagpaparusa ay isang pagmamahal. Tinitingnan mo kung paano mapapalambot ang puso ng iyong anak sa iyo sa prosesong ito.

Biblikal na Pamamalo:

Pamamalo ang iniuutos ng Diyos sa iyong anak pag ayaw ka niyang sundin. Ayon sa talata, Sanayin Mo ang Iyong Anak, nagbigay ako ng ilang gabay sa pamamalo ng anak. Paki basahin muli ang mga iyon. Sa aming kultura, ang mga tao ay tahasang laban sa pamamalo. Ngunit ang Biblikal na pamamalo ang tamang paraan para pangasiwaan ang pagrerebelde.

Ang hindi gumagamit ng pamalo ay napopoot sa anak niya, ngunit ang umiibig sa kanya ay matiyagang dumidisiplina. Kawikaan 13:24

Ang mapagmahal na magulang ay dapat magparusa sa anak, sapagkat ang supling na minamahal at dapat ituwid ang landas. Kawikaan 13:24 (MBBTAG)

Kung makita mo ang iyong anak na nauudyukan na nawawalan ng kalayaan, magdagdag ng maliit na parusa bukod pa sa pagpalo. Gayun man, maging maingat dito. Pag pinalo mo ang iyong anak at pinatawad na siya, nagtatapos na dapat doon. Ang layunin ng pamamalo ay matugunan ang problema ng

pagrerebelde at muling mabuo ang relasyon ninyo. Bantayan ang puso ng iyong anak sa pagsunod sa iyong pagdidisiplina. Huwag mo siyang hayaang magmatigas laban sa iyo. Mag-usap at manalangin ng magkasama. Huwag mo siyang hayaang mag-alburoto o hampasin ka. Hayaan mo siyang huminahon bago mo paluin, kung siya ay galit at mainit ang ulo. Ang pamamalo ay oras ng pagmamahal, mahinahong pagmumuni at pagpapatawad. Ang mahalaga, pag ikaw ay nag-iinit at nagagalit, hindi tatanggapin ng iyong anak ang iyong pagdidisiplina. Pag pinalo mo ang iyong anak dahil ikaw ay galit at bigo, hindi iyan Biblikal na pagdidisiplina, at malalaman niya iyon. Pag dinisiplina mo ang iyong anak dahil ikaw ay galit, kailangan mong humingi ng tawad sa kaniya. Kinakatawan mo ang iyong Amang nasa Langit pag dinidisiplina mo ang iyong anak. Gawin mo ang iyong buong makakaya para katawanin ang Diyos ng wasto sa iyong kilos at sa pagganyak. Dinidisiplina ng Diyos ang kaniyang mga anak dahil mahal Niya sila at gusto niyang Sumunod sila sa Kaniya. Hindi Siya malupit o galit pag dinidisiplina ang Kaniyang mga anak.

Biyaya (hindi karapat-dapat na awa)

Hindi lang pang-isahan ang Biblikal na pagdidisiplina. Tumutugon ka sa problema o pattern. Harapin mo ito. Kalimutan mo ito. Harapin mo uli sa ibang araw. Kalimutan mo uli. Minsan nagbibigay ka ng palugit at hindi mo dinidisiplina ang iyong anak. Maari mo itong gawin paminsan-minsan. Malinaw na, hindi ito palaging mangyayari o hindi ka magdidisiplina.

Natural na Pagpaparusa:

Pagrerebelde at hindi sinasadyang kasalanan ay parehong nagbubunga ng natural na pagpaparusa. Bilang magulang, kailangan mong gumamit ng talino kung paano mo hahayaan ang natural na pagpaparusa para disiplinahin ang iyong anak. Ang modelo mo rito ay ang iyong Amang nasa Langit. Hinayaan ka Niyang makatakas sa maraming natural na pagpaparusa sa iyong kasalanan. At, Siya hinayaan kang makaranas ng natural na pagpaparusa sa iyong pagkakamali. Ang natural na pagpaparusa ay epektibo para tulungan ang iyong anak na matutong kumilos nang maayos. Tandaan na ang lahat ng pagpaparusa ay lumalambot sa relasyon na mayroon ka sa iyong anak. Sinasamahan mo ang iyong anak sa lahat ng pagdidisiplina, maging sa pagrerebelde o maging sa hindi sinasadyang kasalanan.

Ano ang iyong karanasan na lumaki sa palo? Ito ba ay may pagmamahal na Biblikal na pagpalo? Paano ka tumutugon sa iyong anak pag hindi ka niya sinusunod? May balanse sa pagdidisiplina, mula sa sobrang luwag sa sobrang higpit. Paano babalansehin ang iyong pagdidisiplina? Kailan mo kailangang maghigpit? Kailan ka kailangang magluwag?

Why Should They Obey? video: https://youtu.be/lg1fdEtiNYs

Chapter 11: Biblical Discipline

Discipline sounds punitive and it can be. Have you ever heard of the word disciple? When you become a disciple of Jesus Christ, you begin the journey of becoming more like Him every day. With Biblical parenting, discipline is within the process of helping your child grow up into a godly young person. Discipline can be physical or it can be a discomfort.

There are a couple of key Biblical concepts to keep in mind when you discipline:

1. Discipline when you are calm, not when you are angry.

2. Discipline doesn't have to be one-for-one. But, you do need to address the issue of rebellion.

3. Discipline should be timely and private.

4. Discipline should not exasperate your child.

There are two types of consequences that can be meted out: punishment and natural consequences.

Punishment:

When your child is willfully disobeying you, punishment is in order. <u>Remember that the purpose of punishment is to bend your child's will to willingly obey you.</u> Punishment is not for accidents or for revenge. If an action is motivated by rebellion or a refusal to obey, punishment is appropriate. Gauge the severity of your punishment to fit the action. Keep in mind that punishment is a loving action. You are looking for a softening of your child's heart towards you through the process.

Biblical Spanking

Spanking is what the Bible prescribes for your child when he willingly disobeys you. In the chapter, Training Your Child, I outline some guidelines for spanking. Please reread those. In our culture, people are openly against spanking. But, Biblical spanking is the right way to handle rebellion.

He who spares his rod hates his son, but he who loves him disciplines him promptly. Proverbs 13:24

If you find that your child is motivated by losing privileges, add a minor consequence in addition to the spanking. However, be careful with this. Once you've spanked your child and forgiven him, life should move on. The purpose of spanking is to address the problem of rebellion and restore the relationship between you. Keep a close watch on your child's heart in submitting to your discipline. Don't let him harden towards you. Take time to talk and pray together. Don't allow him to tantrum or hit you. Give him time to calm down before spanking him, if he is angry and worked up. Spanking is a time for

loving, calm reflection and forgiveness. Importantly, if you are escalated and angry, your child will not receive your discipline. If you spank your child because you are angry and frustrated, that is not Biblical discipline, and he will know that. If you discipline your child in anger, you need to ask him to forgive you. You are representing your Heavenly Dad when you discipline your child. Do your best to represent God accurately in your demeanor and motivations. God disciplines his children because He loves them and wants them to obey Him. He isn't harsh or angry when He disciplines His kids.

Grace (undeserved mercy)

Biblical discipline isn't one-for-one. You are addressing a problem or a pattern. Deal with it. Move on. Deal with it again later. Move on. Sometimes, you will give grace and not discipline. This can happen at times. Obviously, it can't happen all of the time or that wouldn't be discipline.

Natural Consequences

Both rebellion and accidents often result in natural consequences. As a parent, you need to use wisdom on how you allow natural consequences to discipline your child. Your model for this is your Father in Heaven. He has allowed you to escape many natural consequences for your sin. And, He has allowed you to experience natural consequences for your mistakes. Natural consequences are effective for helping your child learn to behave better. Keep in mind that all consequences are softened within the relationship you have with your child. <u>You are walking with your child through all discipline, whether dealing with rebellion or accidents.</u>

What was your experience with spanking growing up? Was it loving Biblical spanking? How do you usually respond to your child when he disobeys you?

There is a balance to discipline, from too lenient to too strict. How are you finding balance in your discipline? Where do you need to tighten up? Loosen up?

Why Should They Obey? video: https://youtu.be/lg1fdEtiNYs

Kapitulo 12: Pamamahala ng Iyong Tahanan

Pag binasa mo ang Biblia, makikita mo na gusto ng Diyos ang kaayusan at mga iskedule. Sa Lumang Tipan, Maraming sinasabi ang Diyos patungkol sa kaayusan at kalinisan sa Kaniyang kautusan sa bansang Israel. Sinabi Niya sa kanila kung paano at saan titira, at binigyan Niya sila ng maraming panuntunan tungkol sa pagiging malinis at nasa kaayusan. Ang Iglesia ng Diyos ay itinatag sa maayos na paraan. Isipin mo kung paano mo iisipin ang Kalangitan. Naiisip mo ba ang tumpok ng basura sa paligid ng kusina ng Diyos at counter? Naiisip mo ba ang maruruming hugasin na nagpapatigas sa lababo ni Gabriel? Pag binuksan mo ang refrigirator ni Jesus, makikita mo ba ang marumi at nabubulok na gulay? Kalinisan at kaayusan ay mahalaga sa Diyos, gayun din naman, mahalaga sila sa ating pisikal at emosyonal na kalusugan.

Sa Hardin ng Eden, Binigyang ng Diyos sina Adan at Eba ng gawain na pamahalaan ang lupa at pagyamanin ang kapaligiran para sa sangkatauhan. Pagkaraan ng anim na libong taon, ganoon pa rin ang ginagawa natin, iyon nga lang tumpok ng labada o paglilinis ng mabilis dumaming alikabok sa loob ng bahay.

Sa mga tatay ang iyong trabaho ay magtrabaho kasama ang asawa upang makita kung ano ang magiging itsura ng bahay at sa pakiramdam ninyo. Maselan ito kaya't hinay-hinay lang. Malamang ikaw ang tagatustos sa pamilya, kaya madalas kang wala sa bahay. Pero ang pakikipag-usap mo sa iyong asawa ang paninimula nito. Upang mabigyan siya ng momentum, kailangan mong gamitan ng servant leadership. Suportahan siya ng tahimik sa pamamahala ng bahay sa pamamagitan ng paghuhugas ng pinggan, paglilinis ng palikuran, at pagtutupi ng mga nilabhan. Habang ginagamit mo ang servant leadership, makikita mo ang iyong asawang nagsisimulang mamukadkad sa kanyang kakayahang maglinis at panatilihing nasa ayos ang bahay. Turuan mo rin ang iyong anak na maglinis ng bahay, at bigyan siya ng gawaing naaayon sa kaniyang edad.

Sa mga nanay, kailangang mag-usap kayo ng iyong asawa kung ano ang iyong palagay sa itsura ng malinis na bahay. Magsimulang dakutin ang mga kalat sa bawat lugar. Habang nagiging orgimisado ang iyong bahay, mararamdaman mo na mayroon kang enerhiya at mararamdaman mo ang pagiging ina.

Ang layunin natin sa buhay ay masalamin ang kahangahangang mga katangian ng Diyos at tamasahin ang ating relasyon sa Kaniya. Makikita mo na ang ganitong konsepto ay ipamumuhay rin ng iyong mga anak. Sasalaminin ka ng iyong anak. Sasalaminin niya ang iyong maganda at pangit na katangian. Habang sinasalamin mo ang Diyos sa iyong tahanan, sasalaminin din ng iyong mga anak ang ganoong katangian.

Anong bahagi ng iyong bahay ang kailangang tanggalin, ayusin, at panatilihing malinis, pakiramdam mo bang susuko ka na sa mga iyon?

Ano ang hindi gumagana at bakit?

Hindi gumagana:	Bakit?

Kausapin at iyong asawa at gumawa ng maikling listahan kung saan magsisimula. Habang nagiging larawan ng Diyos ang inyong tahanan, pareho kayong makakatagpo ng kapayapaan sa inyong mga puso.

Paglilinaw sa Tungkulin ng Bawat Kasarian

Ang pagkakakilanlan ng lalaki ay makikita sa kaniyang bungang nagawa at pamumuno, lalo na sa pagbibigay ng mga kailangan sa bahay. Ang pagkakakilanlan ng babae ay makikita sa kaniyang bungang nagawa, pangangalaga, at pagsasaayos ng paligid sa bahay, Dahil tayo ay makasalanan, laging mayroong alitan sa relasyon. Maaaring mahirap sa mga lalaki na sumunod o mahirap na maging servant leader sa tahanan. Maaaring mahirap ito sa mga babae na makuntento sa pagigng nanay at asawa. May pagkakataon na gusto nating kunin ang trabaho ng iba o hahayaan mo na lang kahit hindi ka kuntento.

Paano kung ang tatay naman ang nasa bahay at ang nanay ang nasa trabaho? Paano kung ang mag-asawa ang nagtatrabaho? Binigyan ng Diyos ang bawat mag-asawa ng kaniya-kaniyang responsibilidad. Ang Tatay ay parang kapitan ng team at ang nanay at parang sikat na kakampi sa laro. Hindi ibig sabihin nito na ang bawat-isa ay manatili na lang sa isang kinaugaliang uri ng trabaho. Binigyan din ng Diyos ng kakaibang kakayahan ang bawat isa para magawa ang mga gawaing bahay. Kayong dalawa, magkasama kayong lilikha ng lakas. Bilang mag-asawa, magkasama kayong gagawa upang makita kung ano ang pinaka magandang gawin sa buhay mag-asawa at sa pagpapalaki ng anak. Nilikha kayong dalawa ng Diyos na may magkakaibang talento, pagkatao, at kakayahan. Magbigayan kayo at mag-usap para malaman kung anong papel at gawain ang uukma sa bawat isa. Binigyan ng Diyos ang asawang lalaki na mamuno. Binigyan niya ang mag-asawa ng pagkakataong gumawa nang magkasama at lumikha ng tahanang nagpupuri sa Diyos.

Kumusta naman ang iyong papel sa bahay nagagawa ba ng maayos? Mayroon ka bang kailangan silipin at palitan?

Chapter 12: Managing Your House

When you read the Bible, you'll find that God likes order and schedules. In the Old Testament, God had a lot to say about organization and cleanliness in His instructions for the nation of Israel. He told them how and where to live, and gave them many rules about being clean and orderly. God's church was set up in a very orderly manner. Think about how you imagine Heaven. Do you imagine piles of junk all over God's kitchen counter? Do you imagine dirty dishes hardening in Gabriel's sink? If you opened up Jesus' refrigerator, would you find grime and stale vegetables? Sanitation and organization are important to God, and as such, they are important for our physical and emotional health.

In the Garden of Eden, God gave Adam and Eve the job of taking dominion in the earth and making the environment productive for humanity. Six thousand years later, we have the same job, only our subduing is of the pile of dirty laundry or the rapidly multiplying dust bunnies.

To dads, your job is to work with your wife to set the vision for how the house will look and feel. This is delicate so go easy. You are most likely the provider, so you will be gone most of the time. But, your conversations with your wife are the beginning. To give her momentum, you need to use servant leadership. You need to quietly support her taking dominion over the house by doing the dishes, cleaning bathrooms, and folding laundry. As you use servant leadership, you'll see your wife begin to blossom in her ability to clean and keep an organized house. Also, teach your child to clean, and give him age-appropriate tasks.

To moms, your husband and you need to talk about what you think a clean house looks like. Start to get a handle on the clutter by targeting one area at a time. As your house becomes more organized, you will find emotional energy and you will gain momentum as a mom.

Our purpose in life is to mirror God's amazing qualities and enjoy our relationship with Him. You'll find that this same concept is lived out in your children. You child will be a mirror of you. He will mirror your good and bad qualities. As you mirror God in your home, your kids will mirror those qualities too.

Which parts of your house need to be subdued, organized, and kept clean. Do you feel overwhelmed by them?

What isn't working and why?

Isn't working:	Why?

Talk to your spouse and make a short list of where to start. As your house becomes a reflection of God, you'll both find more emotional peace.

Clarification on Gender Roles

A man's identity is generally found in his productivity and leadership, especially as the provider for the household. A woman's identity is generally found in her productivity, nurturing, and organized home environment. Since we are sinners, there will always be a tension in these relationships. Men may find it hard to be diligent or may find it hard to be the servant leader in the home. Women may find it hard to be content with the identity of mother and wife. The tendency is to want the other person's job or just to settle for being discontent.

What if the husband is a stay-at-home dad and mom works? What if both spouses work? God has given each spouse a responsibility. The husband is like the team captain and the wife is a star teammate. This doesn't mean that each spouse has to fall into a traditional job description. God has also uniquely gifted each spouse for tasks within the household. Together, you create a synergy. As a couple, you work together to find out what works best for your marriage and parenting. God has created the two of you with unique gifts, personalities, and skills. Submit to each other and collaborate to work out which roles and tasks fit which spouse. God gives the husband the responsibility to lead. He gives both spouses the opportunity to work together to create a God-honoring household.

What about your roles is working well? Is there something that you'd like to look at changing?

Kapitulo 13: Malinis at Nakaeskedyul

Nais ng Diyos na ihiwalay ang kaniyang mga tao sa kalat at dumi ng mundo. Nagsisimula iyo sa tinitirhan natin. Nais ng Diyos na magkaroon tayo ng malinis na tahanan na nagpapakita kung gaano Siya kalinis. Nais ng Diyos na mamuhay tayo ng nasa iskedyul na gawain at maayos na pamumuhay. Ang panatilihing naka iskedyul na gawain at malinis na tahanan ay nakakabawas ng pagkabahala at nagiging mas prodaktibo ang tao.

Malinis na Bahay

Habang lumalaki ang iyong anak, turuan mo siyang samahan kang gawin ang mga gawain. Dito mo siya matuturuan na magkaroon ng masaya, at masunuring puso pagkatapos ng gawaing ibinigay sa kaniya. Tanggapin mo nang masaya ang pagkakataong ito sa pamamagitan ng paggawa ng mga gawaing inaasahan niyang siya ang gagawa at sa paggawa ng mga gawain na pwede niyang salihan.

Iskedyul

Mahalaga ang pag-iiskedyul dahil ang iskedyul ang huhugis sa inyong pamilya. Isipin mo si Jesus. Gumigising Siya nang maaga at gumagawa ng aktibidad na kaniyang natatapos sa isang araw. Dumadalo siya sa simbahan kapag Linggo. Dito sa Lupa, may skedyul si Jesus. Ang ilang bahagi ng iyong buhay ay maglilihis sa iyong iskedyul. Maaaring ito ay ang iyong trabaho o pag-uugali sa pagtulog. Ang hamon sa iyo ay kontrolin ang iyong iskedyul. Kung nakokontrol mo ang iyong iskedyul, makikita mo ang paglago sa pagiging produktibo. Makikita mo rin ang pag-unlad ng iyong anak sa mabuting gawi sa buhay. Makakatulong ito sa iyong mga anak na maging matagumpay na magulang. At, maaaring maging mahusay sa hinaharap na propesyon dahil sa iyong ginagawang pag-iiskedyul ngayon.

Gumawa ng Listahan na Dapat Unahin

Gumawa ng listahan na gusto mong matapos sa susunod na araw. Unahin mo ang listahang ito, upang ang mahalaga, at gawaing sensitibo sa oras ay siguradong matatapos sa susunod na araw.

Gumawa ng iskedyul na kayang gawin

Magtakda ng oras ng gising at gumawa ng iskedyul na kayang gawin araw-araw. Isang paraan ng paggawa ng iskedyul ng pamilya ay sa bandang oras ng hapunan. Sa kadahilanan, piliting paupuin ang buong pamilya upang sabay-sabay na kumain. Patayin ang TV at iisantabi ang teknolohiya. Ito ay magandang pagkakataong basahin ang kuwento ng mga misyonero sa Biblia. Sa loob ng maraming taon, makikita ng iyong pamilya na ang hapag kainan ay lugar ng pakikipag-ugnayan. Pagkatapos magtakda ng oras ng hapunan, lumikha ng iskedyul sa mga oras na iyon. Ipakita ang iyong aktibidad mula sa dapat unahin sa mga listahan.

Ang paglaki ng may iskedyul ay magiging regalo na iyong ibibigay sa susunod na henerasyon. Hindi mo lubos na maisip kung gaano karaming kahanga-

hangang magagawa ang iyong anak dahil sa binigyan mo siya ng araw-araw na iskedyul.

Anong klaseng gawi sa buhay ang nais mo sa iyong anak paglaki niya?

The Secret to Parenting video: http://youtu.be/sIgIG1AvNDE

Chapter 13: Clean and Scheduled

God wants His people to be set apart from the dirt and filth of the world. This starts in our physical living situation. God wants us to have a clean house that shows how clean He is. God also wants us to live scheduled, orderly lives. Your clean house and consistent schedule will create less stress and more productivity.

As your child grows, teach him to do the chores with you. This will become an area where you can train him to have a happy, obedient heart and to complete tasks. Welcome this opportunity by creating a predictable life with chores that he gets to participate in.

Schedule

Scheduling is really important because your schedule becomes the framework for your family. Think about Jesus. He got up early and had activities that he accomplished during the day. He kept regular meal times. He attended church on the weekends. On Earth, Jesus was a scheduled person. Some part of your life will drive your schedule. It could be your job or your sleep habits. The challenge is to take control of that schedule. If you control your schedule, you will see your productivity increase. You will also see your child develop better life habits. This will help your children become successful parents. And, your child will probably do better in his future career because of your schedule today.

Make a Prioritized List

Make a list of what you want to accomplish for the next day. Prioritize this list, so that the important, time-sensitive tasks are sure to be done the next day.

Create a Predictable Schedule

Set a reasonable time to wake up and create a predictable daily schedule. One way to build your family's schedule is around mealtimes. Within reason, insist on the family sitting down together to share meals. Turn off the TV and put away the technology. This is a great time to read a missionary story or from the Bible. Over the years, your family will find the dinner table to be a place to connect. After setting reasonable mealtimes, create a schedule between those times. Plug in your activities from your prioritized list.

Growing up with a schedule will be a gift that you give your future generations. You can't imagine how many amazing accomplishments your child will have because you gave him a daily schedule.

What kind of life habits do you want your child to grow up with?

The Secret to Parenting video: http://youtu.be/sIgIG1AvNDE

Ngunit ikaw naman, magsalita ka ng mga bagay na angkop sa mahusay na aral. [2] Ang matatandang lalaki ay dapat <u>maging mapagpigil sa sarili, kagalang-galang, matino, malakas sa pananampalataya, sa pag-ibig, at sa pagtitiis.</u> [3] Sabihan mo rin ang matatandang babae na <u>maging magalang sa kanilang asal, hindi mapanirang-puri, ni paalipin man sa alak; dapat silang magturo ng kabutihan,</u> [4] upang kanilang maturuan ang mga kabataang babae na <u>ibigin ang kani-kanilang mga asawa, ibigin ang kanilang mga anak,</u> [5] <u>maging matino, dalisay, masipag sa gawaing bahay, mabait, na nagpapasakop sa kani-kanilang asawa,</u> upang huwag lapastanganin ang salita ng Diyos. [6] Gayundin naman, himukin mo ang mga kabataang lalaki na maging matino sa pag-iisip. [7] Sa lahat ng mga bagay ay ipakita mo <u>ang iyong sarili na isang uliran sa mabubuting gawa;</u> at sa iyong pagtuturo ay magpakita ka ng katapatan, pagiging kagalang-galang, [8] wastong pananalita na hindi mapipintasan, upang ang kalaban ay mapahiya, na walang anumang masamang masasabi tungkol sa atin. Tito 2:1-8

Ang tekstong ito ay tungkol sa pang-araw-araw na pagdidesisyon sa buhay. Tandaan na ang iyong anak ay lalaki na katulad mo. Lahat ng desisyon mong gagawin ay makakaapekto sa kaniyang kinabukasan. Sa pag-iisip nang mabuti, ang pinili mong buhay ay makakaimpluwensiya na pamarisan ng iyong anak ang mabuting mong gawa.

Ang iyong mission statement para sa iyong pamilya, ang iyong malinaw na gabay sa pagdidesisyon sa pamumuhay. *Ang iyong tungkulin ay palakihin ang iyong anak na si Kristo ang nasa gitna ng kanilang buhay, na nakakaunawa sa Biblia at kung paano isasabuhay ang mga alituntunin ng Diyos sa kanilang buhay – ang huwaran ng mabubuting gawa.*

Simbahan: Sinabi ng Diyos sa Kaniyang bayan sa Lumang Tipan na gumawa ng anim na araw at ilaan ang isang araw sa Kaniya. Sa mga makabagong Kristiano, napakahalaga ng simbahan. Ang palagiang pagpunta at pakikibahagi sa simbahang gumagawa-ng-nakasulat sa Biblia ay napaka halaga sa iyong pamilya. Isang desisyon sa buhay ang pagiging bahagi ng simbahan na kailangan mong gawin. Kung mahalaga sa iyong buhay ang relasyon kay Jesus na magsakripisyo para sa palagiang pagpunta sa Kaniyang simbahan, mapapansin iyan ng iyong anak. Palakihin ang iyong anak sa malusog na simbahan at gawing sapilitan ang pagdalo sa simbahan at gawing mahalagang bahagi ito ng inyong pamumuhay. Pakikibahagi sa malusog na simbahan, sabayan ng pagdidisipolo sa bahay, makakatulong ito na makalikha ng mabuting gawa sa iyong anak.

Pagsunod sa Nakakataas: Ipagpalagay na: kung kusang loob kang susunod sa nakakataas sa iyong buhay, mas madali sa iyong anak na gawin ito habang siya'y lumalaki. Ang pagsunod ay isang problema sa kalooban.

Pagtatrabaho: May ugali ang lalaki na masobrahan sa trabaho o kulang sa pantustos. Ito ang nagiging dahilan upang pangunahan ng asawang babae ang pamilya sa pagiging espiritwal o magtrabaho upang may pangtustos sa pamilya. Ang pagkabigo ng lalaking magkaroon ng balanseng trabaho ay nakakaapekto sa pagpapalaki ng anak na dapat na natatanggap ng anak. Nararamdaman ng babae na may pangangailangang dapat punan sa pananalapi, na siyang nag-uudyok para iwan ang mga anak upang magtrabaho.

Pabahay at mga Sasakyan: Ang modernong pamumuhay ngayon ay maraming pangangailangan, kaya karamihan sa mag-asawa ay nagtatrabaho, at napipilitang palakihin ang mga anak sa kakaunting oras sa pagpapalaki at pagdidisipolo. Kailangan mong tanungin ang iyong sarili at ang Diyos, "Ano bang klaseng tahanan ang talagang kailangan ko?" Napaka halaga na makuntento sa maliit na bahay at pilitin ang iyong pamilya na makaahon sa utang at mamuhay ng nasa loob ng badyet.

Pag-upa ng yaya: Tanungin mo nito ang iyong sarili: Bakit kailangan kong dalhin ang anak ko sa daycare o paalagaan sa kamag-anak? Ang sagot mo sa tanong na ito ay magpapakita ng Biblikal o hindi Biblikal na paniniwala na makatutulong sa pagdedesisyon sa pagpapalaki ng anak. Palagiang bumalik sa katotohanang ito: *Ikaw ang pinili ng Diyos na magbantay at magpalaki sa iyong anak*. Ikaw ang pinili upang maging magulang ng kawangis ng Diyos Ama sa buhay niya. Ang pagpasa ng gawaing ito sa iba araw-araw ay lumilikha ng kahinaan at walang saysay na espiritwal na buhay na mapupunan ng iba, Ang yaya ay inaalis ang oras sa pagpapatatag ng relasyon sa iyong anak. Ito ay nadadagdagan nang nadadagdagan hanggang sa lumaki ang nasayang na oras.

Edukasyon: Anong pamamaraan ng edukasyon ang pinaka mabuting maibibigay sa iyo ng iyong anak upang madisipolo at mapalaki ang iyong anak sa pananampalatayang Kristiano? Paano mo mapagsasama ang Katotohanan ng Diyos sa pag-aaral ng iyong anak?

Isipin mo ang pang-araw-araw na iskedyul ng iyong anak. Ano ang ginagawa ng iyong anak sa buong araw?

Oras	Mga Gawain	Lugar

Pagsamahin kung ilang oras ang inilaan niya sa iyo araw-araw. Pagnilayan ito: Ano ang ikinasasaya mo o hindi mo ikinasisiya? Paano ito naging kagamit-gamit sa iyong itinakdang oras sa iyong vision statement? Muling silipin ang Katotohanan sa Biblia mula sa Tito at sa simula ng kapitulong ito. Isulat ang mga aktibidad o ugali na nais ipagawa sa iyo ng Diyos. Kumusta ang iyong pamumuhay, pabahay, ang pagpili ng mapapasukang trabaho na nakakaapekto sa iyong Biblikal na pagpapalaki ng anak?

Dad Truth video: https://youtu.be/7uplwtEv670

Chapter 14: Lifestyle Decisions

But as for you, speak the things which are proper for sound doctrine: that the older men be sober, reverent, temperate, sound in faith, in love, in patience; the older women likewise, that they be reverent in behavior, not slanderers, not given to much wine, teachers of good things— that they admonish the young women to love their husbands, to love their children, *to be* discreet, chaste, homemakers, good, obedient to their own husbands, that the word of God may not be blasphemed. Likewise, exhort the young men to be sober-minded, in all things showing yourself *to be* a pattern of good works; in doctrine *showing* integrity, reverence, incorruptibility, sound speech that cannot be condemned, that one who is an opponent may be ashamed, having nothing evil to say of you. Titus 2:1-8

This passage is about daily life choices. Remember, your child will grow up to be similar to you. All of your choices that you make now will affect his future. With deliberate thought, your life choices will empower a pattern of good works in your child.

Your vision statement for your family is your guiding light for making lifestyle decisions. *Your job is to raise children who are Christ-centered, who understand the Bible and how to apply God's laws in their lives – a pattern of good works.*

Church: God told His people in the Old Testament to work six days and spend one with Him. For modern Christians, church is very important. Regular attendance and participation in a Bible-practicing church is paramount for your family. Being part of a church is a lifestyle decision that you need to make. If your relationship with Jesus Christ is important enough for you to make the sacrifices to be in His church regularly, your child will recognize that. Raise your child in a healthy church and make attendance mandatory and a significant part of your lifestyle. Healthy church involvement, coupled with your discipleship at home, will help to produce a pattern of good works in your child.

Submitting to Authority: Simply put, if you willingly submit to the authorities in your life, your child will have an easier time doing so himself as he grows up. Submission is a heart issue.

Working: Men have a tendency to either overwork or under provide. This leaves the wife having to either lead the family spiritually or go to work to provide for the family. A man's failure to have balance in work will impact the upbringing that his children receive. Women can have the need to feel financial security, which can be a motivator to leave the children and go to work.

Housing and vehicles: The modern lifestyle requires too much, so most moms and dads both work, forcing the children to grow up with a smaller

amount of parenting and discipleship. You have to ask yourself and God, "What kind of house do I really need?" It is important to be content with a smaller house and to force your family to be debt free and on a budget.

Daycare: Ask yourself this: Why do I put my child in daycare or send him to a relative's? Your answer to this question will reveal either a Biblical or an unbiblical belief that is driving your parenting decisions. Always come back to this one truth: *You are the one that God has chosen to garden your child and raise him.* You are the one that God has chosen to parent an accurate picture of Father God into his life. Delegating this daily to another creates instability and a spiritual void that will be filled by another. Daycare displaces relationship-building time. This adds up over time to be a considerable amount of squandered time.

Education: What method of educating your child will give you the best chance to disciple and raise your child in the Christian faith? How will you integrate God's truth into your child's education?

Think about your child's current daily schedule. What is your child doing all day?

Time	Activity	Place

Add up how much time he spends with you daily. Reflect on this. What are you happy with or dissatisfied with? How does this use of time line up with your vision statement? Look back at the Bible truth from Titus at the beginning of this chapter. List the activities or attitudes that God wants you to practice. How are your lifestyle, housing, employment choices impacting your Biblical parenting?

Dad Truth video: https://youtu.be/7uplwtEv670

Kapitulo 15: Hindi Ka Magiging Perpektong Magulang

Ang iyong anak ay pag-aari ng Diyos, at ikaw ang tagapag-alaga ng magandang regalong ito. Hindi ikaw ang lilikha ng kalalabasan, pero pwede kang maging masigasig sa proseso. Isa sa pinaka mahalagang bahagi ng pagiging magulang ay ang pagkakaroon ng matatag na pagpapasya sa Biblikal na pagpapalaki ng anak at gayun din naman hindi ka maaaring maging perpektong magulang.

Ikaw ay mapupuno ng paulit-ulit na negatibong pag-uugali na siyang nakakagpapapigil sa iyong pagiging magulang. Sa sandaling ito, magbalik tanaw ka sa nakaraang anim na buwan at tandaan ang positibong gawi na ikinaunlad sa pag-uugali ng iyong anak. Ang pagpapalaki ng anak ay tungkol sa pangmatagalang momentum, na nagmumula sa simpleng pagiging hindi pabago-bago sa iskedyul ng mga gawain, disiplina, at sa oras ng pamilya. Kapag ikaw ay napupuno na sa pagliligalig, suwail na puso, o pag-aaway ng magkapatid, Umatras ka sandali. Buong pusong manalangin sa Diyos. Manalangin ka sa Kaniya na tuparin ang kaniyang pangako sa Biblikal na pagpapalaki ng anak. Ang Diyos lang ang makapagbibigay ng masunuring puso. Magbalik tanaw tayo sa nakaraang mga taon at pasalamatan ang Diyos sa lahat ng biyaya sa pagpapalaki ng anak na ibinigay Niya sa iyo. Ang pagpapalaki ay parang maraton, hindi maikli at mabilis. Kung ang iyong anak ay inuubos na ang iyong pasensiya, papasukin mo siya sa kaniyang kuwarto at pagnilayan ang biyaya at kabutihan ng Diyos sa iyo.

Malalim na ang gabi, at ang araw ay malapit na. Kaya't iwaksi na natin ang mga gawa ng kadiliman, at ating isakbat ang mga sandata ng liwanag. Roma 13:12 Isuot ang baluti ng liwanag! Ang ibigsabihin nito ay maging tulad ni Jesus, na Siyang daan, katotohanan, at liwanag... ang ilaw ng sanlibutan. Paano palalakihin ni Jesus ang iyong anak? Upang maging tulad ni Jesus, kailangan mong maging born-again Christian. Para maging tulad ni Jesus, kailangan mong gamitin ang sandata ng liwanag.

Wear Your Armor video: https://youtu.be/k7XsVoQEHwI

Chapter 15: You Can't Be the Perfect Parent

Your child belongs to God, and you are stewards of this beautiful gift. You cannot create the outcome, but you can be diligent in the process. One of the most important pieces of being a parent is to have a firm commitment to Biblical parenting and at the same time know that you can't be the perfect parent.

You will become overwhelmed by repetitive negative behaviors that seem to derail your parenting. At these times, look back over the past six months and take note of the positive ways that your child's character has grown. Parenting is about long-term momentum, which comes from simply being consistent with your schedule, discipline, and family time. When you are overwhelmed by a tantrum, a rebellious heart, or sibling fighting, take a step back. Pray your heart out to God. Call on Him to fulfill his promises to use Biblical parenting. Only God can give your child an obedient heart. Look back over the years and thank God for all of the parenting growth He has given you. Parenting is a marathon, not a sprint. If your child has pushed you over the edge, send him to his room and give yourself time to reflect on God's grace and goodness to you.

The night is far spent, the day is at hand. Therefore let us cast off the works of darkness, and let us put on the armor of light. Romans 13:12

Put on the armor of light! This simply means be like Jesus, who is the way, the truth, and the light… the Light of the world. How would Jesus parent your child? In order to be like Jesus, you have to be a born-again Christian. To be like Jesus, you have to use your weapons of light.

Wear Your Armor video: https://youtu.be/k7XsVoQEHwI

Kapitulo 16: Mag-isa lang Akong Nagpapalaki ng Anak

Kung ikaw ay mag-isa lang na nagpapalaki ng anak, maaaring bigo ang pakiramdam mo ngayon at masyadong itong idealistik. Tama ka! Maraming magulang ang hindi alam kung gaano kahirap ang magpalaki ng anak na nag-iisa.

Sa pamamagitan ng paglilista ng mga gagawin araw-araw at pagninilay, ano ang pangunahing limang aksiyon na ibig mo sa pagpapalaki ng iyong anak?

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________

Ano ang mayroon tungkol sa Biblikal na pagpapalaki ng anak na parang hindi mo makakamit?

Ang katotohanan ay magagawa mo ito mag-isa: Magtrabaho ng full-time, full time na magulang, full time na idisipolo ang iyong anak. Kailangan bumuo ng kumunidad na maka-diyos na susuportahan ka sa misyong ito.

Sa nag-iisang ina na may anak na lalaki, hindi ka maaaring maging modelo ng matatag na lalaki sa iyong anak. Kailangan mong isama ang iyong anak sa mature na Kristianong kalalakihan sa simbahan. Alam agad ng simbahan kung anong hakbang ang gagawin para matulungan ka. Kailangan mong manalangin nang mabuti upang ito ay mapangasiwaan.

Kung ikaw ay nagtatrabaho ng full time, kailangan mo ng trabahong papayagan kang magampanan ang pagiging magulang. O, kailangan mo ng maka-diyos na suporta. Ang unang taong dapat mong kausapin ay ang iyong pastor. Huwag kang mahiyang tawagan/sulatan ako sa www.SwansonMission.com upang mapag-usapan ang mga ideang ito.

Chapter 16: Hey! I'm a Single Parent

If you are a single parent, you're probably frustrated at how idealistic this all sounds. You're right! Many parents don't know how hard it is to single parent.

Through all of the journaling and reflecting, what are the top five action items that you want for your parenting?

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________

What is there about Biblical parenting that feels most unattainable?

The truth is that you can't do this alone: Work full time, parent full time, disciple your kids full time. You will have to build a community of godly people who can support you in this mission.

For a single mom with a son, you can't be a strong male role model for your son. You must enroll mature Christian men from your church. The church won't automatically know how to step up to help you. You must prayerfully facilitate this.

If you are working full time, you will have to have a job that allows you flexibility to parent. Or, you'll have to have godly support. The first person to talk to is your pastor. Feel free to contact me at www.SwansonMission.com to brainstorm ideas.

Kapitulo 17: Ang Proteksiyonan ang Iyong Anak

Ang proteksiyonan ang iyong anak ang iyong pinakamahalagang responsibilidad. Narito ang ilang dahilan kaya may ilang mga bata ang nasasaktan.

Pang-aabusong Seksuwal

Maaaring seksuwal na maabuso ang bata ng kapwa bata sa kapitbahay, ng mas nakakatandang bata, ng kamag-anak, o kapitbahay. Paano mo mapoprotektahan ang iyong anak sa seksuwal na pang-aabuso? Narito ang ilang pamamaraan:

1. Kausapin mo ang iyong anak tungkol sa maseselang bahagi ng kaniyang katawan na hindi dapat mahawakan ng iba.
2. Turuan ang iyong anak na magkaroon ng tiwala sa sarili. Magsanay kung paano sumigaw ng malakas at tumakbo papalayo.
3. Ang iba ay hinahawakan ang maselang bahagi ng kabataan bilang bahagi ng pagbibiro. Hindi ito magandang biro. Sabihin sa iyong anak na sabihin sa iyo kapag ito ay nangyari sa kaniya. Agad na kausapin ang gumawa nito sa iyong anak at sabihin na hindi ito magandang biro. Ito ay isang klase ng seksuwal na pang-aabuso.
4. Huwag hayaang hawakan ninuman ang puwet o maselang bahagi ng katawan ng inyong anak. Kung sakaling mangyari ito, pag-usapan agad ang pangyayaring ito. Kausapin mo ang iyong anak at sabihin na nalulungkot ka sa nangyari at ito ay mali. Gumawa ng hakbang upang ito ay matigil. Huwag matakot na sabihan ang isang tao na hindi kanais-nais na hawakan niya ang iyong anak sa maselang bahagi ng katawan. Kung ito ay bata, kausapin ang kaniyang magulang upang matigil ito. Huwag hayaang makasama ng iyong anak ang taong iyon ng walang bantay. Palagiang isumbong sa pulis ang panggagahasa at pang-aabusong seksuwal. Huwag kang matakot.
5. Laging alamin kung nasaan ang iyong anak. Kung siya at pansamantalang naglalaro sa labas, tanungin kung saan siya galing at kung sino ang kasama niya. Tanungin kung may kakaibang nangyari ngayon. Bantayan ang kakaibang pagkilos ng iyong anak, tulad ng pagkatakot, mukhang may itinatagong kasalanan, pagkahiya, o pag-ihi sa kaniyang salawal.
6. Huwag mong hayaang matulog ang iyong anak kasama ng taong hindi mo pinagkakatiwalaan ng lubos o 100% pinagkakatiwalaan.

7. Mag-ingat sa pagpayag na pumunta ang inyong anak sa ibang bahay o kapitbahay.
8. Maraming bata ang nakakakita ng mga hubad na larawan (pornograpiya) sa bahay ng kanilang kaibigan. Kausapin ang iyong anak na iwasang tumingin sa mga hubad na larawan. Kung makakita sila nito, agad silang umalis sa lugar na iyon at ipaalam sa iyo.
9. Maging mapagmatyag sa mga matatanda at kabataan na inihahanda ang iyong anak upang abusuhin sa hinaharap. Nagsisimula ito sa pagbibigay ng espesyal na atensiyon sa iyong anak. Ang pagyakap at paghawak ay unti-unting nagiging seksuwal. Huwag payagan na mahaplos sa likod ang inyong anak ng nakakatandang kabataan o ng nakakatanda na hindi nila mga magulang. Bantayan ang mga taong nagbibigay ng hindi pangkaraniwang espesyan na atensiyon sa iyong anak.

Protektahan ang Ayong Anak sa Demonyo

May mga paraan na maaari mong maanyayahan ang demonyo na atakihin ang iyong anak. Mag-ingat upang maiwasan mo ang mga sitwasyong ito.

1. Mga nakakatakot na pelikula ang mga palabas na tungkol sa mga mangkukulam, demonyo, o gayuma. Kailangan mong pigilan ang iyong anak na manood ng mga palabas na ito. Kung kayo ay nasa restaurant, takpan ang mata ng iyong anak at tainga, at sabihin sa tagapamahala na patayin ang TV.
2. Pornograpiya: Mag-ingat kung ano ang tinitingnan ng iyok anak sa internet, Youtube, TikTok, o sa telepono ng kaibigan ng iyong anak. Kausapin siya kung may nakita siya sa telepono ng kaniyang kaibigan. Maging bukas sa pakikipag-usap sa kaniya tungkol sa hindi pagtingin sa mga malalaswang larawan.
3. Pagmemeditate at Albularyo: Huwag mong dalhin ang iyong anak sa albularyo o payagan ang iyong anak gawin ang espiritwal na pagmemeditate o yoga. Inaanyayahan mo ang espiritu na pumasok sa iyong anak pag dinala mo siya sa albularyo. Maaaring sabihin ng albularyo na kinakausap niya si Jesu-Kristo o ang Panginoon. Ibang Jesu-Kristo o ibang Panginoon ang kausap nila.
4. Pagpapalitan ng Pangalan: Sa ibang kultura, pangkaraniwan na ang pagbebenta ng pangalan sa kapitbahay ng iyaking anak at papalitan nito ang kaniyang pangalan. Ang ganitong paniniwala ay nahihinto ang pagiging iyakin ng bata at nangyari ito sa karamihan. Ito ay isang makademonyong

gawi. Huwag ninyo iyong gawin. Kung ginawa ninyo ito, pagsisihan ito at itakwil ang ganitong gawain. At, bigyan ang iyong anak ng kaniyang sariling pangalan. Huwag ninyo siyang tawagin sa pangalan ng batang namatay na. Mayroon siyang sariling pagkakakilanlan at hindi siya dapat mamuhay sa pagkakakilanlan ng batang namayapa na.

5. Pang-aabusong Seksuwal: Gawing pangunahing prioridad na alamin kung nasaan ang iyong anak at kung ano ang kaniyang gunagawa. Maging bukas sa pakikipag-usap sa iyong anak, para malaman mo kung mayroong nangyari o ginawang masama sa kaniya.
6. Ang Iyong Nagrerebeldeng Kasalanan: Maaaring maging kalarawan mo ang iyong anak. Nais mo bang maging puntirya ng espiritu ng galit, pagkahayok sa laman, o pagpapakamatay ang iyong anak? Siyempre hindi! Humingi ka ng tulong para sa iyong sarili. Huwag mong ipasa ang kasalanan mo sa iyong anak.
7. Anting-anting at mga Pampasuwerte: Huwag gumamit ng pampasuwerte, dream cathers, Turkish masamang mata, o anting-anting. Sirain ang lahat ng mga rebulto at masasamang bagay na yari ng tao. Sa Dios lang magtiwala.
8. Pangrelihiyosong Kapistahan: Relihiyosong pista na may kasamang inuman, sugal, at pagsamba sa ibang dios ay hindi nakakabuti sa esiritu ng iyong anak. Huwag ninyo siyang papuntahin doon.
9. Mga mararahas o bayolenteng video games o kung saan tinutulungan ng espiritu ang manlalaro.

Seksuwal na pagkakakilanlan

Mabubuo o masisira mo ang seksuwal na pagkakakilanlan ng iyong anak. Maaaring komplikado o masalimuot pangalagaan ang seksuwal na pagkakakilanlan ng iyong anak, ngunit may ilang mga punto na puwede mong isaalang-alang.

1. Ituro sa iyong anak ang kaniyang pagkakakilanlan bilang anak ng Dios. Ang seksuwal na pagkakakilanlan ng tao ay nakatali sa kaniyang pagkaunawa sa kaniyang layunin at sa kaniyang pagkakakilanlan bilang anak ng Dios.
2. Maging laging naroon sa buhay ng iyong anak. Ang ibig sabihin nito ay kailangan mong maglaan ng oras sa kaniya sa pang-araw-araw. Huwag mo siyang iwan para magtrabaho sa ibang bayan. Habang nakatira ka sa ibang lugay, huwag mo siyang hayaang tumira sa kaniyang tiya o lola. Kailangang

magkakasamang nakatira ang anak at magulang sa iisang tahanan, at maglaan ng oras para sa kaniya araw-araw.

3. Pag-usapan ninyo ng iyong anak ang buhay, lalo ninyong pagtibayin ang kanyang seksuwalidad. Huwag ninyo siyang tawagin sa pangalang malalait siya. Kung may anak kang babae, huwag ninyo siyang tawaging tomboy. Kung may anak kang lalaki huwag ninyo siyang tawaging bakla. Ipahayag ang kaniyang katangian bilang lalaki, ipahayag ang kaniyang katangian bilang babae. Bihisan ang iyong anak na lalaki ng damit na panlalaki, at ang anak na babae ng damit na pambabae, kahit na sanggol pa lang sila. Halimbawa, gusto mo ng anak na babae, pero anak na lalaki ang ibinigay sa iyo ng Dios, mahalin mo ang iyong anak na lalaki bilang lalaki. Makuntento kung ano ang pinili ng Dios.
4. Gawin mo ang iyong trabaho bilang magulang! Maging laging naroon sa iyong anak at bigyan siya ng pagmamahal, Kailangang parehong magbigay ang nanay at tatay ng panahon, atensiyon, at pagmamahal sa inyong anak. Huwag ninyong iwan ang inyong anak dahil sa trabaho o magkaroon sa iba ng bagong pamilya.
5. Ingatan siya mula sa pang-aabusong seksuwal at pornograpiya.
6. Paminsan-minsan, pinagkakaisahan ng pamilya ang anak na mahina ang kaniyang seksuwalidad na pagkakakilanlan. Binubully nila ang batang iyon, pisikal na inaabuso, at nilalait nila ito. Ang trabaho mo ay siguraduhin na hinding-hindi ito mangyayari sa iyong anak.
7. Pambubully: Maaaring pisikal o emosyonal na mabully ang iyong anak. Kausapin ang iyong anak upang malaman kung ito ay nangyayari sa kaniya. Pigilan ninyo itong mangyari sa kaniya. Kausapin ang nakakatandang kasama sa pangyayaring ito. Kung ito ay magpatuloy, alisin ang iyong anak sa lugar kung saan ito nangyayari.

Mayroon kang kakayahang hubugin ang seksuwal na pagkakakilanlan ng iyong anak patungo sa taong nagpupuri sa Dios na namumuhay sa plano ng Dios sa kaniya. Gawin itong mahalagang prioridad sa pagiging magulang.

Pangalagaan sa Pamamagitan ng Biyaya

Sabihin nang madalas sa inyong anak ang mga salitang nagpapatotoo, pagpapala at pamumuhay. Sabihin ninyo sa kaniya na ipinagmamalaki mo ang kaniyang paglagong espiritwal at pisikal. Ituro mo sa kaniya ang kaniyang pagkakakilanlan kay Kristo at ang kaniyang kahalagahan sa mata ng Dios. Huwag ninyo itong ikahiya. Laging himukin ang iyong anak sa pagsasabi ng nakikita mong paglago ng talento at kaloob ng Dios na ibinigay sa kaniya.

Bilang magulang, marami kang masasabi upang itama ang mali. Madalas mo siyang sinasabihan sa kaniyang asal at sinasabihan kung ano ang tamang asal. Sadayain ang pagbibigyan ng positibong feedback. Manalangin ng pagpapala para sa kaniya. Sabihin sa kaniya kung ano ang nakita mong ginagawa ng Dios sa buhay niya.

Buhay at kamatayan ay nasa kapangyarihan ng dila. Kawikaan 18:21a. May kapangyarihan ka na pagpalain o isumpa ang iyong anak sa pamamagitan ng mga pananalita. Pag pinipintasan mo ang iyong anak o sinasabihan na bobo siya o walang silbi, sinusugatan mo siya at ang mga sugat na iyon ang makakaapekto sa kaniya hanggang sa araw ng kaniyang kamatayan. Mag-ingat sa mga sasabihin dahil maaari mong masabi ang nakakapagbigay buhay o kamatayan sa kaluluwa ng iyong anak. Siyempre, nagkakamali ka rin. Ihingi mo ng tawad ang nagawa mong kasalanan sa iyong anak at hingin ang kaniyang pagpapatawad. Pagkatapos, tumuon sa pagiging makatotohanan at puro pagbibigay buhay ang sambitin. A**ng salitang walang taros ay sumusugat ng damdamin, ngunit ang magandang salita, sakit ng loob ay gumagaling. Kawikaan 12:18**

Espiritwal na Pakikipaglaban

1. Palagiang ipanalagin ang inyong anak at hingin ang pag-iingat ng Dios. Turuang manalangin ang inyong anak. Magkasamang sambahin ang Dios.

2. Basahin ang inyong Biblia 30 minuto araw-araw at ipanalangin ang inyong pamilya. Hindi sapat ang pagbabasa ng debosyonal sa paghahanda sa pakikipaglaban. Kailangan mong basahin at pag-aralan ang salita ng Dios. Turuan mo ang inyong anak kung paano basahin ng Biblia.

3. Huwag ninyong hayaang makapasok ang masamang espiritu sa inyong tahanan o puntiryahin ng masamang espiritu ang iyong pamilya. Magpasakop sa Dios at labanan ang masamang espiritu. Sa pangalan ni Jesu-Kristo, itaboy mo sila. Kung magpapatuloy ang spiritwal na problema, mangyari lamang na hingan ng tulong ang inyong pastor o ang may ministeryo sa pagpapaalis ng espiritu. Maari rin ninyong tawagan ang sumulat ng librong Ito.

Chapter 17: Protecting Your Child

Protecting your child is one of your most important responsibilities. Here are a few ways that many children get hurt.

Sexual Abuse

Children can be sexually abused by other children in the neighborhood, by older children, by relatives or neighbors. How will you protect your child from being sexually abused? Here are some ways:

1. Talk to your child about how his private areas are not places not to be touched by others.
2. Some people touch boys' private areas as a joke. It is not a joke. Tell your child to report to you if this happens. Immediately, go confront the sexual abuser and tell them that it is not a joke. It is sexual abuse.
3. Do not allow anyone to touch your child on his bottom or private areas. If that happens, immediately deal with the issue. Talk to your child and say that you are sorry that happened and that it was not right. Take the steps to make it stop. Don't be afraid to tell the other person that it is not okay to touch your child. If it is another child, talk his parent to make it stop. Don't allow your child to be with that person unsupervised.
4. Always know where your child is. If he is out playing for a while, ask him where he went and who he was with.
5. Don't let your child spend the night with people who you do not 100% trust.
6. Be careful about letting your child go into other people's houses.
7. Many children see pornography at a friend's house. Talk openly with your child about avoiding pornography.

Protecting Your Child from Demons

There are ways that you can invite demons to attach to your child. Be careful to avoid those situations.

1. Horror movies and movies about witches, demons, or spells. You need to stop your child from seeing these images. If you are at a restaurant, cover your child's eyes and ears, and ask the manager to turn off the TV.
2. Pornography: Be very careful about what your child looks at on the internet, Youtube, TikTok, or on a friend's phone. Talk with him and ask him if he has seen anything. Be open with him about not looking at naughty pictures.
3. Meditation and Natural Healers: Do not take your child to a healer or allow your child to do spiritual meditation. You are inviting spirits to come to your child when you take your child to a natural healer. The healer might

say that he is talking to Jesus Christ or to the Lord. This is a different Jesus Christ and a different Lord.

4. Name switching: In the Philippines, it is common to sell your crying baby to a neighbor and change his name. This is believed to stop the crying and it does for many. This is a demonic practice. Do not do it. If you have, repent and renounce that action.
5. Sexual Abuse: Make it your number one priority to know where your child is and what he is doing. Openly communicate with your child, so you know if something has been done to him.
6. Your Rebellious Sins: Your child can become like a mirror of you. Do you want a child who is targeted by a spirit of anger, depression, lust, or suicide? Of course not! Get help for yourself. Don't pass on your sin to your child.
7. Religious Amulets and Good Luck Charms: Don't use charms, dream catchers, Turkish evil eye, or amulets. Trust only in God.
8. Religious Festivals: Religious festivals that include drinking, gambling, and worshipping of other gods can open your child to oppression. Don't allow him to participate.
9. Violent video games or where spirits help the player.

Sexual Identity

You can break your child's sexual identity. Protecting your child's sexual identity can be complicated, but here are some points to consider.

1. Teach your child his identity as a child of God. A person's sexual identity is tied to his understanding of his purpose and identity as a child of God.
2. Be present in your child's life. This means that you need to spend time with him on a daily basis. Don't leave him to go work in another city. Don't have him go live with his aunt or grandma, while you live somewhere else. Both parents need to be living with your child, and spending time with him daily.
3. Speak life into your child, especially affirm his sexuality. Don't call him names that mock him. If you have a girl, don't call her a tomboy. If you have a boy, don't call him a sissy. Affirm his qualities as a boy or affirm her qualities as a girl.
4. Do you job as a parent! Be there for your child and give him love. Both mom and dad need to give time, attention, and love to your child daily.
5. Protect him from sexual abuse and pornography.
6. Sometimes, families will pick on a child who is not strong in his sexual identity. They will bully that child, physically abuse him, and mock him. Your job is to make sure that this never happens to your child.

7. Bullying: Your child can be bullied physically and emotionally. Communicate with your child to know if this happens. Stop it from happening. Talk to the adults involved. If it continues, take your child out of the place where it is happening.

You have the ability to shape your child's sexual identity into a god-honoring person who lives out God's plan for him. Make this a significant priority for your parenting.

Protecting by Blessing

Speak words of affirmation, blessing and life over your child often. Tell him how proud you are of his spiritual and physical growth. Teach him about his identity in Christ and his value in God's eyes. Don't be shy about this. Often, encourage your child by telling him the talents and gifts that you see God developing in him. As a parent, you have plenty of words of correction. You are often instructing him on his behavior and giving him corrective feedback. Be intentional about giving your child positive feedback. Pray blessings over him. Speak blessings over him. Tell him specific ways that you see God working in his life.

Death and life *are* in the power of the tongue. Proverbs 18:21a. You have the power to curse or bless your child with your words. When you criticize your child or tell him he is stupid or worthless, you wound him and those wounds can infect him until the day he dies. Be very careful with your words because you can either speak life or death into your child's soul. Of course, you will make mistakes. Confess your sin to your child and ask him for forgiveness. Then, focus on being truthful and speak life. **There is one who speaks like the piercings of a sword, but the tongue of the wise *promotes* health. Proverbs 12:18**

Spiritual Warfare

1. Pray over your child often and pray for God's protection. Teach your child to pray. Worship together.
2. Read your Bible at least 30 minutes a day and pray for your family. Reading a devotional is not enough preparation for battle. You need to read and study the word. Teach your child how to read the Bible.
3. Don't allow evil spirits to come into your house or target your family. Submit to God and send them away. If the problem persists, please contact a pastor or the author.

Kapitulo 18: Pakikitungo sa Masasamang Espiritu

Maaring may pagkakataon sa iyong pagiging magulang na ikaw ay naghihinala na mayroong kakaibang nangyayari. Nagsimula kang harapin ang kasalanan ng iyong anak na parang **Napakalakas**. Sa ganitong sitwasyon, tanungin mo ang Dios kung ikaw ay humaharap sa masamang espiritu. Hingin sa Banal na Espiritu na gabayan ka at tulungan kang malaman kung anong klaseng espiritu ito: Halimbawa, espiritu ng galit, espiritu ng hindi pagtanggap, espiritu ng pagnanasa, espiritu ng pagsuway, espiritu ng takot. Gagamitin ko ang espiritu ng galit bilang isang halimbawa.

Kapag kayo ng iyong anak ay mahinahon na, kausapin mo ang iyong anak at sabihin sa kaniya na sa palagay mo ay maaring may masamang espiritu na umaatake sa kaniya. Bilang mananampalataya, sinasabi mo ito para mamuhay siya sa kapangyarihan ni Kristo.

1. Manalangin nang malakas, "Sinasakluban ko ang aking sarili, ang aking pamilya, at ang aming mga alagang hayop sa dugo ni Jesus. Banal na Espiritu, proteksiyunan po ninyo kami at linisin at alisin ninyo ang umaatakeng ito. Ipakita po ninyo sa amin kung ano ang dahilan ng pag-atakeng ito."

2. Ang susunod ay hindi panalangin. Malumanay kang nag-uutos sa pangalan ni Jesu-Kristo. "Sa pangalan ni Jesu-Kristo na taga Nazareth, Inuutusan ko ang espiritu ng (galit) na umalis kay (pangalan ng bata) ngayun din."

3. Manalangin, "Banal na Espiritu ipakita po ninyo sa amin kung kailan nangyari ang pag-atakeng ito." Kung ang Banal na Espiritu ay ipinakita sa iyong anak kung kailan ito nagsimula, ipasabi mo sa kaniya, "Itinatakwil ko ang kasalanang nagawa ko noong ako'y (ilagay ang sitwasyon). Itinatakwil ko ang lahat ng pakikipagkasundo ko sa espiritu ng (galit). Minsan, hindi ipinapakita ng Banal na Espiritu kung paano ito nagsimula. Kung ang iyong anak ay wala pa sa tamang edad, laktawan ang hakbang na ito.

4. Sama-samang magbasa ng Banal na Kasulatan na tumutukoy sa ganitong usapin.

5. Magpasakop sa Dios at labanan ang Demonyo: Sabihin mo sa iyong anak na kailangan niyang gamitin ang pagtitimpi sa sarili na nagmumula sa Banal na Espiritu kapag nagsisismula na siyang makaramdam ng (galit). Magkasamang basahin ang Biblia

6. Kung ang iyong anak ay may insidente ng pagkakasala (init ng ulo), ang espiritu ay susubukan muling umatake. Utusan itong umalis sa makapangyarihang pangalan ni Jesus.

Ang patern ng pag-uugali ay iba sa pag-atakeng espiritual. Kapag ang iyong anak ay malaya na sa espiritu na nagpapalakas sa kaniyang pag-uugali, kailangan uli siyang sanayin na mapalitan ang ganoong pag-uugali sa pagiging makadios na pag-uugali. Para sa galit, kailangan siyang maturuan kung paano siya huminto at magpalamig ng ulo.

Iba pang mga posibilidad:

Maaring atakihin ang iyong anak dahil sa tromatikong pangyayari ng nakaraan. Kinakailangan mong sabihin ang katotohanan sa nangyari at tulungan siyang magpatawad at maghilom. "Patawarin mo ako dahil nangyari ang (pangyayari) sa iyo. Masama iyon at itinatakwil ko ang pangyayaring iyon sa iyo sa pangalan ni Jesus. Lagi mong kasama ang Dios. Puwede mo bang patawarin si (pangalan)? Sundan mo ang sasabihin ko, 'Pinapatawad ko si (pangalan) at ibinibigay ko siya kay Jesus. Nagtitiwala ako kay Jesus na gagawin niya and dapat gawin sa taong iyon.'" Manalangin ng panalangin ng paghilom sa iyong anak at sa tromatikong nangyari. "Sa pangalan ni Jesus, nananalangin po ako ng paghilom sa iyo dahil sa (pangyayari). Banal na Espiritu, isara po ninyo ang pintong iyon at linisin po ninyo kung anumang sakit ang naroon." Tingnan ang iyong anak at sabihin, "Ang maliit na bata na nasaktan ang loob ay lalaki at magiging makadios na lalaki/babae! Tinanggap ka at mahal ka ng Dios."

At saka, maaring nasa hene-henerasyong problema ng pamilya. Kung hindi mo matagumpay na napalaya ang iyong anak sa problema, ipanalangin sa kaniya ang panalanging panghenerasyon upang maputol ang espiritung henerasyon na pagkakasala. (Makipag-ugnayan sa may-akda para sa panalangin.)

Chapter 18: Dealing With Evil Spirits

There may be times in your parenting when you suspect that there is something strange going on. You begin dealing with a sin in your child that seems to be **supercharged**. In this case, ask God if you are dealing with an evil spirit. Ask the Holy Spirit to guide you and help you know what type of spirit it is: For example, spirit of anger, spirt of rejection, spirit of lust, spirit of defiance, spirit of fear. I'll use the spirit of anger as an example.

When you and your child are calm, talk to your child and tell him that you think there might be an evil spirit attacking. As a believer, you tell it to leave in the authority of Christ.

1. Pray out loud, "I cover myself, my family, and my pets with the blood of Jesus. Holy Spirit, please protect us and clean out this attacker. Please show us what is causing this attack."
2. This next is not a prayer. You are calmly commanding in the name of Jesus Christ. "In the name of Jesus Christ of Nazareth, I command the spirit of (anger) to leave (child's name) now."
3. Pray, "Holy Spirit please show us when this attached." If the Holy Spirit shows your child when it started, have him say, "I renounce that sin I did when I was (fill in situation). I renounce all agreements with the spirit of (anger). Sometimes, the Holy Spirit does not show the entry point. If your child is not old enough, skip this step.
4. Read scripture together that deal with this subject.
5. Submit to God and resist the Devil: Tell your child that he needs to use self-control from the Holy Spirit when he starts getting (angry.) Read Bible verses together.
6. If you child has an episode with the sin (temper tantrum), the spirit may try to attach again. Command it to leave in Jesus' mighty name.

The behavior patterns are separate from the spiritual attacker. Once your child is free of the spirit that is supercharging his behavior, he must be retrained to replace those behaviors with godly behaviors. For anger, he must be taught how to take a break to cool off.

Other Possibilities:

A spirit can attach to your child because of a traumatic event in his past. This requires you to speak truth over the event and help him forgive and heal. "I'm sorry that (event) happened to you. That was evil and I renounce that it happened to you in Jesus' name. God was there with you. Can you forgive (person's name)? Say with me, 'I choose to forgive (person's name) and I give him to Jesus. I trust Jesus to do what is right to that person.'" Pray a prayer for

healing over your child and the traumatic event. "In Jesus name, I pray healing for you because of (event). Holy Spirit, please close that door and clean out the hurt that is there." Look at your child and say, "The little boy inside who was hurt can grow up and be a godly man! You are accepted and God loves you."

Also, it can be there from a generational family problem. If you aren't successful in freeing your child from the problem, pray a generational prayer over him to cut off the generational spirit. (Contact author for the prayer.)

Kapitulo 19: Natatanging Hamon sa Pagpapalaki ng Anak

Biblikal na pagpapalaki ng anak ang tamang sagot sa lahat ng bata, Subalit, Kakaiba ang iyong anak, at sa mga ibang isyu, kailangan mong makakita ng medikal at teraputikal na tulong. Pagagalingin ng Diyos ang iyong anak sa pamamagitan ng himala, o maaaring piliin Niyang samahan ka niya sa proseso ng panalangin, medisina, at therapy. Tandaan, ang ibang hamon ay dahil sa pisikal na kondisyon ng iyong anak.

Reactive Attachment Disorder

Ang kabiguang makiugnay ng iyong anak at ayaw magkaroon ng malapit na kaugnayan na nakakasakit at nakasisira sa iyong pamilya. Ang umasa sa emosyonal at pisikal na pagdevelop ng utak ng iyong anak, ang iyong anak ay maaring may reactive attachment disorder. (Madaling mong masusuri ang iyong sarili at ang iyong anak sa pamamagitan ng paggamit ng Google, kaya magbasa ng ilang libro bago mo simulang gamitin ang label.) Sa pagpapalaki ng may reactive attachemnt disorder, ang payo ko ay humingi ng payo sa Kristianong tagapayo na espesialista sa therapy ng mga bata na nahihirapang makipag-ugnayan.

Asperger's Syndrome

Sa batang may Asperger's, kailangan mong huwag maging pabago-bago, sa lohika, at kung ano ang itim at puti sa iyong pagdidisiplina at pagsasanay. Ang anak mo ay kailangan ng gawaing naka iskedyul na madaling malaman at maayos na kapaligiran. At, maaaring hindi makita ng iyong anak ang pagpapahayag ng iyong mukha o mabasa ang paggalaw ng iyong katawan kung ano ang iyong ibig sabihin. Sa may Asperger's, kailangan mong turuan ang iyong anak na isaalang-alang ang iba pang paraan at maging fexible. Kailangan mong sanayin ang iyong anak na makayang gumawa sa magulong mundo na napakalaki para sa kaniya. Magmumukhang makasarili ang iyong anak at hindi makapag-isip sa labas ng kahon. Saliksikin ang Asperger's at bumuo ng plano para sanayin ang iyong anak na mabuhay sa pakikipag-ugnayan sa iba at matagumpay na gumawa sa mundo na kung saan kakaunti lang silang ganoon.

Chapter 19: Special Parenting Challenges

Biblical parenting is the right answer for all children. However, your child is unique, and for some issues, you'll need to find medical and therapeutic assistance. God can miraculously heal your child, or He may choose to walk with you through the process of prayer, medicine, and therapy. Remember, some challenges are due to the physical wiring of your child.

Reactive Attachment Disorder

The failure to attach and the refusal to connect in close relationships wreaks hurt and devastation in a family. Depending on emotional and physical development in your child's brain, your child might have reactive attachment disorder. (It's easy to diagnose yourself and your child using Google, so read a few books on the subject before you start using a label.) When parenting with reactive attachment disorder, my advice is to get counseling from a Christian counselor who specializes in therapy for children who struggle connecting relationally.

Asperger's Syndrome

For a child with Asperger's, you'll need to be consistent, logical, and black and white in your discipline and training. Your child will need a predictable schedule and organized environment. Also, your child might not be able to "see" your facial expressions or read your body language. With Asperger's, you'll need to teach your child to consider others and be flexible. You'll need to train your child to cope with and work within a disorganized world that can be overwhelming for him. Your child might appear selfish and unable to think outside of the box. Research Asperger's and develop a plan for training your child to live in relationships with others and to function successfully in a world where he's a minority.

Kapitulo 20: Ang Malaking Pakikipagsapalaran

Isipin mo na ang pagpapalaki ng anak ay isang mahabang biyahe. Magkakasama kayo sa paglalakbay bilang isang pamilya. Ang pupuntahan ninyo ay isang reunion ng pamilya sa Langit na kung saan makikita mo lahat ng iyong apo at apo sa tuhod.

Mayroon kang pangitain sa iyong pupuntahan. May hawak kang mapa ng dadaan. At, maraming oras kayong magkakasama. *Ang trabaho mo ay palakihin ang iyong anak na may takot sa Diyos at mamuhay ng isinasabuhay ang katotohanan ng Diyos sa kaniyang buhay.* Sa simula ikaw ang mamimili para sa iyong anak. Sa panahong ito, iginigiit mo sa iyong anak ang pagkakaroon sa iyo ng masunuring puso. Sinasabi mo sa iyong anak kung ano ang dapat isipin at kung ano ang dapat gawin. Habang lumalago siya sa Biblikal na pundasyon para mamuhay ng maka-diyos na pamumuhay, sisimulan mo siyang bigyan ng maraming desisyon. Sa katagalan magiging gabay ka na lang niya. Pero hindi iyon puwedeng mangyari kung wala ka sa tabi niya para magdesisyon para sa kaniya sa magaganda, mapagmahal, at mga taon ng pagtuturo.

Ang Biblikal na pagpapalaki ng anak ay kusang loob na pakikiayon sa Banal na Espiritu. Palalaguin ka at ang iyong anak ng Banal na Espiritu sa espiritual sa paggamit ng ilang pamamaraan: ang Biblia, ang panalangin, at ang iyong komunidad sa simbahan ang makakatulong sa iyo upang ikaw ay lumago. Mapapansin mo ang pagpapahalaga sa mga ito habang binabasa mo ang mga nagdaang mga pahina. Ang kaloob ng Diyos sa pagiging Kristiano at paglago bilang Kristiano ay ibinigay habang binababad natin ang ating sarili at ang ating pamilya sa mga biyayang ito: sa Biblia, sa panalangin, at sa simbahan.

Pinaka mahalaga sa maayos na pagpapalaki ng anak ay ang malaman na ang lahat ng pakikipagsapalarang ito ay isang proseso. Manatiling kalmado, at manatili sa iyong lalakaran. Dahan-dahan at manatili sa pagpapalaki ng anak, Madalas, pakiramdam mo na parang walang pag-asa. Sa mga panahong ito, tumingin ka kay Jesu-Kristo. Tapos, tingnan ang nakaraan kung paano Niya tinulungan nang tapat ang iyong anak na malagpasan ang mga balakid ng nakaraan. Kung Biblikal kang nagpalaki ng anak, makikita mo ang iyong anak na dahan-dahang nagiging mature sa pag-uugali.

Pag-usapan bilang pamilya ang tungkol sa daang ito na inyong tatahakin at magkasamang lilikha ng natural na kapaligiran upang pag-usapan ang layo na inyong pupuntahan upang makarating dito. Pag-usapan ng inyong mga anak ang tungkol sa salita ng Diyos, manalangin ng sama-sama, at mamuhay ng puso-sa-puso na pagdidisipulo.

Sa kabuuan, bigyan ang iyong anak ng regalo ng pagpupuri sa Diyos, may kaayusan ang tahanan ng sumasamba ng sama-sama at sumusunod kay Jesu-Kristo. Ituro sa iyong anak ang magandang balita ni Jesus araw-araw. Ipakita sa iyong anak kung paano ipamuhay ang Biblia, isang oras bawat araw.

Ang mga salitang ito na aking iniuutos sa iyo sa araw na ito ay ilalagay mo sa iyong puso; at iyong ituturo nang buong sikap sa iyong mga anak, at iyong sasabihin sa kanila kapag ikaw ay nakaupo sa iyong bahay, kapag ikaw ay lumalakad sa daan, at kapag ikaw ay nahihiga, at kapag ikaw ay bumabangon. At iyong itatali ang mga ito bilang tanda sa iyong kamay at bilang panali sa iyong noo. At iyong isusulat ang mga ito sa pintuan ng iyong bahay at sa mga pasukan ng inyong mga bayan. Deuteronomio 6:6-9

Bible-Based Living video: https://youtu.be/-I-STtdWEsU

Pipelines of Grace video: https://youtu.be/L0YLu7mmvhA

www.SwansonMission.com

Chapter 20: The Grand Adventure

Think about parenting as a long road trip. Your journey is together as a family. Your destination is arriving at a family reunion in Heaven where you'll meet all of your grandchildren and great-grandchildren.

You have the vision for your destination. You have your roadmap. And, there will be plenty of time together. *Your job is to raise your child in the fear of God and in a lifestyle of applying God's truth to his life.* At first, you'll be making all of the choices for your child. During this time, you'll be insisting on an obedient heart towards you. You will be telling your child what to think and what to do. As you grow your child's Biblical foundation for living a godly life, you will begin to give him more decisions. You will eventually be more of his guide. But that cannot happen without you being his decision-maker for many beautiful, loving, teachable years.

Biblical parenting is a deliberate partnership with the Holy Spirit. The Holy Spirit grows you and your child spiritually using several avenues: the Bible, prayer, and your church community. You may have noticed an emphasis on these as you read the previous pages. God's gift of becoming a Christian and growing as a Christian is given as we drench ourselves and our family in these pipelines of grace: Bible, prayer, and church.

Paramount for parenting sanity is to know that this whole adventure is a process. Stay calm, stay the course. Slow and steady grows your child. Many times, you'll feel like there is no hope. At times like these, look to Jesus Christ. Then, look back at how He has faithfully helped your child overcome obstacles in the past. If you parent Biblically, you will see your child slowly mature in his character.

Communication as a family about this road you're traveling together will create a natural environment for tackling the miles that you need to cover to reach your destination. Openly talk with your child about God's word, pray together, and live out life-on-life discipleship.

To sum up, give your child the gift of a God-honoring, structured house that worships and obeys Jesus Christ together. Teach your child the good news of Jesus daily. Model for your child how the Bible is lived out, one hour at a time.

These words which I command you today shall be in your heart. You shall teach them diligently to your children, and shall talk of them when you sit in your house, when you walk by the way, when you lie down, and when you rise up. You shall bind them as a sign on your hand, and they shall be as frontlets between your eyes. You shall write them on the doorposts of your house and on your gates. Deuteronomy 6:6-9

Bible-Based Living video: https://youtu.be/-I-STtdWEsU

Pipelines of Grace video: https://youtu.be/L0YLu7mmvhA

www.SwansonMission.com

---

[i] Tripp, Tedd. *Shepherding a Child's Heart*. Second edition, Shepherd Pr, 2021.

[ii] Tripp, Tedd. *Shepherding a Child's Heart*. Second edition, Shepherd Pr, 2021.